

Türkiye Diyanet Vakfı

Nisan - Mayıs - Haziran 2006 - Sayı: 88

HABER BÜLTENİ

Kutlu Doğum

"Hz. Peygamberi Anma ve Peygamberlere Saygı"

Haftası

MAKALE

ÇAĞLAR ÜSTÜ ÖRNEKLİK: HAZRETİ MUHAMMED

içindekiler

TÜRKİYE DİYANET VAKFI HABER BÜLTENİ

Nisan - Mayıs - Haziran 2006 • Sayı: 88

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı Adına
A. İhsan SARIMERT
Genel Müdür

Yayın Koordinatörü

Yusuf ERDOĞDU
Genel Müdür Yardımcısı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Arif MALKOÇ
Personel ve İdari İşler Müdürü

Yayına Hazırlayan

Mehmet Şükrü EROĞLU
Yüksel SEZGİN

Grafik & Tasarım

Mehmet ÖZTÜRK

Dağıtım Sorumlusu

Fehmi YILMAZ

Adres

Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - Ankara
Tel: (0312) 417 12 35 • Fax : 417 12 45

İnternet Adresi

www.diyagnetvakfi.org.tr

E-Posta

tdv@diyanetvakfi.org.tr

Yayımlanan makalelerin
sorumluluğu yazarlarına aittir.

Para ile satılmaz.

Baskı

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYIN MATBAACILIK ve TİCARET İŞLETMESİ
OSTİM Örnek Sanayi Sitesi 358. Sokak No: 11
06370, Yenimahalle / ANKARA
TEL : (0312) 354 91 31 • Fax : 354 91 32

3 Başyazı

Bir Kutlu Doğum Haftasının Ardından

4 Not Defterinden

5 Gündem

Kutlu Doğum

"Hz. Peygamberi Anma ve Peygamberlere Saygı"
Haftası

19 Etkinlik

Gül Günü

20 Etkinlik

Sergi: "En Sevgiliye"
Kutlu Doğum Aşı

21 Gündem

Kutlu Doğum Haftası
Elazığ Programı

26 Sempozyum

İslam Ahlakı ve Sevgi

45 Makale

Çağlar Üstü Örneklik:
Hazreti Muhammed
- Doç.Dr. Mehmet Görmez

48 Sağlık

TDV 29 Mayıs Sağlık Kurumları İşletmesinden
Sağlık Taraması

49 Panel

Kadın Gözüyle
Hazreti Peygamber - II

55 Şubelerimizden Faaliyetler

Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU
Diyanet İşleri Başkanı ve
TDV Mütevelli Heyeti Başkanı

Bir Kutlu Doğum Haftasının Ardından

Dinimiz kamil insanı, Yüce yaratıcının varlığına ve birliğine inanan, O'na teslim olan, O'nu sevmenin ve O'na bağlılığın nişanesi olarak ibadetleri yerine getiren, iman ve ibadetin kazandırdığı olgunluk ve istikamet içinde hem kendisi hem de başkaları için daima yararlı işler yapan kimse olarak tanımlar. Her defasında yüksek ahlakı tamamlamak için gönderildiğini ifade eden Hz. Peygamberi de, insanı insan yapan bütün güzelliklerin ve ahlâkî erdemlerin odaklandığı, insanlığın örneği ve önderi bir şahsiyet olarak sunar.

Hız. Peygamberin örnek alınması, yalın bir taklit ve sünnet-i seniyyenin belirli kalıplar içerisinde yerine getirilmesi demek değildir. Resul-i Ekrem'in örnek alınması, O'nun hayatının, güzel ahlakının, söz ve davranışlarının bütün yönleriyle tanınması, insanlığın huzur ve mutluluğu için yaptığı çağrının her devirde güncelleştirilerek hayata yansıtılması, birey ve toplum olarak içselleştirilmesi ile gerçekleşebilir.

Hız. Peygamber sevgisini aşlamak, onun sünnet ve siretini anlamak ve an-

latmak amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı ülkemizde ve yurt dışında 1989 yılından bu yana Kutlu Doğum Haftası programları düzenlemektedir. Bu yıl Kutlu Doğum, 09-20 Nisan 2006 tarihleri arasında yurt genelinde ve soydaşlarımızın yaşadığı ülkelerde "*Kutlu Doğum ve Peygamberlere Saygı Haftası*" adıyla kutlanmıştır.

Bu seneki Kutlu Doğum Haftası'nda geçtiğimiz yıllara nazaran daha büyük bir coşkuya, Hız. Peygamber sevgisi etrafında her kesimden binlerce insanın birbiriyle kenetlenmesine şahit olduk. Geçtiğimiz yılın sonlarından itibaren bazı Batı Avrupa ülkelerinde bir kısım sözde yazar ve çizirler tarafından Peygamber Efendimizi hedef alan karalama kampanyalarının Müslümanların gönlünde yol açtığı incinme de bu sene Kutlu Doğum Haftasına gösterilen ilgiyi artırmış ve kutlamaları daha coşkulu ve anlamlı kılmıştır. İslam'a ve Hız. Peygamber'e yapılan saygısızlığa en güzel cevap da, milletimizin Hız. Peygamber sevgisi etrafında bütünleşmesi ve Allah'ın insanlığa kurtuluş vesilesi olarak gönderdiği bütün peygamberlere saygı çağrısı yapması olmuştur.

Dini değerleri savunmak, hem inancın hem de insana duyulan saygının gereğidir. Böyle olduğu içindir ki, milletimiz bu değerlere yapılan saldırı karşısında sessiz ve tepkisiz kalmanın insani ve imanî zafiyet olacağı bilinciyle hareket etmiş, makul sınırlar içinde ve sağduyu ile tepkisini göstermiş, bu hafta münasebetiyle sadece Hız. Peygamber'e değil bütün peygamberlere saygı duyulması gerektiğini anlatarak bütün insanlığa adeta "*insan hakları ve ötekine saygı*" dersi vermiştir.

A. İhsan SARIMERT
Genel Müdür

Sevgililer Sevgilisinin doğum günü münasebetiyle Vakfımız tarafından değişik etkinliklerle icra ettiğimiz Kutlu Doğum Haftasının onsekizincisini kutlamanın gurunun yaşıyoruz. Kur'an'ın *"Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik"* diye nitelediği Nebiler Nebisinin doğum gününü Kutlama şerefini bizlere bahşeden Allah'a sonsuz şükranlarımızı arz ediyoruz.

Peygamberliği boyunca insanları huzura, kardeşliğe, barışa, sevgiye ve Allah'a kul olmaya çağıran Resulün hakkında çıkarılan çirkin yayınlar, özellikle karikatür olayı bizleri bu sene Kutlu Doğum Haftasını daha bir coşkuyla kutlamaya, O Yüce Resulün engin hoşgörüsünü, bütün insanlığı kucaklayan merhametini tüm dünyaya duyurma çabasına sevketti.

Biliyoruz ki; kutsal bir değer olan din, insanla doğmuş ve tarih boyu onunla yaşamıştır. İlk insanın aynı zamanda ilk peygamber olması, dinin insanı tamamlayıcı bir unsur olduğunun ve ondan ayrı olamayacağının bir göstergesidir. İnsan, fert olarak da, toplum olarak da dine muhtaçtır. İlkel insandan tutun da bugünkü teknolojik

gelişmeleri gerçekleştiren insana varıncaya kadar tarih öncesi ve sonrası hiçbir devirde din duygusu taşımayan topluluğa rastlanmamıştır. Din, tarihin bütün devrelerinde ve bütün toplumlar da daima var olagelmıştır. Bundan böyle de var olacaktır. Bunun sebebi, dinin fitri olmasıdır.

Dinlerin gayesi; insanı, Allah bilincine ulaştırmak, ona kendini yaratan yüce yaratıcıya karşı şükran borcunu idrak ettirmek ve onu dünya hayatında doğruya, iyiye, güzele yönlendirmek suretiyle hem bu dünyada, hem de âhirette mutluluğa erdirmek olmuştur. Dinler aynı zamanda gönderildikleri çağın ve toplumun seviyesine göre, insanlar arasındaki sosyal ilişkilere de yön veren ahlaki prensipler getirmiştir.

Hangi dine mensup olursa olsun, insanların dînî hassasiyetlerini rencide edici davranışlar dine ve insanlığa karşı yapılmış en büyük saygısızlıktır. Bu tür davranış biçimi aynı zamanda kolaycılıktır. İnançlara saygı yerine, içinde bulunduğu ortamın gücünden yararlanarak farklı inançlara dil uzatmaya çalışmak doğru ve ahlaki normlara uygun bir davranış tarzı değildir.

Şüphesiz İslâm'da hiçbir kimsenin fikrinin, kanaatinin, rey ve içtihadının mutlak surette dokunulmazlığı olmadığı gibi, tenkit edilemez ve tartışılmaz düşüncesi de mevcut değildir. Gerekli bilgi, ehliyet ve liyakate sahip olmak şartıyla İslâm edebi ve terbiyesi dairesinde ve usulüne göre herkes tenkit edilebilir, düşünce ve görüşleri tartışılabilir. İslâm'da tenkit ve münakaşa hakkı ve serbestisi vardır. Ancak peygamberleri eleştirmek, onların kutsiyetine dil uzatmak gibi bir serbestiyet de söz konusu değildir.

Yüce dinimiz; İslamiyet, evrensel değerler ihtiva eden, çağlar üstü, bütün zaman ve mekanlara hitap eden mükemmel bir dindir. İslam dininin dinamik yapısı ilerlemeyi ve yeni gelişmeleri teşvik eden unsurlara sahiptir.

Yüce dinimiz İslamı terörizmle iç içe gösterme çabası içinde olanlara, Müslümanlara terörist gözüyle bakanlara ve Yüce Peygamberimize dil uzatma talihsizliğinde bulunanlara Müslüman Türk milletinin bütün peygamberlere duyduğu saygı ve sevginin bir göstergesi olarak bu sene Kutlu Doğum Haftasını *"Hz. Peygamberi Anma ve Peygamberlere Saygı Haftası"* olarak ilan ettik. Amacımız bütün peygamberlere, bütün inançlara duyduğumuz saygıyı, insanlara ve bütün canlılara beslediğimiz sevgiyi, eşsiz medeniyetimizin örneklerini dünyaya duyurmaktır.

Bu noktada başarılı olduğumuzu da sevinçle gördüğümüzü ifade etmek istiyorum.

Nice Kutlu Doğumlarda, Kutlu Elçisinin sevgisi ve merhamet çatısı altında mutlulukla buluşmak dileğiyle.

Kutlu Doğum

Hiz. Peygamberi Anma ve Peygamberlere Saygı

Haftası

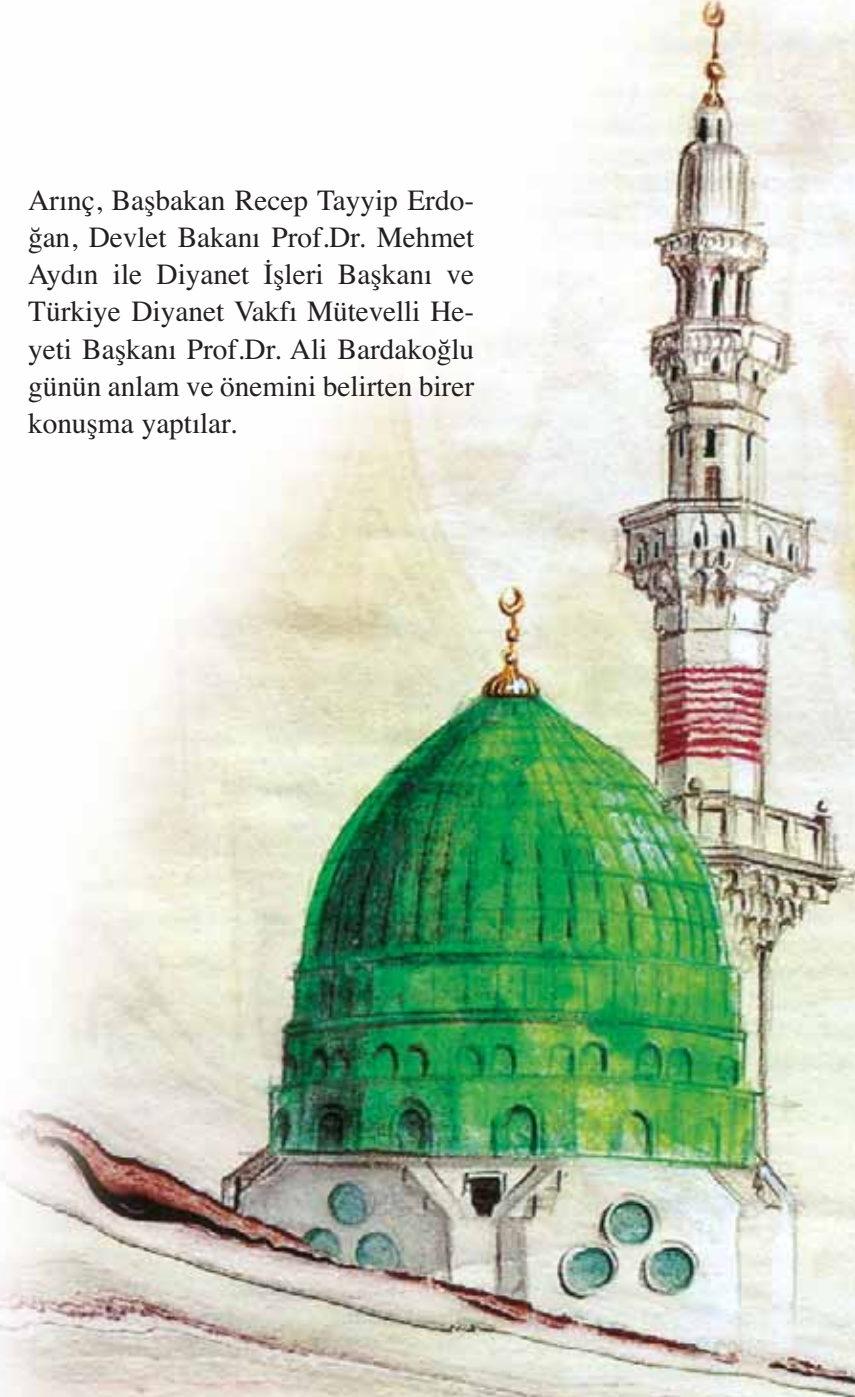
Alemlere rahmet olarak gönderilen, Kutlu Elçi, Sevgililer Sevgilisi, Yüce İnsan Hz. Muhammed (S.A.S.)'in doğum günü münasebetiyle düzenlenen Kutlu Doğum Haftası'nın 18.si bu yıl Ankara'da gerçekleştirilen açılış programı ile başladı.

Cumhurbaşkanı Vekili ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Bülent Arınç, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Devlet Bakanı Prof.Dr. Mehmet Aydın, bakanlar, milletvekilleri, büyükelçiler, daire amirleri ve kalabalık bir topluluğun katıldığı Kutlu Doğum Haftası açılış merasimi büyük bir coşku ve heyecanla gerçekleştirildi.

Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, eşi Emine Erdoğan ve Devlet Bakanı Prof.Dr. Mehmet Aydın, kutlama programının başında Turkuaz Nakışhanesi'nin "*En Sevgiliye*" isimli sergisinin açılışını yaparak sergiyi gezdiler.

Kutlama programı, saygı duruşu, İstiklal Marşı ve Kur'an-ı Kerim okunmasıyla başladı. Peygamber efendimizin rumuzu olan gül ve Peygamber sevgisini işleyen "*Işık Saçan Kandil*" isimli sinevizyonun ardından, Cumhurbaşkanı Vekili ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Bülent

Arınç, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Devlet Bakanı Prof.Dr. Mehmet Aydın ile Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof.Dr. Ali Bardakoğlu günün anlam ve önemini belirten birer konuşma yaptılar.

Bülent Arıncı

Cumhurbaşkanı Vekili, Meclis Başkanı

Alemlere rahmet olarak gönderilen Yüce Peygamberimizin doğumunun 1435. yıl dönümü nedeniyle Diyanet İşleri Başkanlığımız tarafından düzenlenen bu anlamlı toplantıda, aranızda olmanın mutluluğunu yaşıyorum. Cahiliye anlayışının tüm acımasızlığıyla hüküm sür-

düğü bir dönemde, Yüce Allah'ın ilahi mesajlarını insanlığa iletmek üzere gönderdiği, peygamberler halkasının son temsilcisi olan Hz. Muhammed'in doğumu, tarihin akışını değiştiren kutlu bir olaydır. Peygamberimizin doğumunda yaşanan mucizeler, insanlığa ışık saçan ilahi bir dinin yükselişinin de habercisi olmuştur.

Mukaddes elçilik görevi kendisine verilmeden önce, emin kişi olarak tanınan Peygamberimiz, hayatı boyunca rahmet, sevgi, hoşgörü ve adalet gibi tüm erdemli değerleri kişiliğinde toplamıştır. Erdem ve merhamet sembolü olan Peygamberimiz, tüm hayatı boyunca insanlığa rehber olmuş ve kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'i bizlere ulaştırmıştır.

İslam ülkelerinin ve tüm dünyanın, derin acılar yaşadığı günümüzde, Peygamberimizin bizlere sunduğu mesajlara kulak vermeye ve ortaya koyduğu yüksek ahlakı örnek almaya, daha çok ihtiyacımız var.

Bugün dünyanın çektiği acılara bir bakın; işgaller, savaşlar, insanlık suçları, terörizm, soykırımcılık, ırkçılık, açlık ve sefalet. Tüm bunlar için dün-

yada birçok sebep gösteriliyor ve çözüm yolları aranıyor. Bizim dinimizin kutlu Peygamberi, Allah'ın rahmetine kavuşmadan önce, yaptığı son veda konuşmasında, tüm insanlığa çok önemli çağrılarda bulundu. Bu çağrılardan yola çıkarak, buradan biz insanları terörist olarak suçlayan, İslam ile terörizmi yan yana zikredenlere şunu soruyorum. 1400 yıl önce tüm insanların kardeş olduğunu ve eşit olduğunu söyleyen bir Peygamberin takipçisi olan Müslümanlar, nasıl olur da terörist olabilir. Bir grup teröristin suçunu tüm Müslüman dünyasına nasıl yükler ve İslam'a fobye diye bir korku terimi üretirsiniz? Bir insanı suçsuz yere öldüreni, tüm insanlığı öldürmüş gibi kabul eden bir dinin temsilcileri olarak, bu yakıştırmaları şiddetle reddediyoruz. Bizim Peygamberimiz, aynı konuşmasında, *"Suçlu kendi suçundan başkasıyla suçlanamaz; Baba oğlunun suçu üzerine, oğul da babasının suçu üzerine suçlanamaz"* diyerek, insan haklarının ve hukukun en temel ilkesini ifade ederken, sizler nasıl olur da, bir terör eylemi yüzünden tüm Müslümanları mahkum edecek kavramlar kullanırsınız.

Hayatının son döneminde Peygamberimizin insanlığa verdiği bu mesaja rağmen, bugün medeniyetler arası çatışma için gayret gösterenlerin var olduğu bir dünya tablosuyla karşı karşıyayız. İslam ülkelerinin hiçbirisinde bugüne kadar, diğer ilahi dinlerin peygamberlerine yada kutsal değerlerine yönelik en küçük bir saldırı ve hakaret olmamıştır. Çünkü ilahi vahyin, son ve tamamlayıcı halkası olan İslam dini, diğer peygamberleri de Müslümanların peygamberi olarak kabul eder ve onlara gereken saygının gösterilmesini ister.

Nitekim, nüfusunun çoğu Müslüman olan Türkiye, geçmişten beri

farklı din ve inanca mensup insanların barış ve hoşgörü içinde yaşadığı, mabetlerini kurduğu, bir ülke olarak bunun en güzel örneğidir.

İnsanı insan yapan erdemlerin odağında yer alan Peygamberimizi yeniden keşfetmeye, O'nun bizlere sunduğu çağlar üstü yüce değerlerden ve üstün ahlaktan, daha fazla ilham almaya, ihtiyacımızın olduğunu düşünüyorum.

Bir kaç gün sonra İstanbul'da İslam Konferansı Örgütü Parlamentolar Birliği'nin genel kurulu yapılacaktır. O toplantıya 40'a yakın İslam ülkesinin parlamento başkanları ve delegasyonları katılacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Başbakanımız da açılış konuşmalarını yapacaklardır. Bu konferans süresince de yine Peygamber Efendimizin üstün ahlakını ve onun sevgisini ortaya koyacak, kari-katür krizi dolayısıyla meydana gelen olumsuzluklar konusunda bütün dünyaya çağrıda bulunacağız.

Diyanet İşleri Başkanlığımızın yıllardır sürdürmekte olduğu Kutlu Doğum Haftası etkinliklerini, Peygamberimizi daha iyi tanımak için önemli bir fırsat olarak değerlendiriyorum.

İzin verirseniz bir iki hissiyatımı da yazılı metne bağlı olmadan sizlere arz etmek istiyorum. Geçtiğimiz günlerde Sayın Diyanet İşleri Başkanımız bir kenarından kısaca temas ettiler. Peygamberimize yönelen eleştiri, hatta hakaret boyutuna varan olumsuzluklar karşısında bütün dünyada bu olumsuzluklar telin edildi, Peygamberimize olan sevginin en güzel örnekleri gösterildi.

İslam aleminde bazı ülkelerde malesef sınırlar aşıldı, olumsuzluklar da meydana geldi. Bunları uygun bulmadığımızı da en güzel şekilde ifade ettik. Ama Türkiye Peygamber sevgisini ortaya koyacaktı. Çok toplantılar,

mitingler yapıldı. Yüzbinlerin katıldığı, milyonların katıldığı mitinglerde, genç-yaşlı, kadın-erkek, çoluk-çocuk peygamber sevgisini önüne koyan herkes bu toplantılarda en güzel bir biçimde düşüncesini tavrını ortaya koydu.

Türkiye'de yapılan Peygambere sevgi mitinglerinin en güzeli, en muhteşemi, en anlamlısı Diyarbakır'da yapılandır. Diyarbakır'da bir kaç küçük sivil toplum örgütünün sadece kulaktan kulağa duyurduğu bir çağrı ile 200 binden fazla Diyarbakırlı bir araya gelmiştir, Peygamberimize olan sevgisini göstermiştir. Ben arkadaşlarımdan bizzat dinlediğim kadarıyla Peygambere böyle bir haksızlık yapıldı, biz bunun karşısında onun sevgisini ortaya koyacağız denildiği zaman, Ulu Camii önündeki dilenciden, Mardinkapı'daki ayakkabı boyacısına kadar, Bağlar semtindeki yaşlı Hatice abladan, genç kızlarımıza kadar, kimisi sarılı kırmızılı örtüleriyle, kimisi başındaki beyaz örtüsüyle, kimisi günlük kıyafetiyle, mademki Peygamber var, hepimiz buradayız demişlerdir.

Binlerce insan bir araya geldi, düşüncesini, duygusunu ifade etti. Ve gerçek Diyarbakır Resulullah sevgisinde nasıl buluştuğunu sadece Türkiye'ye ve soru işareti dolu kafalarında bu bölgeye acaba nasıl bakmalı diye düşünenlere ve Ankara'ya gelmeden önce Diyarbakır'a uğrayıp

*"Cahiliye anlayışının
tüm acımasızlığıyla
hüküm sürdüğü
bir dönemde,
Yüce Allah'ın
ilahi mesajlarını
insanlığa iletmek
üzere gönderdiği,
peygamberler halkasının
son temsilcisi olan
Hz. Muhammed'in doğumu,
tarihin akışını değiştiren
kutlu bir olaydır."*

orayı kendilerine ziyaretgah yapanlara en güzel örneğini Peygamber sevgisinde buluşarak gösterdi.

Değerli dostlar, o yüzden ben Diyarbakır'ın bu kahraman milletini ve Anadolunun ilk Müslüman olan şehirlerinden birisi olarak bizim diyarları candan tebrik ediyorum, onları alınlarından öpüyorum.

Aralarında hiç bir parti farkı gözetmeksizin, hiç bir etnik köken farkını önlerine koymaksızın Resulullah denildiği zaman koşan, bir biriyle kucaklaşıp, onun sevgini büyüten insanları örnek olarak gösteriyorum.

Ben akşam televizyon kanallarında kandil münasebetiyle hazırlanan programları seyrettiğim hissiyatımı sabaha kadar muhafaza edebilseydim veya en azından burada Kur'an okuyan arkasından da naat-ı şerif okuyan hocalarımızı biraz daha önce dinlemiş olsaydım, bu sabah çok önemli bir iş yapacaktım; ben fırsatı kaçırdım. Yapacağım şey şuydu: Güzel bir gül demetini Sayın Cumhurbaşkanına sunacaktım. Onu Bosna-Hersek'e gönderirken uçağın merdivenlerinde kendisini uğurlarken bu gül demetini kendisine takdim edecektim ve diyecektim ki; "Sayın Cumhurbaşkanım bugün Peygamberin doğum günüdür, Kutlu Doğum Haftası'nın ilk günü-

dür. Peygamberin sevgisini, Onu remzeden güllerle anıyoruz. Bu gülü uçakta size arkadaşlık etmesi için sunuyorum" diyecektim. Cahil kafam; bunu yapamadım.

Değerli dostlar bunu yapmalıydım. Bunu yaparsak çok iyi olacaktı. Peygamberin ismini duyup da Ona sevgisizlik gösterecek hiçbir kimse düşünülemez ve Ona bu sözü söyledikten sonra şunu da ekleyebilirdim. "Eğer bunu muhafaza ederseniz uçakta ve eğer Saraybosna'da da bir vaktiniz olup, Müslüman Boşnakların değerli lideri, merhum Aliye İzzet Begoviç'in kabrine giderseniz, bunu Türk milletinin bir hediyesi olarak kabrinin üstüne koyun ve Onu çok seven Türk milletinin dualarının üzerinde olduğunu, rahmet dileklerimizi ilettiğimizi ifade ediniz." diyecektim. Bu fırsat kaçtı, dönüşte de tabi kaçmış; zaten yapmamız mümkün değil.

Biz de ihtiraslarımızı, kırgınlıklarımızı, kavgalarımızı bir kenara Resulullah aşkı için koyalım, ülkemizi bu güzel günün, bu ılık, bu serin, bu hepimizi kuşatan sevgisiyle taçlandıralım. Peygamber sevgisi hepimizin üzerinde olsun, hepimizi sevgiyle selamlıyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Alemi aydınlatan bir Kutlu Doğumu hatırlamak ki Sayın Başkanımızın ifade ettiği gibi, sevgili Peygamberimizi anma ve anlama ifadesi gerçekten çok güzel ve yerinde tespitti. Asırlardır ruhumuzu besleyen, gönüllerimizi ilk günkü gibi heyecanlandıran bir müjde ile tazelenmek üzere bir arada bulunuyoruz. Bu beraberliğimizin birliğe, esenliğe, huzura vesile olmasını Allah'tan temenni ediyorum.

Zira insanlık olarak yeryüzünde, her adımı asırlara uzanan tarihi yolculuğumuzun büyük rehberleri, peygamberler silsilesinin sonuncusu sevgili peygamberimiz olmuştur. Bizler hiçbir zaman, peygamberler arasında bir ayrımı gündemimize imanımız gereği olarak getiremeyiz. Bu bizim medeniyetimizin en üst düzeydeki bakışıdır ve biz Müslümanların da anlayışıdır.

Bugün Sevgili Peygamberimizin ulvi sesine kulak vermeye, bu âb-ı hayat menbağından kana kana içerek susuzluğumuzu gidermeye, her zamankinden daha fazlasıyla muhtacız. O ki, söylediğine ve yaptığına herkesin

inandığı, herkesin güvendiği Muhammed'ül Emin'di. Allah'ın insanlar arasından seçtiği, bir doğruluk timsaliydi. O ki, insanların, en hayırlısı, en aydınlık, düşüncelisiydi. O Allah'ın son elçisi, hakikatin sadık emanetçisiydi. İnsanlık o gün gelişini nasıl hasretle, iştiaqla beklediye, bugünde aynı hasret ve iştiaqla O'nun nuraniyetinden feyiz almayı bekliyoruz.

Bu kutlu günde karanlıklarımızın, yeniden aydınlanmasını; yoksulluklarımızın, bereketlenmesini diliyoruz. Kanla, göz yaşıyla, acı ve zulümle sarsılan insanlığın bugün, O'nun zamanları aşan ebedi mesajını, sevgi, barış ve merhametini hatırlamasını, ümit ediyoruz. Zira insanlık olarak, manevi bir buhrandan, derin bir bunalımdan geçiyoruz. Dünyanın dört bir yanında, hele hele yanı başımızda yaşananlar ortada.

Yaşadığımız büyük değişimle, alt üst oluşlar çağında, kadim değerlerimizi, ortak aklı, ortak vicdanı kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıyayız. İnsanlığın temel meselelerinin çözüm beklediği, kritik bir dönemden geçiyoruz. Güç kavgaları, şiddet sarmalı, adaletsizlikler, müşterek değerlerimizdeki çözülme, başkalarının acıları, yoksullukları, ızdırapları karşısında,

*"Bugün Sevgili
Peygamberimizin
ulvi sesine kulak
vermeye,
bu âb-ı hayat
menbağından
kana kana içerek
susuzluğumuzu
gidermeye,
her zamankinden
daha fazlasıyla
muhtacız."*

"Rahmet ve merhametin elçisine, dil uzatanları, o mukaddes ışığı gölgelemeye çalışanları ise, insanlığın müşterek vicdanı, asla mazur görmeyecektir."

kayıtsız kalmak gibi hastalıkların hızla küresel bir salgına dönüşmesi, bütün insanlığın bekası adına kaygı vericidir.

İşte onun için bu gün Sevgili Peygamberimizin, hikmetli sözlerine, yolumuzu aydınlatan nuranîyetinden, ilham almaya, her zamankinden daha çok ihtiyacımız var.

Ancak, bu kutlu günü idrak ederken, yüreklerimiz buruk ol-

duğunu, gönüllerimizin derinden yaralanmış olduğunu da ifade etmek mecburiyetindeyim. Bunun sebebi yaşadığımız son karikatür hadisesidir.

Sevgili dostlar mesele sadece bizim kutsalımıza yönelik kabul edilemez. Bir saldırıdan, münferit bir kötü niyetten ibaret değildir. Bundan daha derin, daha vahim ve daha tehlikeli bir meseleyle karşı karşıya bulunuyoruz. O da İslam karşıtlığının yaygınlaştırılmak istenmesidir. Sevgili Peygamberimizin şahsında, O'nun barış ve selamet mesajının hedef alınmış olmasıdır.

Kesret içinde vahdet yani çokluk içinde birlik ilkesinin, barış içerisinde bir arada yaşama idealimizin üzerinde yükselebileceği yegane zemin, yara almıştır; sıkıntımız buradadır. Bunu; din, inanç ve kültürü ne olursa olsun, bütün insanlara müşterek asgari değerlerimize yönelen bir saldırı olarak görmek durumundayız. Zira farklılıklarımızın, kin ve nefret, düşmanlık ve çatışma kaynağı olmaması gerektiğini

söyleyen, tarihi tecrübesinde, bunun en parlak örneklerini ortaya koyan, güçlü bir sembolün, güçlü bir mesajın, peygamberimiz olduğunu, insanlık gayet iyi biliyor. Ama şu anda, bu asrın insanı ise, maalesef bunu hedef haline getirmiştir.

Tarih boyunca, bu mesajın ulaştığı her yerde, insanların canları, malları, dilleri, dinleri, namus ve şerefleri emniyet altında olmuştur. Sizlere Sevgili Peygamberimizin özellikle Veda Hutbesi'nden bir bölümü hatırlatmak isterim. İnsanlığa son seslenişinde, dünya durdukça hiç eskimeyecek, anlamını, değerini hiç kaybetmeyecek, temel ölçüyü, evrensel kaideyi, Veda Hutbesi'nde Sevgili Peygamberimiz ortaya koymuştur.

Şöyle seslenmiştir insanlığa: *"Rabbiniz birdir, babanız da birdir. Hepinizin Ademin çocukları olduğunu bilmeniz gerekir. Hepiniz Ademin çocuklarıdır. Adem ise topraktır. Arab'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da, Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi, kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde hiçbir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak Allah'a yakınlık iledir."*

Bu değişmez ölçü, bu eskimez hakikat, modern dünyanın bu gün halâ kavramakta güçlük çektiği temel bir adalet ilkesidir. Ne hazindir ki, dünyanın bir çok köşesinde, bugün halâ teninin rengi için insanlar katledilmekte, haksızlığa maruz kalabilmektedir. Renk, dil, din, mezhep ve kültürel farklılıklar nedeniyle, bir çok insan zulme uğrayabilmektedir. İşte yanı başımızda Irak'ta yaşanan olaylar bunun en açık, en net ifadesidir.

Kimsesizler, düşkünler, yaşlılar, hayatın dışına itilip, acımasızca terk edilebilmektedir. Komşusu aç iken tok yatanlar olabilmektedir dünyamızda. Aynı apartmanın içerisinde bir

tarafıta tok yatanlar, bir tarafıta aç yatanlar olabilmektedir, aynı dinin mensupları arasında. Dünyanın zengin kaynaklarını, adaletle paylaşmak yerine, açlık ölümlerinin yaşandığı, bir dünyaya tahammül edebilmektedir insanlık. Buna tahammül etmememiz gerekir. İşte onun için, Rahmet Elçisini bugün her zamankinden daha fazla özlüyor, evrensel mesajını, daha çok hissediyoruz.

Farklı inanç ve kültürlerin doğru bir iletişime, karşılıklı saygı temelinde, ön yargılardan uzaklaşmaya, birbirini anlamaya ihtiyacının en çok arttığı bir dönemdeyiz. Onun için medeniyetler, ittifakını başlattık; onun için medeniyetler ittifakı mücadelesini veriyoruz. İşte böyle bir zamanda, rahmet ve merhametin elçisine, dil uzatanları, o mukaddes ışığı gölgelemeye çalışanları ise, insanlığın müşterek vicdanı, asla mazur görmeyecektir.

Her dinin, her kültürün, her milletin mensupları arasından, şiddet ve teröre baş vuranlar, kan dökenler, zalimler çıkabilir. Her devirde de çıkmıştır. Bunlar arasında, dinlerini, kültürlerini yada etnik kökenlerini maske olarak kullananlar da olabilir. Ancak bu gerçek kimseye, başkalarının mukaddesatını, kültürünü yada ırkını, bunun sebebi gibi gösterme hakkını asla vermez. Hiçbir karalamanın, aşağılamanın mazereti olamaz, olmamalıdır. Hiçbir özgürlük anlayışında da bunun yeri yoktur, olmamalıdır.

Değerli dostlar, elbette bizlere de büyük bir mesuliyet düşmektedir. O da İslam'ın barış, sevgi ve adalet mesajını yüceltmek, Sevgili Peygamberimizin, çağrısını daha gür bir sesle duyurmaktır. İster içerden, ister dışardan gelsin. Bu mesajı gölgelemeye yönelik her türlü eylem ve girişimi de reddeden kararlı bir duruş sergilemektir. Bunun için bizim tarihimiz, medeni-

yet ve devlet tecrübemiz, eşsiz bir ilham kaynağıdır. Bizim tarihimizde kimsenin mukaddeslerine dokunmak, kimseye kendi inandığını dayatmak yoktur. Bu anlayışın hakim olduğu coğrafyalarda, bütün inançlar, yüz yıllarca barış ve emniyet içinde yaşayabilmiştir. Bu yüzden İstanbul'un fethinde gördüğümüz gibi, Rum kızlarının, *"Başımızda Kardinal külahı görmektense, Osmanlı sarığı görmeyi arzu ederiz"* ifadesindeki gerçekte budur. Bizim tarihimizde karanlık Orta Çağ yoktur. Karanlık dönemlerimiz yoktur.

Değerli kardeşlerim, milletimizin her yıl artan bir heyecanla, Kutlu Doğum Haftası'nı kutlamakta olması, bu vesileyle kardeşlik kültürümüzün daha da derinleşmesini görmemize vesile olmaktadır. Zira Sevgili Peygamberimizin şahsında yükselen bu sevgi seli, bizim medeniyet anlayışımızı, insan ve hayat tasavvurumuzu ortaya koyuyor.

Bizim kültürümüzde, inanç sistemimizde, yaratılanı, yaratandan ötürü sevmek vardır. Bu esastır. Bu kültür, kula kulluğu kabul etmeyen bir kültürdür. Bu anlayışta şiddete, öfkeye, merhametsizliğe, hak gaspına asla yer yoktur. Burada hayat mukaddestir. Bir insanı öldüren, bütün insanlığı katletmiş gibidir. Unutmayalım ki, başkasının haklarına sahip çıkmadan, kendi hukukumuzu koruyamayız. Bütün canlılara şefkat ve merhamet göstermeden, insanın hak ve hürriyetlerini koruyamayız. Bunlar birbiriyle doğru- dan ilgilidir. Kendimiz için istediğimizi, başkası için de istemek, bizim ruh dünyamızın, medeniyet anlayışımızın esasıdır. Şimdilerde yeni ifade- siyle, empati denilen bu anlayışın, bizim lisanımızdaki karşılığı, diğergamlıktır. Yani başkasının yerine kendini koymaktır. Kendine reva görülmesini istemediğin şeyi, başkasına da reva

"Kendimiz için istediğimizi, başkası için de istemek, bizim ruh dünyamızın, medeniyet anlayışımızın esasıdır."

"Bu dünyada hoşgörünün, merhametin, adaletin sesini daha çok yükseltmezsek, unutmayalım ki, hepimiz kaybetmeye mahkum oluruz."

görmemektir. Öfkenin, sevgisizliğin, şiddet kültürünün yerini, sevgiye, diyaloga, birbirini doğru anlamaya bırakması için buna ihtiyaç vardır.

Biz, kin ve nefretin yerini adalet ve merhametin almasını istiyoruz. Bütün çabamız bunun içindir. Bugün, acılar sadece düştüğü yeri yakmamakta, bütün yer yüzü adeta bir yangın yerine dönmüştür. Bir yangın yerine bu acılar bunu çevirmektedir.

Bu dünyada hoşgörünün, merhametin, adaletin sesini daha çok yükseltmezsek, unutmayalım ki, hepimiz kaybetmeye mahkum oluruz. Kanseri hücrelerinden daha yıkıcı, daha tahrip

edici, öldürücü olan şiddet kültüründen yeryüzünü arındırmak için daha çok çaba göstermemiz gerekiyor. Şiddetin, terörün, merhametsizliğin, zulmün dini yoktur; milliyeti yoktur, bunu böyle bilmemiz gerekiyor.

Açlık ve yoksulluk; adaletsizliği ve zulmü beraberinde getiriyor. Zalimin zulmüne engel olmak için, bugün küreselleşen dünyadaki araçları, imkanları daha etkin kullanmak zorundayız. Adaletin daha fazla gecikmesine, insanlığı daha karanlık bir geleceğe sürüklemesine asla izin vermemeliyiz.

Bu anlamlı günde, hayata ve bütün yaratılmışlara karşı, evrensel sorumluluklarımızı hatırlamalıyız. Yolumuzu aydınlatan, yüreklerimizi aşkla ve merhametle dolduran Sevgili Peygamberimizin hatırasına, emanetine sahip çıkmalıyız.

Değerli dostlar, bu vesileyle büyük bir acımızı da sizlerle paylaşmak istiyorum. Milletimizin huzur ve selameti için görev başında askerlerimizin uğradıkları menfur saldırılar ve bu pusular neticesinde özellikle döşenen mayınlar, uzaktan kumandalarla bunların patlatılması neticesinde şehit edilen ciğerparelerimiz var.

Son günlerde, bugün de yine Kocatepe'den ebedi istirahatgahına tevdi edeceğimiz bir şehit Yarbayımız Alim Yılmaz'ımız var. Bir Jandarma Erimiz Sinan Gümüştaşımız var. Onların şahsında şehitlerimiz var. Hepsine Yüce Allah'tan rahmet, ailelerine Türk milletine ve silah arkadaşlarına sabır ve metanet diliyorum.

Yaralı Albayımız Ali Ergülmez'e de acil şifalar temenni ediyorum. Allah'ın merhameti üzerimizden eksik olmasın diyor, hepimizi bu kutlu günde bir kere daha, daha nicelerinde bir arada olmak dilek ve temennisiyle sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Prof.Dr. Mehmet Aydın
Devlet Bakanı

Başıktanda anlaşıldığı gibi, bu seneki değişiklik, İslam'ın evrensellğine dair bir konunun yeniden vurgulanmasıyla ilgili. Çünkü İslam'ı öteki dinlerden ayıran, Hz. Peygamberimizi o peygamberler zinciri içinde nev-i şahsına münhasır yere koyan bir özellik var. O da şu; aslında İslam'ı tanımak, vahiy zincirinin son halkasını tanımak, geriye doğru giden bir evrenselliği ortaya çıkarıyor. Yani bütünüyle doğuşundan, Resulullah'a gelinceye kadar, İslam'ın doğuşuna gelinceye kadar, o tarihi vahiy tarihini, evrenselliği içinde, geriye doğru uzanan evrenselliği içinde anlamak manasına geliyor. Hz. Peygamberi tanımak, bir anlamda bütün peygamberleri özü itibarıyla tanımak anlamına geliyor. Çünkü İslam son dindir, çünkü hak dindir, dolayısıyla o akıp gelen ırmağın bütün hikmeti o noktada buluşmakta, o noktada adeta insanlığa artık yeter, bu ışıqla sen aklını kullanarak, bilgini kullanarak kendi kendini yönetebilecek duruma geldin, artık yoluna devam etmek zorundasın gibi uyarı bir ihtar var.

Bugün öyle bir noktadayız ki, İslam'ı anlamak, onun mesajını anlamak,

Hz. Muhammedi anlamak sadece biz Müslümanlar için değil, aynı zamanda insanlık için, dünya için, Batı için de önemli hale geldi. Biz anlamak durumundayız, yeniden anlamak durumundayız. Çünkü büyük Mehmet Akif'in dediği gibi, bize düşen belki en büyük görev, ki bu görevi bi hakkın yerine getirdiğimizi söyleyecek durumda değiliz, *“Doğrudan doğruya Kur'an'dan alıp ilhamı, asrın idrakine söyletmeliyiz İslamı.”* Şöyle de söyleyebiliriz, *“Doğrudan doğruya Kur'an'dan ve yaşanan sünnetten alıp ilhamı, asrın idrakine söyletmeliyiz İslamı.”* İki asırdır telaffuz ediyoruz, ama üzümlere söyleyeyim ki, İslam dünyasının bugün ilmen, fikren, geldiği nokta henüz bunu başarmaktan oldukça uzak görünüyor. Çünkü bunu başarabilmek için kaynağı da bi hakkın bilmek lazım, yani Kur'an'ı O'nun mesajını ve Peygamberin şahsında toplanan tarihi zaman ve mekan içindeki tatbikatını, o idraki yakalamak lazım, asrın idrakini, zamanın ruhunu yakalamak lazım. Bunu başaramadığınız sürece zaten o idraki asrın idrakine söyletmek kolay olmuyor.

Bu yüzden Kutlu Doğum konsepti bir anlamda bir eksikliği tamamlamak için düşünüldü. O da zaten var olan, tarih boyunca da hep akıp gelen, duygu güzelliğini, duygu coşkunluğunu, duygu yoğunluğunu ilimle, fikirle takviye etmek idi. Konseptin, düşüncenin asıl anlamı bu idi. Yeteri kadar zaten -daha fazla olması da arzu edilir- sevgi var, duygu var. Ama sevginin ve duygunun yeterince

“Peygamberin ve İslam’ın anlaşılması; bugün artık, bizi aşmış, evrensel ve küresel bir konu haline gelmiştir.”

kaldığımız ve bugün içinde bulunduğumuz sıkıntının gerçek tarifi ve tasviri kanaatimce budur.

Bir müsteşrikin, doğu bilimcinin, İslamiyet ile uğraşan birinin söylediği söz hep hatırıma gelir; Müslümanların en büyük huzursuzluğu, şimdiki haliyle bu büyük geçmişini bir türlü aynı çerçeve içine oturtamayışıdır. Bir din düşününüz ki, yüz sene içinde koca bir medeniyet vücuda getiriyor. Yüz sene sonra, yüz civarında kelami ve felsefi ekol var. Yirmi civarında hukuk ekolü var. Altı ve daha fazla felsefe ekolü anlayışı var. Çok geniş ve engin tasavvuf dünyası var ve bunu tarih içinde, zaman içinde son derece kısa bir dönemde yapıp başarabiliyor. Böyle bir geçmiş var ve o geçmiş; bir yerde zaten Kur’an’ın özlü bir biçimde tasvir ettiği gerçeği dile getiriyor. Ayet-i kerimede şöyle buyruluyor: *“İzzet Allah içindir. İzzet Resulullah içindir. İzzet inananlar içindir.”* Eğer bugün izzet noktasında bulunamıyorsak, ümmetin çektiği sıkıntının, üzüntünün, acının asıl sebebi budur.

Bir taraftan izzet dolu bir geçmiş, büyüklük dolu bir geçmiş, büyük bir medeniyet, onlarca, yüzlerce denebilecek başarılı kültürler sergilemişiz, ama sonunda sadece elimiz değil, zihnimiz de başkalarına muhtaç olmuş. Acının sebebi bu, ıstırapın sebebi bu. Bunu tamamlamak zorundayız, tamamlamadığımız için Hz. Peygamberin sünnetinin ve İslam’ın güzelliği,

kalıcı olabilmesi için, onun ilimle ve tefekkürle beslenmesi, zaman ve mekan olması, tarih olması, kültür olması gerekiyor. Başarmakta geri

içtimai kimliğimizde, tezahür etmekte zorluk çekiyor. Bu ayna bunu göstermeğe yeterli değil. Başaramadığımız için temsil kabiliyetimizde de ciddi sıkıntı var. Dünyaya vermemiz gerekeni veremiyor, sunmamız gerekeni sunamıyoruz. Bugün İslam’ın bu noktaya gelişinde, bizim sunuşumuzdaki eksikliklerimizin çok ciddi hataları var. Yanlış fikirlerin çoğu bize bakılarak üretildi, biz gösterildik. arkasından şiddetten bahsedildi, başka şeylerden bahsedildi. İslam’ın asla tasvip etmeyeceği konulardan, meselelerden, çizgilerden bahsedilmeye başlandı.

Dolayısıyla evvela yapıcı bir biçimde, ciddi bir özeleştirme yapmamız lazım ve bizim bulunduğumuz noktanın bize anlatılan izzetle tetabuk çizgisini aramamız, bulmaya çalışmamız lazım. Peygamberimiz üzerinde yeniden düşünmek, O’nun mesajını yeniden anlamak, düşünmeye, anlamaya, süreklilik kazandırmak İslam’ın evrenselliğinin, zaten icabıdır, gereğidir. Bu bir.

İkincisi; aynı ciddiyetle Batının da yaklaşması gerekiyor. 15 sene evvel İngiltere’de yaşayan Müslüman bir arkadaşım *“Hz. Muhammed’e Dikkat Et”* diye bir kitap yazdı. Maalesef o uyarı, dikkate alınmadığı için ve madem bende yoksa, başkalarında da olmasın anlayışıyla, bir kültür gururuna ve kibrine kapıldığı için Batı, hepimizi utandıran, insanlığı utandırması gereken o karikatür krizine sebep oldu. Sadece Müslüman’ı değil, insanımı diyen, medeniyim diyen her insanı utandıracak bir hadisedir o. Ne basın özgürlüğü bunun mazereti olabilir, ne de benim kültürümde böyle şeyler yok, ki bu da doğru değil ya, o kültürde de var, yok değil. O yüzden maalesef yüzlerce sebepten dolayı Batı başka alanlarda gösterdiği başarıyı,

Hız. Muhammed'in ve İslam'ın anlaşılmasında gösteremedi. Batının da bunu itiraf etmesi lazım. Bunun sebepleri var, bu sebepleri biliyoruz. Bu sebeplerin bir kısmını da ciddiye de alıyoruz. İslam son dindir, İslam yüz sene içerisinde 60-70 sene içerisinde önemli toprakları fethetmiştir, o topraklarda başka kültürler, başka medeniyetler ortaya çıkmıştır ve sonunda Endülüs, Avrupa ve Osmanlı tecrübesini düşünürsek, bizi anlamamanın zaafılarını anlamakta zorluk çekmeyiz.

Açıkçası öteki alanlarda büyük başarılar gösteren Batı'ya, bu alandaki zaafiyeti asla yakışmıyor. Bilimin ve felsefenin geldiği bu noktada, Batı'nın daha farklı hareket etmesi, kaynaklara inerek, tarihi tecrübeyi dikkatlice gözden geçirerek, İslam'ı anlamaya çalışması gerekiyor. İslam'a inanmak için değil, bu dünyada birlikte yaşamamanın şartı olarak, İslam'ı anlamak gerekiyor. Eğer İslam'ı anlamakta ve anlatmakta başarısız olursak, üzülerek kaydedeyim ki, birlikte yaşama, birlikte var olmak projelerimizin çoğu anlamsız hale gelir, korkutulan, ürkütülen, öfkelenen bir buçuk milyar insanın bulunduğu bir yerde, barış ve huzuru arzu etmek kolay değildir, gerçekçi değildir. O halde öfkenin önüne geçmek için, kırılmanın, incinmenin önüne geçmek için, başta Hz. Muhammet olmak üzere, bütün peygamberlere gerekli olan muhabbetin, sevginin, saygının, hadi öbürlerini bırakayım saygının olması gerekir. Sevgi için daha ileri adımlara ihtiyaç var.

Peygamberin ve İslam'ın anlaşılması; bugün artık, bizi aşmış, evrensel ve küresel bir konu haline gelmiştir. İyilik de çok kısa sürede yayılabiliyor, kötülükler de çok kısa bir sürede yayılabiliyor. Yayıldıktan sonra dönüp bu nereden çıktı demenin anlamı yok. Ni-

hayet burada istenilen şey, arzu edilen şey öyle büyük şeyler değildir. Medeni insanlardan saygılı olmayı istemek kadar doğal bir şey olamaz, zaruuri bir şey olamaz. O bakımdan hem kendimize aynayı tutmamız lazım, hem Batı ile olan ilişkilerimizi daha farklı tefekkür ortamına getirmemiz lazım. Çünkü asıl orada büyük ölçüde konuşmalar, anlaşmalar ve sonunda kognitif dediğimiz, fikri dediğimiz buluşmalar ortaya çıkabiliyor.

Bizim duygularımız yeterince paylaşılmayabilir. Bu, bu kültüre aittir, bize aittir, ama bizim üreteceğimiz güvenilir bilgi, bizim üreteceğimiz sistemli ve tutarlı tefekkür ve bizim bilgimize, duygumuza ve tefekküre dayanan, ben ahlaki güzellikleri tamamlamak için gönderildim ilkesi içinde atacağımız her adım, sadece bizim için değil, bütün dünya içinde gerçekten mutlu ve kutlu bir mesaj olacaktır. Hepimizin buna ihtiyacı var.

Ben bu bakımdan inşallah önümüzdeki yıllardan itibaren -arkadaşlarımızla birlikte çalışmaya devam edeceğimiz- Kutlu Doğum Haftası'nın önemli bir kısmını bundan dolayıdır ki, yurt dışına taşımamız lazım. Batıdaki üniversitelere ve bilim çevrelerine taşımamız lazım. Bilgimizi onlarla paylaşmamız lazım, onların bilgilerini ve eleştirilerini, birlikte oturup tartışmamız ve paylaşmamız lazım. O zaman hem İslam'ın evrenselliğinin anlamı bizim faaliyetlerimizde ortaya çıksın. Peygamber denince akla ilk gelen şey; bin kere haşa şiddet olamaz, bin kere haşa terör olamaz. Sevgidir, rahmettir, güldür, çiçekliktir güzelliştir, aydınlıktır. Bunu burada söylememiz yetmiyor, bunu dünyaya söylememiz lazım. Söylemekte yetmez, sabırla, inançla ikna etmek için elimizden gelen her gayreti ortaya koymamız lazım.

Prof.Dr. Ali Bardakoğlu

Diyanet İşleri Başkanı
Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı

Bismillahir-rahmanirrahim, bizleri insan olarak yaratıp mükerrem kılan, İslamla şereflendiren, nebiler, resul-ler göndererek yolumuzu aydınlatan, kendine kul, Habibine ümmet olma onuru veren Yüce Rabbimize sonsuz hamdüsenalar olsun.

Onun bütün resullerine, Hz. Adem'den Hz. İbrahim'e, Hz.

Musa'dan Hz. İsa'ya ve Efendimiz Muhammed (s.a.s)'e kadar bütün kutlu önderlerine sayısız salat ve selam olsun.

Diyanet İşleri Başkanlığının, Türkiye Diyanet Vakfı ile birlikte 1989 yılından bu tarafa kutlamaya çalıştığı ve bugün 18. sini idrak ettiğimiz Kutlu Doğum Haftası, elbette milletimizin hatıralarında çok önemli bir yer işgal etmektedir. Biz bu yıl Kutlu Doğum Haftasını küçük bir isim değişikliği ile özel bir isimle “*Hz. Peygamberi Anma ve Peygamberlere Saygı Haftası*” olarak ilan ettik. Buna ihtiyaç vardı. Bu hafta boyunca ülkemizde, il ve ilçe müftülüklerimizde çeşitli faaliyetlerle Peygamber Efendimizi anma, daha doğrusu anmadan anlamaya geçme ve bütün peygamberlere saygı konusunu işlenecek ve onların getirdiği hidayet nuru etrafında sevgi haleleri örülecek.

Yine İslam dünyasında da mevlid kandili ve kandil sonrasındaki hafta, çok coşkulu kutlamalarla geçecek. Dün akşam Diyarbakır'daki; Anadoluda mescit olarak ilk yapılan Ulu Camii'nde “*Mevlid Kandili*” programı

düzenledik. Diyarbakır'da, Hz. Peygamber sevgisi etrafında büyük bir coşkunun yaşandığını gördük ve duygulandık. Çünkü Hz. Peygamber sevgisi asırlarımızı bağlayan, kalplerimizi birleştiren en büyük rahmetlerden birisidir.

Bu yıl “*Kutlu Doğum Haftası*”nın ayrı bir anlamı ve ayrı bir önemi var. Batı'da bazı çevrelerin Müslümanlara ve İslam'a karşı hiç eksik olmayan ön yargılı ve hasmane tavrı, bildiğiniz gibi geçtiğimiz aylarda karikatür krizini doğurdu. Bu krizden sonra artık Hz. Peygamberi anlama ve anma İslam dünyası için bir sorumluluk olmaktan öte, vefa ve sadakat borcu haline geldi. Kutsala bağlılığı ve manevi değerleri hayli sarsılan, adeta içi boşaltılan Batı, İslam dünyasının bu tepkisini, bu duygusunu, bu coşkusunu anlayamazdı. İslam dünyasında milyonlarca insanın sokaklara fedake ebi ve ümmi Ya Resulullah diyerek çıkmasını ve dökülmesini anlayamazdı. Halbuki onlar bilmiyorlardı ki, Peygamber-i Zîşan Efendimizin bizim kalbimizde, hayatımızda, duygu ve düşünce dünyamızda merkezi bir yeri vardır. Gerçi O yetim doğmuştu, ama Yüce Rabbi O'na sahip çıktı. Gerçi O'nun asebe sayılan erkek zürriyeti olmadı ama bütün ümmet, bütün Müslümanlar hep onun asebesi oldu. İşte bu safhada bize düşen, haklı tepkilerimizi, makul çerçevede ifade etmek oldu. Bu safhada bize düşen, tıpkı Peygamber Efendimizin Taif'te kendisini taşıyanlar hakkında; “*Yarabbi onlar hakikati bilmiyorlar, onlara sen acı ve hidayet et.*” şeklinde kuşatıcı şefkatini ifade etmek oldu. Ama, belki de bu safhada bize asıl düşen görev, O'nu doğru anlatma, doğru tanıtmak ve bu konuda üzerimize düşen görevi yapmak olmalıdır. O'nu hem hayatımızda örnek almak, hem de O yüce şahsiyeti ve

O'nun örnek ahlakını bütün dünyaya göstermek olmalıdır.

O bir rahmet elçisiydi. Çünkü din, Hz. Adem'den itibaren başlayan ve bütün peygamberlerin birbirini teyit ederek, birbirini müjdeleyerek getirdiği ve Muhammed (a.s.) ile sona eren din; serapa rahmettir, lütuftur ve inayettir.

Hepimiz, Yüce Rabbimizin Rahman sıfatı altında yaşıyoruz. O sıfatın gölgesi altında, büyüyoruz, çiçekler o sıfatın gölgesi altında açıyor, ağaçlar meyve veriyor, anneler çocuğu için uykusuz kalıyor. Tıpkı O'nun gibi bütün peygamberler de, O'nun rahmetini insanlara en ücra noktaya kadar ulaştırmak için çırpınan rahmet elçileriydi. Hepsine selat ve selam olsun. Biz hiçbirisi arasında ayırım yapmayız ve hepsine daima selat ve selam okur, ihtiramda kusur etmemeye çalışırız.

Yüce Efendimiz, iki cihan güneşi, son Peygamber Muhammed (s.a.s.) bir rahmet elçisiydi. Kur'an-ı Kerim, O'na hitaben, *"Vema erselnake illa rahmeten lil alemin"* *"Ey Habibim, Biz, Seni alemlere rahmet olasın diye gönderdik."* iltifatında bulunur. O hem Allah'ın Habibi idi, hem bütün ümmetin, bütün Mü'minlerin, bütün Müslümanların Habibiydi. O'nun örnek hayatı, O'nun güzel ahlakı, O'nun bütün söz ve davranışları, insanlar için, bağluları için bir rahmetti. O bir ahlak teorisyeni değildi. Güzel ahlakı hayatında bizzat yaşayarak, örneklen-direrek, göstererek öğreten bir mürebbiydi. O'nun şefkati, kuşatıcı idi. Uhud Harbi'nde kendisinden beddua etmesi istendiğinde; *"Hayır, Ben beddua etmek ve lanet okumak üzere değil, rahmet olarak gönderildim."* buyurmuştur.

Yine O Yüce Efendimiz kendi konumunu şu şekilde aktarır: Derki; *"Ben sizin aranızda tıpkı kırdaki ateşin*

başında oturup da hayvanların, kelebeklerin, kuşların, cümle mahlukatın o ateşe düşmesini önlemeye çalışan adamın misaline benzerim. Ben o ışığın cazibesine kapılan, fakat yanacağını bilmeyen o hayvanları ve mahlukatı ateşten korumak için çalışıyorum." İşte Resulün bizim aramızdaki görevi oydu. Onun için O bir rahmetti, O bir kurtarıcıydı. O'nun rahmetinden herkes yararlandı. Gönlünü açan, ızanını, irfanını açan herkes O rahmetten nasibini aldı.

Zaman oldu, iki-üç yaşında ağlayarak Medine sokaklarında dolaşan çocuklara hamilik etti. Zaman oldu, Medine mescidini temizleyen bir bayanın cenaze namazında bulunamadığı için üzüldü; gitti kabrinde ona dua etti. Zaman oldu diğer bütün hakları ihlal edilenlerin, ezilenlerin, mağdur ve mahkur olanların elinden tuttu, yetimlere sahip çıktı, çocukları şefkatle bağrına bastı ve kadın haklarını korudu, insanlığa örnek davranışlar sergiledi. Üzerine ağır

"O kuşatıcı bir rahmet elçisiydi. Sadece inananları, sadece kendisine bağlı olanları değil; herkesi, bütün mahlukatı, çevreyi, kurdu-kuşu koruyan ve şemsiyesi altına alan bir rahmet elçisiydi."

yük yüklenmiş hayvanların hakkını korumak da ona aitti. Onun şefkati o kadar kuşatıcı idi; haksız yere bir hayvan öldüren dahi bunun vebalini çeker buyurmuştu.

O kuşatıcı bir rahmet elçisiydi. Sadece inananları, sadece kendisine bağlı olanları değil; herkesi, bütün mahlukatı, çevreyi, kurdu-kuşu koruyan ve şemsiyesi altına alan bir rahmet elçisiydi.

İslam toplumu, Müslümanların bağı; çorak toprağın yağmur damlalarına hasreti gibi, bu rahmete hasretti ve bu rahmet gönlümüze düştü, yeşerdi ve peygamber sevgisi olarak, peygamber saygısı olarak aramızda vücut buldu. Dinin rahmet olması, peygamberlerin rahmet olması, bağrımızda ye-

şerdi ve bizim medeniyetimiz adeta bir sevgi medeniyetine dönüştü. Bütün edebiyatımız, musikimiz, mimarimiz, hepsinin özünde, ekseninde peygamber sevgisi yer aldı.

Çocuklarımıza Ahmet, Mahmut, Mustafa, Mehmet isimlerini verdik. Hatta Muhammet demedik, Mehmet dedik. Olur ya, O Resul-ü Zîşan'ın ismini uygunsuz veya adaba uygun düşmeyecek şekilde telaffuz edebiliriz diye. Bir medeniyetin incelenmesi bu. Süzölmüş bir nezaketi ifade ediyordu. Canım kurban olsun senin yoluna dedik ve ilk sahabelerden itibaren bütün Müslümanlar, annem ve babam sana feda olsun ya Resulullah dediler. O'nun sevgisi, Vahşi'yi sahabi yaptı. O'nun sevgisi, sıradan taşı elmas ve yakut yaptı. O'nun sevgisi, cahiliye toplumunu, medeniyete çevirdi. Biz o sevgiye halâ muhtacız ve onun ihtiyacı içindeyiz. O'nun zati eşyalarını bile "*Mukaddes Emanetler*" olarak koruduk. Onları ziyaret ettik, o hatırayı yaşamaya çalıştık. Ancak, şunu ifade edeyim ki; O Resulün, O iki cihan güneşinin asıl emaneti, O'nun güzel ahlakı ve sünnetidir. Onu koruyabiliyorsak, ona sahip çıkabiliyorsak, onu hayatımıza yansıtabiliyor, çocuklarımıza aktarabiliyor ve medeniyetimizin mihveri yapabiliyorsak, gerçekten O Resulün yolundan gidiyoruz, O'nun sevgisine layık oluyoruz demektir. İnaniyorum ki, bugün başlattığımız "*Kutlu Doğum Haftası*", bu idrakin, bu kavrayışın, bu bağlanışın yeni bir adımı olacaktır.

Kutlu Doğum Haftası'nın hepimiz için, mü'minler için, insanlık alemi için hayırlar getirmesini, O Resulü, O yüce insanı anlama konusunda bize yeni bir aşk, yeni bir heyecan vermesini ve bütün insanlığa barış ve huzur getirmesini niyaz ediyor, selamlarımı, saygılarımı sunuyorum.

TDV

*“Canım feda olsun, Senin yoluna.
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.”*

Yunus Emre

Gül Günü

Sevgililer sevgilisinin rumuzu Solan, kokusuyla, güzelliğiyle insanları metfun eden “GÜL”ün, sevgi, hoşgörü ve güzel duyguların gelişmesi ve yaygınlaşması amacıyla Gül Kampanyası adı altında herkese takdim edilmesi bu senede bir gelenek olarak devam etti.

Gül Kampanyası Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof.Dr. Ali Bardakoğlu’nun, Cumhurbaşkanı Vekili ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Bülent Arınç, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Devlet Bakanı Mehmet Aydın ve diğer bakanlara gül takdim etmesiyle başladı.

TDV

Sergi: “En Sevgiliye”

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle, Sevgililer Sevgi-lisinin sembolü olan gül motiflerinin yer aldığı bir sergi düzenlendi. Turkuaz Nakışhanesi tarafından hazırlanan serginin açılışı, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, eşi Emine Erdoğan ve Devlet Bakanı Prof.Dr. Mehmet Aydın tarafından yapıldı.

Büyük bir beğeniyle sergiyi gezen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan’a sergide yer alan eserler hakkında bilgi verildi.

Şeref defterine duygularını yazan Recep Tayyip Erdoğan’a Gül şerbeti ikram edildi.

TDV

Kutlu Doğum Aşı

Kutlu Doğum Haftası programlarının vazgeçilmez bir bölümünü oluşturan Kutlu Doğum Aşı bu yıl Cumhurbaşkanı Vekili ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Bülent Arınç, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Devlet Bakanı Mehmet Aydın, bazı bakanlar, milletvekilleri ve kalabalık bir topluluğun katılımı ile gerçekleştirildi.

Geleneksel olarak hazırlanan etli pilav ve ayrırandan oluşan Kutlu Doğum aşında, Isparta’dan getirtilen gül kokulu lokum ve gül şerbeti de bu organizasyonda misafirlere ikram edildi.

Ayrıca Kocatepe Camii avlusunda vatandaşlarımıza etli pilav ve ayrırandan oluşan Kutlu Doğum Aşı ikram edildi.

Kutlu Doğum Haftası Elazığ Programı

A nkara’da gerçekleştirilen Kutlu Doğum Haftası açılış programından bir gün sonra Elazığ Müftülüğü ve Vakfımız Şubesi tarafından organize edilen programın açılışı gerçekleştirildi. Açılış programına Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof.Dr. Ali Bardakoğlu, Elazığ Valisi Muammer Muşmal, Elazığ İl Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Kocaoğlu, daire amirleri ve kalabalık bir topluluk katıldı.

Saygı duruşu, İstiklal Marşı ve Kur’an-ı Kerim okunmasından sonra protokol konuşmaları ya-

pıldı. Daha sonra konuklara gül takdim edilerek, Elazığ Şubemiz tarafından hazırlanan kitaplar hediye olarak dağıtıldı.

Prof.Dr. Ali Bardakoğlu

Diyanet İşleri Başkanı
Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı

*“Kinin, nefretin ekildiği,
beslendiği, tahrik edildiği
böyle dönemlerde,
o manevi atmosferin
birleştirici gücüne,
Peygamber Efendimizin
şahsında birbirimizi sevmeye,
saymaya ve onun getirdiği
rahmeti anlamaya
çok daha fazla
ihtiyacımız var.”*

Peygamber Efendimizin dünyayı şereflendirmesinin 1435. yıldönümünü idrak ettiğimizi belirterek konuşmasına başlayan Prof.Dr. Ali Bardakoğlu Elazığ ilinde vuku bulan terör hadisesine değinerek “Ancak, bu kutlamada da gönlümüz buruk, gözlerimiz yaşlı. Çünkü hiç arkası kesilmeyen hain emeller yine şehitlerimizi aldılar. Elazığ halkına ve bütün milletimize başsağlığı diliyorum. Mekanları cennet olsun diyorum. Çünkü Allah katında inanıyoruz ki, biliyoruz ki en yüce makam şehitlik makamıdır. Artık hain emelleri besleyen mihraklar bütün bunlardan sonra inşallah nadim olurlar, inşallah emelleri makus olur ve milletimizin birliği, dirliği bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da hep korunur.” dedi.

Özellikle, Peygamber efendimizin sevgisi etrafında birleşmeye büyük ihtiyaç olduğunu vurgulayan Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Kinin, nefretin ekildiği, beslendiği, tahrik edildiği böyle dönemlerde, o manevi atmosferin birleştirici gücüne, Peygamber Efendimizin şahsında birbirimizi sevmeye, saymaya ve onun getirdiği rahmeti anlamaya çok daha fazla ihtiyacımız var. İnşallah bu Kutlu Doğum Haftası İslam’ı ve onun rahmet Peygamberini daha iyi anlama sempozyumu çabası bu konuda gönlümüze yeni bir pencere açar, kalbimize yeni bir inşirah verir.” dedi.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından 18 yıldan beri kutlanan Kutlu Doğum Haftasının isminde bu sene bir değişiklik yapıldığını belirten Prof.Dr. Ali Bardakoğlu, “Bu seneki Kutlu Doğum Haftasını Hz. Peygamberi anma ve peygamberlere saygı haftası olarak ilan ettik. Bu biraz önem taşıyordu, farklı bir anlam taşıyordu. Çünkü Batıda o Yüce Efendimize uzanan diller, uzanan kalemler oldu. Haddini bilmezler küstahça karikatürler çizdiler, kendini bilmez siyasetçiler, güya fikir adamları, ifade özgürlüğü adına, basın özgürlüğü adına bu olup bitenleri, yapılan saygısızlığı savunabildiler. Daha da ilerisi İslam dünyası bakalım böyle bir olay karşısında hoşgörü gösterebilecek mi diye adeta bizi bir sınava tabi tutma küstahlığını gösterdiler. Böyle olunca bizim de o Resulün yolundan giden, O’nu seven ve O’nun sevgilisi olan ümmet olarak haklı tepkilerimizi göstermek, duygularımızı ifade etmek, Peygamberimizi anlamak ve anlatmak yolundaydık. Hatta sadece O’nu değil, Hz. Adem’den itibaren Allah’ın gönderdiği bütün resulleri, bütün peygamberleri saymak, sevmek ve onlar arasında ayırım yapmayıp, hepsine tazim ve ihtiramda bulunduğumuzu göstermek zorundaydık.” dedi.

Batının, İslam dünyasının küstahça bir karikatür üzerine niye sokaklara döküldüğünü, niye böyle bir tepki

gösterdiğini anlamasının mümkün olmadığını belirten Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Çünkü üzümlere ifade edelim ki Batıda kutsalla ilişki ve manevi değerlerin içi hayli sarsılmış ve boşaltılmış durumda. Böyle olunca da Batı; İslamı ve Müslümanları kendi dünyası, kendi bozuk ilişkileri, sarsılmış değerleri üzerinden tanıma gibi bir yanıla düşüyor. Halbuki bilmeleri gerekir ki, O yüce Peygamber İslam dünyasında hep merkezi ve kalbi bir öneme sahip olmuştur. O hem Yüce Yaratanın Habibidir, sevgilisidir ve hem de Müslümanların sevgilisidir. Adeta aşkın sevgi ile bu mahşeri sevgiyi buluşturan noktadır.” dedi.

İslam dininin bir rahmet olduğunu Hz. Peygamberin de bir rahmet elçisi olduğunu belirten Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Zaten bu din rahmet diniydi, Peygamberimiz de rahmet elçisiydi. Allah dini rahmet olarak gönderdi. Dünya hayatında bizim elimizden tutmak için, bizi yalnız bırakmamak için gönderdi. Din serapa rahmettir, serapa ilahi inayettir. O olmasaydı dinin aydınlığı olmasaydı, aklın, nurun ve nübüvvetin aydınlığı olmasaydı, biz dünya hayatını rastgele bir oyun şeklinde yaşar ve anlamsız bir hayata çevirirdik. Din bizim hayatımıza anlam kazandırdı. Din bizim hayatımızın nihai ve külli anlamını gösterdi. İşte Hz. Adem’den, Efendimiz Muhammed Mustafa’ya kadar bütün peygamberler de bu rahmeti bize ulaştırdılar, temsil ettiler.” dedi.

Hz. Peygamberin alemlere rahmet olarak gönderildiğini hatırlatan Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Her şeyden önce O Resul bizim için çırpındı, didindi. Onun uğraşı bizim İslamı anlamamız, kurtuluşa ermemiz iki cihan mutluluğunu yakalamamız ve azaptan, ateşten korunmamız içindir. Uğraştı, didindi ve 23 yıllık nübüvveti bu çabayla doldu. Hani hepinizin bildiği bir hadis-i şerif vardır, onu burada tekrar edelim. Diyor ki; *“Ben sizin aranızda ateşten etrafındaki mahlukatı, kelebekleri ateşe düşmekten koruyan kimseye benzerim. Siz dünyanın meşgalesi, dünyanın cazibeleri, dünyanın bu kadar hengamesi arasında kendinizi kaybedip, ukbanızı, ahiretinizi, hayatınızı tehlikeye rahatça atabiliyorsunuz. Ben ise size azgınlık, taşkınlık, nefis yolunu değil, hidayet ve zühd yolunu gösteriyorum, sizi kurtarmaya çalışıyorum.”* Yani doğrusunu ifade etmek gerekirse O Nebi-i Zîşan Efendimiz bize düşkün ve bizim geleceğimizi, bizim ebedi mutluluğumuzu bizden

daha fazla düşünüyor, onun çabası içinde, onun uğraşı içinde. Böyle olduğu içinde bizim için rahmet. O’nun her davranışı, O’nun her sözü bizim için örnektir. O’nun güzel ahlakı örnektir, O’nun bütün sözleri, öğütleri bizim için örnektir.” dedi.

Hz. Peygamberin bir ahlak teorisi yeni olmadığını, ahlaki erdemleri sadece göstermekle, anlatmakla yetinmediğini, kendisinin bizzat yaşadığını ve kendi hayatında bir fiil olarak örneklediğini belirten Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Böyle olunca da Peygamber Efendimizin bütün hayatı, aile hayatı dostlarıyla ilişkileri, düşmanla ilişkileri, yabancıyla ilişkileri, komşusuyla ilişkileri, sohbeti, sözü hepsi bizim için ayrı ayrı anlamlar ve değerler taşır. Böyle olduğu için de biz İslam ümmeti olarak, biz Müslümanlar olarak hem dinin rahmet olmasını, hem Peygamber Efendimizin rahmet Peygamberi olmasını iyi anladık, anlamaya çalıştık, bu rahmeti gönlümüzde, kalbimizde yeşerttik ve O Resule büyük bir saygı duyduk, büyük bir sevgi besledik.” dedi.

Medeniyetimizin adeta bir sevgi medeniyeti olduğuna işaret eden

Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Bizim medeniyetimiz Resulü Ekrem’e saygı medeniyeti oldu. Birbirimizi sevmek ve saymak oldu. 14 asırdır böyle olduğu için de Müslümanlar aralarındaki yorum, tarz farklılıklarını, mezhep ve meşrep farklılıklarını bir tarafa iterek hep birbirlerini

kardeş gördüler, birbirlerini saydılar ve sevdiler. İnanç derecesi, dini ibadetleri yerine getirme farklılığı, din-darlık derecesi, düşüncesi, tarzı, cin-siyeti, zenginliği ne olursa olsun, ben Müslümanım diyen herkese bağ-rımızı açabildik, onları kucaklayabil-dik, aramızda sevgiyi ve saygıyı ye-şerttik. Bu da bizim meziyetimizdir. Bu meziyeti korumamız, geliştirmemiz ve özellikle Hz. Peygamber sev-gisi etrafında birleşmemiz gereki-yor.” dedi.

Medeniyetimizde Peygamber sev-gisinin edebiyattan, musikiye kadar her alanda tezahür ettiğine vurgu ya-pan Prof.Dr. Ali Bardakoğlu, Peygam-berin zati eşyalarının dahi büyük bir titizlikle saklandığını belirterek “Ama O’nun bize bıraktığı gerçek emanet, güzel ahlakı ve sünnetidir, hayat tarzı-dır, öğütleridir, asıl onu korumalıyız,

ona sahip çıkmalıyız, onu hem benliğimize, hem aile haya-tımıza, hem toplum hayatımıza ışık yapmalıyız, o sevgi et-rafında birleşmeliyiz. Onun güzel ahlakını tanımalıyız, ta-nıtmalıyız.” dedi.

Bugün Müslümanlara düşen görevin sadece Peygambe-ri anma değil, Peygamberi anlama, ikinci adımda onu anla-ma, üçüncü adımda da Onun mesajını bu çağa getirme, bu çağın insanının anlayacağı şekilde anlamlı ve yerinde bilgi-ye dönüştürme ve onu tanıtmaya olduğunu belirten Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Bugün Müslümanlara düşen O Peygam-ber sevgisiyle toparlanıp birleşen, kalplerini, gönüllerini, bedenlerini, ellerini birleştiren Müslümanlara düşen Hz. Peygamberi sadece anma değil, anlama, Hz. Peygamberin getirdiği sünneti, ahlakı, öğütleri bugünüme taşıma, bu-günümüzün diline tercüme etme, bugünümüzün insanımı-zın gönlüne gireceği şekle dönüştürme, bugünümüz insanı-nın beklentilerine, taleplerine, değerlerine, dünyasına ışık tutan bir canlı anlayışa ve bilgiye dönüştürme ve bir de onu tanıtmak. Bu son kademelerde çok başarılı olduğumuzu söyleyemeyiz. Özellikle O’nu tanıtmaya konusunda, O’nu yabancılarla tanıtmaya konusunda, O’nu temsil etme konu-sunda çok başarılı olduğumuzu söyleyemeyiz.” dedi.

Muammer Muşmal
Elazığ Valisi

Kutlu Doğum Haftasının Elazığ’da kutlanmasından bü-yük mutluluk duyduğunu belirterek konuşmasına başlayan Elazığ Valisi Muammer Muşmal Peygamberimiz-in doğum günü olan Mevlit Kandilinin başta ülkemiz ol-mak üzere pek çok İslam ülkesinde bir çok etkinliklerle kutlanmakta olduğunu belirterek, “Bizler sevmeyi, yardımlaşmayı, paylaşmayı, doğruluğu, dürüstlüğü, adaletin ve merhametin en güzelini, dünya ve ahiret dengesini, kısaca insan onuruna yakışır bir yaşam tarzını Peygamberimizin tebliğ, tavsiye ve uygulamalarından öğrenmekteyiz. O’nu anmak demek; O’nun Allah’a olan teslimiyet ve güvenini, Kur’an-ı Kerim’e dayanan güzel ahlakını, adaletini, sabrını, kerem ve cömertliğini, fazilet ve cesaretini, kısaca hayat biçimini anlamaya çalışmak, bunu kendi hayatımızda örnek olarak tatbik etmek demektir.” dedi.

Bugün evrensel normlar olarak bilinen sevgi, barış, eşitlik, adalet ve hürriyetin İslamla geldiğine vurgu yapan Muammer Muşmal “Kısaca İslam dini insanlığa insan ol-ma haysiyetini getirmiştir. İnanç, kültür ve medeniyet ha-yatımızın örnek şahsiyeti Hz. Peygamberi daha yakından tanımalı, O’nu ve getirdiği evrensel mesajları toplumu tanı-tarak özümsemesini sağlamalıyız.” dedi.

Geleceğimiz için yaşamın her safhasında çatışma yerine uzlaşmayı, kavga yerine hoşgörüyü ikame etmenin şart olduğunu belirten Muammer Muşmal “Dünün, bugünün ve yarının muhasebesini iyi yapmalıyız. Cehaletin her türlüüne karşı savaşmalı, güçsüzlerin ve yoksulların yanında olmalı, kin ve nefreti ortadan kaldırmalı, birlik ve beraberliğimizi pekiştirmeli, barış, huzur ve güven ortamını tesis etmeliyiz. Milletimizin birlik ve bütünlüğünü bozmaya çalışanlara, koca Osmanlıyı yıkan misyonerlere karşı da dimdik durmalıyız, uyuyup kalmamalıyız. Olaylara dikkatle

yaklaşmalı, meydanı boş bırakmamalıyız.” dedi.

İslam dininin akıl ve mantıkla hareket etmeyi emrettiğini belirten Muammer Muşmal “Eğitimsiz, bilgisiz, manevi değerlerden uzak olan toplumların huzura kavuşması asla mümkün değildir. Onu anlatmak zor olsa da bu hafta onu anlatacak ve onu anlatacağız.” dedi.

2006 yılı Kutlu Doğum Haftasının ikinci açılış töreninin Elazığ’da yapılmasından büyük memnunluk ve gurur duyduğunu belirterek konuşmasına başlayan Elazığ Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Kocaoğlu “Bu hafta kutlamaları çerçevesinde İslam Ahlakı ve Sevgi konulu sempozyumun tarihin derinliklerinden gelen zengin bir kültür ve medeniyeti bağrında taşıyarak günümüze kadar taşıyan tarihi, coğrafyası, abideleri, ilim müesseseleri, alimleri, şairleri, örf ve adetleri ile adeta bir açık hava müzesini andıran güzel Elazığımızda yapılmasını uygun gördükleri için Diyanet İşleri Başkanımız Sayın Ali Bardakoğlu hocama teşekkürlerimi sunuyorum.” dedi.

Tarihin bütün dönemlerinde Harput ve daha sonra Elazığ’ın Türk tarihinde önemli bir yere sahip olduğunu belirten Ömer Kocaoğlu “Cumhuriyet döneminde de bu önemini muhafaza etmiştir. 1071 Malazgirt Zaferinden sonra Harput siyasi ve stratejik öneminden dolayı İslamın Anadoluya kaymasına zemin hazırlamış, 20. asrın başına kadar ilmiye sınıfının merkezi, efendiliğin, zerafetin ve hoşgörünün adresi olmuştur. Harput ve onun devamı olan Elazığ tarih ile bu-

Ömer Kocaoğlu
Elazığ Müftüsü

gün arasında bilim ile tefekkürü, ilim ile inancı terkip eden bir şehirdir.” dedi.

Sempozyuma iştirak edecek tebliğci ve müzakerecileri Elazığ’da ağırlamaktan memnuniyet duyduğunu ifade Eden Ömer Kocaoğlu, sunulan tebliğ ve yapılan

müzakerelerden azami ölçüde yararlanacaklarını belirterek “Maddeci medeniyetin; insanı sevgi yetimi ve şefkat öksüzü bıraktığı günümüzde sevgi dolu bir yürek taşıyan, ön yargısız, hoşgörülü, olumlu yaşamının sırrını yakalamış, kendisiyle barışık, varlık dünyasının bütününe saygılı, her şeyin sahibi olan Allah’a sınırsız bir teslimiyetle bağlı bir toplumu, İslam ahlakı ve sevgi sempozyumu içinde anlatacak değerli hocalarımızı bu iki gün içinde heyecanla ve dikkatle izleyeceğiz ve Elazığlılar olarak kendilerinden azami istifade edeceğiz.” dedi. TDV

İslam Ahlakı ve Sevgi

Bu yıl büyük bir coşkuyla kutlanan Kutlu Doğum Haftası programları çerçevesinde 11-12 Nisan 2006 tarihlerinde Elazığ'da “İSLAM AHLAKI VE SEVGİ” konulu bir sempozyum düzenlendi. Akgün Otelinde icra edilen ve iki gün süren sempozyuma, Türkiye genelinden katılan sahasının uzmanı ilim adamları tarafından sunulan tebliğler ve yapılan müzakerelerle; günümüzde dünyamızın en çok ihtiyaç duyduğu “Sevgi” kavramı geniş şekilde ele alındı.

Her zaman olduğu gibi bu sempozyumda sunulan tebliğler ile yapılan müzakereler kitap olarak bastırılarak kamuoyunun bilgisine sunulacaktır. İslam ahlakı ve sevgi konusunda sahasının uzmanları tarafından sunulan tebliğlerin bir kitap halinde yayınlanacak olması hiç şüphesiz sevindirici bir durumdur.

Bültenimizin bu sayısında değerli okuyucularımıza sempozyum hakkında bir fikir vermek amacıyla oturumlarda sunulan tebliğleri özet halinde sunmaya çalıştık.

I. OTURUM

AHLAK, İSLAM AHLAKI VE TEMEL DEĞERLERİ

Oturum Başkanı : Prof.Dr. Saim Yeprem

Tebliğciler : Prof.Dr. Recep Kılıç, Prof.Dr. Mustafa Çağrıncı, Prof.Dr. Kenan Gürsoy

Müzakereciler : Yrd.Doç.Dr. Burhan Köroğlu, Yrd.Doç.Dr. Ayşe Sıdika Oktay, Yrd.Doç.Dr. Öznur Özdoğan

AHLAK KAVRAMININ ANALİZİ

Prof.Dr. Recep KILIÇ

Kullanılışı’, ‘Ahlak Sahasının Mahiyeti’, ‘Ahlaka Olan İhtiyaç’ ‘Ahlaki Değerlendirmede Ölçüt Meselesi’ ve ‘Ahlakın Diğer Disiplinlerle İlişkisi’, başlıkları altında ele alan Prof.Dr. Recep Kılıç, önce ‘Kavram Olarak Ahlak’ konusunu ele alarak “Ahlak kelimesi Arapça ‘hulk’ (veya ‘huluk’) kelimesinin çoğulu olup Türkçe’de tekil olarak kullanılır. “Hulk; din, tabiat, huy ve karakter gibi anlamlara gelir.”

İslam düşüncesinde ahlak kelimesinin, nefsin bir melekesi veya hâli olarak görüldüğünü belirten Recep Kılıç “Ahlaki ‘meleke’ olarak tanımlayan Gazzali kelimenin açıklamasını şöyle yapar: Ahlak, nefiste yerleşmiş bulunan bir melekedir ki, ondan fikri bir zorlamaya lüzum kalmaksızın fiiller kolayca ortaya çıkar.” dedi.

Kelime anlamı ile ahlakın; din, huy, hal ve hareket tarzı gibi anlamlara geldiğini belirten Prof.Dr. Recep Kılıç “Ahlak İslam düşüncesinde, nefsin bir melekesi veya hâli sayılmak suretiyle, insanın karakter yapısını anlatmak için kullanılmıştır. İnsanın düşünce ve niyetleri ile davranışlarını şekillendiren, sahip olduğu bu karakter yapısıdır. Ahlaki davranış ile karakter, çoğu kez aynı anlama gelir.” dedi.

Daha sonra ‘Ahlak’ın Örf, Adet ve Gelenek Gibi Terimlerle İlişkisi’ konusu üzerinde duran Prof.Dr. Recep Kılıç; Çoğu zaman bir davranışın ahlakın mı, örf adet mi, yoksa gelenek, görenek ve uyuşumun mı konusu olduğuna kolayca karar verilemeyeceğini söyledi.

Bu sebeple ahlak ile yakın anlamlara sahip olan bu kavramların arasındaki benzerlik ve farklılıkların bilinmesinin gereğine işaret eden Kılıç, “Örf ve adet kelimesi, daha çok gelenek tarafından taşınan ve grup içinde yerleşmiş bulunan davranış örnekleri için kullanılır. Uyuşum, belirli bir davranış tarzının mükemmel kabul edildiği konusunda sözlü veya sözsüz belli oranda bir anlaşmanın olduğunu ima eder. Gelenek, örf ve adetin tarihsel arka planına vurgu yapar. Gelenek ile örf ve adet arasındaki fark, objektif değil subjektiftir, çünkü tarih açısından geçmiş zamanlarda yaşamış uzak bir kültüre uzanmayan örf ve adet yok gibidir.” dedi.

‘Ahlak Teriminin Kullanılışı’ bahsinde öncelikle konunun çerçevesini çizen Prof.Dr. Recep Kılıç, “Ahlak terimi; insan tabiatı hakkındaki kanaatleri, iyi ve arzu edilir şeyler hakkındaki değerlendirmeleri, yapılması ve yapılmaması gereken hususları belirleyen kuralları, bizi doğru veya yanlış bir hareket tarzını seçmeye sevkeden sebepleri, kapsar. Bu durumda ahlak, insanın karakter yapısı, yapıp- etmeleri, bunlarla ilgili değerlendirmeleri ve davranışlarını düzenleyen genel kurallarla ilgili olur.” dedi.

Ahlak teriminin; Umumi bir hayat tarzı, bir grup davranış kuralını veya hayat tarzları üzerinde yapılan fikri bir

araştırmayı, ifade etmek üzere, üç farklı şekilde kullanımı olduğunu ifade eden Prof.Dr. Recep Kılıç; ‘Ahlak Bilimi’, ‘Ahlak Felsefesi’, “Ahlak Sahasının Mahiyeti’ Ahlaka Olan İhtiyaç/Ahlak İnsan İlişkisi’, ‘Ahlaki Değerlendirmede Ölçüt Me-selesi’ ile ‘Ahlakın Diğer Disiplinlerle İlişkisi’ konularını geniş şekilde ele alarak bu kavramları örnekler vererek anlattı.

İSLAM AHLAKI VE TEMEL GÖREVLER

Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI

Tebliğine İslam ahlakının genel bir tarifini yaparak başlayan Prof.Dr. Mustafa Çağrıci, İslam ahlakını hakkıyla

yaşayabilen bir insanın meleklerden üstün duruma gelebileceğini ifade etti. İslam Ahlakının Kur’an ve hadisi şeriflerde ortaya konan kaideler olduğunu belirten Çağrıci, “İslam Dininin ortaya koyduğu; insan hayatını, toplum hayatını, birbirimizle ilişkilerimizi, komşularımızla ilişkilerimizi, başka milletten, başka dinden, başka kültürden olan insanlarla ilişkilerimizi, hatta canlı-cansız tabiatla ilişkilerimizi, onlara karşı davranışlarımızı ve Müslüman olduğumuza göre; İslamın kutsal kitabına karşı nasıl durmamız, nasıl bir tutum izlememiz, İslamın Yüce Peygamberine karşı ne gibi görevlerimizin olduğu, nihayet bütün bunların hepsinin üzerinde Yüce Allah’a karşı ne gibi vazifelerimizin, vecibelerimizin olduğunu; işte bütün bunları düzenleyen, bilgi veren, emir veren, yasaklanan, yani İslamın Kutsal Kitabında, Sevgili Peygamberimiz Muhammed Mustafa Efendimizin hadisi şeriflerinde ortaya koyduğu insan modeli, yani bizim insan olarak bu çerçevede hayatımızı düzenleyen kuralları ihtiva eden bir disiplinlidir.” dedi.

İnsanın hayatının her safhasında bir ahlaki davranış için olduğunu belirten Prof.Dr. Mustafa Çağrıci, “Hayatımızın

her anında mutlaka bir ahlaki davranış içindeyiz. Sabah kalkarız, eğer Müslüman isek; abdesti alıp namazımızı kılmamız gerekir. Allah’a karşı bir vazifemizdir. Bu sadece dini bir vazifemiz değil; aynı zamanda Müslüman insanın bir ahlaki vazifesidir.” dedi.

İslam alimlerinin ahlaki vazifeleri iki temele oturttuklarını belirten Mustafa Çağrıci, “İslam alimleri yüzlerce binlerce ahlaki vazifeyi iki temel vazife içinde toplamışlardır. Allah’ın emrine itaat hörmet, Allah’ın yarattıklarına merhamet.” dedi.

İnsanların iki hususta dikkatli olmalarını isteyen Prof.Dr. Mustafa Çağrıci, “İslam dini insanlığa ne söyledi, neyi getirdi; Şunu görüyorum bilhassa Mekki ayetlerde; Cenabı Peygamber Allah’ın tebliğ ve talimlerini insanlara ulaştırırken onlardan iki şey istiyor; biri Allah’a ve Ahiret gününe iman, ikincisi de, insanlar, özellikle yoksullara, fakirlere, kimsesizlere, zayıflara, hastalara şefkat ve merhamet. Müslümanlığın özü de budur. İslam ahlakının özü de budur.” dedi.

SEVGİ KAVRAMININ ANALİZİ

Prof.Dr. Kenan GÜRSOY

İnsanın hayatını idare etmek için bir eksen aradığını belirterek konuşmasına başlayan Prof.Dr. Kenan Gürsoy, “Bir

eksen arıyoruz, hayatımızı idare eden, ki, o eksen etrafında bütün bir varlığı, hayatı, davranışlarımızı kümelendirelim ve onlar yerli yerine otursun. Bir eksen, yada bir pazılı tamamlamak istiyoruz, bir boz yap tahtasını. Elimizde teker teker parçalar var ve bu parçaları şimdi dağınık görünseler de, kaos halinde olsalar da yerli yerine oturtacağız. Yerli yerine oturduğumuzda bir bütün oluşacak ve bu bütünün bir manası olacak. Tıpkı biraz evvel söylediğim hayatın bakış eksenini, baktığımız zaman görmemiz yada kendisinden bakmamız gereken o yerde olduğu gibi.” dedi.

Bu eksenin ne olduğu üzerinde duran Prof.Dr. Kenan Gürsoy, “Bu eksen nedir? Elbette bir mümin için kendi imanıdır.” dedi.

Bu eksenin anlamada sevginin önemine vurgu yapan Kenan Gürsoy, “İslam güneşinin öteki dünyalara da, farklı kültürlerle de doğması için hazırlık yapmamız gerekiyor. Kendi kavramlarımızın, kendi kategorilerimizin dünyayı nasıl anladığını, bunlarla nasıl dünyayı anlamamız gerektiğini ve bunları dünyaya nasıl anlatmamız gerektiğini fark etmek durumundayız. İşte bu noktada sevgiyle korkuyu, teslimiyetle isyanı, hatta özgürlükle zorunluluğu bütünleş-

tiren bir değerler sistemine ihtiyacımız var. O halde İslam açısından sevgiyi, yada sevginin kendisini anlamaya özellikle ihtiyacımız var.” dedi.

Sevgi konusunda tasavvufun etkisine değinen ve bu konuda Hz. Mevlana’dan görüşler aktaran Prof.Dr. Kenan Gürsoy, “Birbirinizi sevmedikçe iman etmiş olmazsınız! deniyorsa eğer, bu sırdan haberdar olunmadıkça iman etmiş olmazsınız da denmiş oluyor ayrıca. O halde ne var, sevgide ne oluyor, neden bu kadar sırlı, neden bu kadar bizi cezbediyor, yada bazı insanların gönülleri neden bu kadar sevgiye kapalı, neden onlarda gerçek manada bir ahlakın, bizim arzuladığımız manada yaşanmadığını fark ediyorsunuz? Çünkü sevgi kendini nefsinin aşabilmektir. Sevgi, kendi kendinize kapandığınız o noktada, eğer bir karadelğin içine çöküyorsanız, o karadelikten kurtulurcasına kendinizi öteye doğru, kendi nefsinizin ötesine doğru, belki o nefisten geçerek aşabilmektir. O zaman evren sizin karşınızdadır. Tabiat var. Tabiat

sadece yaşadığınız bir mekan olmuyor, tabiat aynı zamanda sizin için bir değer fark edildiği, bir değer yaşadığı o yer oluyor. Tabiatla siz bütünleşiyorsunuz, tabiat sizinle bütünleşiyor.” dedi.

II. OTURUM

İSLAM KÜLTÜRÜNDE SEVGİ

Oturum Başkanı : Prof.Dr. Ali Yılmaz

Tebliğciler : Prof.Dr. Raşit Küçük, Prof.Dr. İskender Pala, Doç.Dr. Bilal Kemikli

Müzakereciler : Doç.Dr. İsmail Karagöz, Prof.Dr. Mehmet Akkuş, Yrd.Doç.Dr. Mustafa Tatçı

İSLAM KÜLTÜRÜNDE SEVGİ İÇİN KULLANILAN KAVRAMLAR

(Muhabbet, Meveddet, Rahmet ve Merhamet)

Prof.Dr. Raşit KÜÇÜK

hamet kavramlarının anlamları ve işlevleri üzerinde duran Prof.Dr. Raşit Küçük, “Müslüman Türk milletinin ve tarih boyunca kurdukları devletlerin yerleşik olduğu coğrafyalarda meydana getirilmiş olan mimari sanat eserleri ve tesis etmiş oldukları müesseseler, Allah, Peygamber, Kur’an, Ehl-i Beyt ve sahabe sevgisinin, bütün canlılara karşı rahmet ve merhamet duygusuna sahip olmanın yansımalarını günümüze taşıyan canlı şahitlerdir.” dedi.

Bu kavramların medeniyetemize önemli katkıları olduğunu söyleyen Prof.Dr. Raşit Küçük, “Bunların yanında edebiyat ürünlerimizin her türünde görmemiz mümkün olan kapsamlı sevgi metinleri, aynı şekilde anılan niteliklere sahip sanat abideleridir. Muhabbet, meveddet, rahmet ve merhametten bahsederken bütün bunları bir arada düşünmek, bizi konunun medeniyetemize ne ölçüde ve hangi boyutlarda nüfuz ettiğini anlamaya ve kavramaya sevk eder.” dedi.

Bu kavramları tek tek ele alan Prof.Dr. Raşit Küçük, öncelikle “Muhabbet” kavramı üzerinde durarak, “Muhabbete birçok anlamlar verilmiştir. En önemlilerinden biri, kökeni itibarıyla

riyle lüzum ve sebat manasına gelmesidir ki, sevilenin adını ve zikrini kalpten hiç ayırmamayı ifade eder.” dedi.

Daha sonra “Meveddet” kavramı üzerinde duran Prof.Dr. Raşit Küçük, “Meveddetin kökeni, dostluk ve muhabbet, bir şeyi sevmek ve onun olmasını temenni etmek anlamına gelen vüd mastarıdır. Temenni, sevdiğimiz bir şeyin var olmasını, elde edilmesini istemektir.” diyerek, muhabbet ve meveddetin pratik faydalarını maddeler halinde özetledi

- Muhabbet, imanın kemaline ve Müslümanlığın güzelliğine delalet eder. Ruhlara ve kalplere gıda verir. Sevgiden mahrum olan kalpler ölümler sınıfından sayılır. Kalpleri sevgi dolu olanlar Allah’ın bereketi ve nimetlerine nail olurlar.
- Allah sevgisi, O’na hamd etmeyi, O’ndan razı olmayı , O’na şükretmeyi

- yi, O'ndan korkmayı, O'ndan ummayı, O'nun zikri ile sayesinde nimetlere ulaşmayı, huzur ve sükuna ermeyi, O'na ünsiyeti/yakınlığı, O'nun yolunda infakı/harcamayı kapsar.
- c) Hz. Peygamber'in sevgisi, onun sünnetini yaşamayı ve yaşatmayı, davetine sahip çıkıp korumayı gerektirir.
- d) Allah için din kardeşlerini sevmek, Allah ve Resulünün sevgisinden sayılır. Allah için birbirlerini sevenleri, Cenab-ı Hak başka hiçbir gölgenin olmayacağı kıyamet gününde, kendi gölgesinde gölgelendirecektir.
- e) Kendi nefsi için sevip istediği bir şeyi din kardeşi için de arzu etmedikçe bir kimsenin imanı kamil olmaz. Bu, aynı zamanda kişinin kendini bencillik hastalığından kurtarmasıdır.
- f) Allah ve peygamber sevgisi, Allah'ın yardım ve zaferinin erişmesinin önemli bir vesilesidir.

g) Meveddet, ülfeti/dostluk ve kardeşliği, başkasına yardımcı olma ve yardım etme duygusunu artırır. İnsanları birbirine yaklaştırır, aralarındaki merhamet ve acıma hissi-ni yaygınlaştırır. İnsanlar arasında sevgi bağları kuvvetlendikçe, Allah'ın rahmet ve merhameti, bağış-laması da yaygın bir hal alır. Nefis-lerde yer etmiş olan kin ve düş-manlıklar ortadan kalkmaya başlar. Müslüman toplumu arasındaki dü-zensizlikler, aykırılıklar ve çatlak-lara engel olur ve sosyal ilişkiler düzene girer.

SEVGİNİN ŞİİRİMİZE YANSIMALARI

Prof.Dr. İskender PALA

Tebliğinde peygamber sevgisini anlatan İskender Pala, edebiyatımızda peygamber sevgisinin nasıl ele

alındığını birbirinden güzel örneklerle dile getirerek, tebliğinin son kısmında şunları söyledi:

Gönül ve gönle ait olanı önemsemek, yani sevgi ve sevgili, eskiden beri doğru medeniyetinin belirleyici göstergelerinden biridir. Ortaçağ şiirinin bütün dünyada belirleyici özelliği olan din merkezli Rahmaniliğine ilave olarak doğu şiirinin derinlikli ve mücerred (soyut) konuları da aslında gönülden kopup gelenin yaptırım gücünü gösterir. Bunun en bariz göstergesi edebiyat, müzik, vb. sanat ürünlerinde ve gönlün dili sayılan şiirde görülür. Bu yüzden şiirin konusu mücerrede yönelik olursa şiir çağları aşar, kalıcılık bulur. Bunun öteki türlü söylenişi şiirin konusu olan sevginin bütün çağlarda kendisine muhatap bulabildiğidir.

Tasavvufa göre Allah'ın kendini bilmek için icad ettiği ayna hükmündeki insan (Kendi hüsnün hublar şeklin-

de peyda eşledin / Çeşm-i aşıktan dönüp sonra temaşa eyledin), sevginin hem etken, hem edilgen yanını temsil eder. Etken yanıyla seven (aşık) olup derece derece varlığı sevgiyle kuşatır ve onu insana, tabiata, çiçeğe, kurda kuşa dağıtır. (Elif okuduk ötürü / Pazar eyledik götürü / Yaratılmışı severiz / Yaratandan ötürü). Öte yandan bütün çiçeklerin içinde bir çiçek, bütün taşların içinde bir taş, bütün insanlar içinde bir insan (Muhammedün beşerün la ke'l-beşer / Bel hüve yakatün beyne'l-hacer) bu sevgi damıtılmış, süzölmüş, rafine muhatabı olarak sevilen (maşuk) olup edilgen konumda temsil gücü kazanır. İşte bu yüzden doğdu gül ile Hz. Peygamber aynı estetik sevgi imbiğinden geçirilip Müslümanların kalbine süzülür, onlar birbirini sembolize ve temsil ederler."

TASAVVUF ŞİİRİNDE SEVGİ TEMALARI

Doç.Dr. Bilal KEMİKLİ

başlayan Doç.Dr. Bilal Kemikli, Türk milletini; sanatın farklı dallarıyla buluşturan, onları sosyal ilişkilerinde nezaket, letafet ve muhabbetli hale getiren, zevk ve görüş sahibi kılarak efendi, çelebi ve hezar-fen kılan amilin tasavvuf olduğunu söyledi.

Tasavvufun, tarihte insanın karşılaştığı meselelerin çözümüne bulunduğu katkıya dikkat çeken Doç.Dr. Bilal Kemikli, “Çünkü onun temel konusu, insandır; insanın mutluluğudur. İnsan ise, Şeyh Galib’in ifadesiyle, “zübde-i alem”dir. Tasavvuf şiiri, büyük oranda alemin özü olan insanı anlama çabasının ürünüdür.” dedi.

Sûfî şairin, sadece insan sevgisinden söz etmediğini belirten Kemikli, “Onun üzerinde en çok durduğu sevgi, Allah sevgisidir. Buna bağlı olarak da Allah’ın yarattıklarına duyulan sevgiyi tahlil eder. O, bütün bu sevgi çeşitlerini ele alan manzum ve mensur müstakil eserler kaleme almıştır. Ayrıca divan-ı ilahiyat adlarıyla anılan divanlarında temel konu aşktır.” dedi.

Sûfî şairin bir filozof olduğunu ifade eden Doç.Dr. Bilal Kemikli, “Sûfî şair, tasavvufi düşüncenin mecazı besleyen dünyasından yararlanarak kurduğu dil ile bir dilci ve ele aldığı konularda tasavvufa mahsus yöntem ve bilgi anlayışıyla hayatın ve mutluluğun anlamını arayan ve varlığın mahiyetine ilişkin tasavvurları olan bir filozoftur.” dedi.

Bu şairlerin dilimize yaptığı katkılara değinen Doç.Dr. Bilal Kemikli, “Sûfî şairin dилciliği, bahs-i diğerdir. Yalnız şu kadarını söylemek gerekir, bizim dilimizde, Yunus ve takipçilerinin yaptığı hizmetler çok önemlidir. Onlar dili külfetsizce, kelimeleri tasavvuf düşüncesinin verdiği imkanlarla isti’are ve mecazla yan anlamlarında rahatça kullanmışlardır. Bu şairler, başka hiçbir katkıları olmasaydı bile, dilimize sanatçı duyarlılıkla işlerlik kazandırmaları bakımından yine tarihe geçerlerdi. Çünkü söz, varlığın ilk tecel-

lisidir. Bu bakımdan o, sözü “pişirek” söylemeye, israf etmemeye, sözden gönle gitmeye gayret göstermiştir. Böylece bu milletin can gözünü açmayı hedeflemiştir.” dedi.

Tebliğinin sonunda tasavvuf şiirin de ele alınan temel konunun sevgi olduğuna tekrar işaret eden Bilal Kemikli sözlerini şöyle tamamladı: “Çünkü onlara göre, varoluşun cevheri olan sevgi, hayatın bütün alanlarında vardır. En önemlisi, kalbi huzurunda, gönül incisinin de kaynağı sevgidir. Bu sebepten de, Bursalı İsmail Hakkı’nın ifade ettiği gibi, sevgi bahsinin sonu yoktur.

*Bu muhabbet bahsinin hiç hadd ü pâyanı yok
Dâimâ andan çıkar âşıklara dürr-i safâ*

Bu sebepten onun, evrâk-ı metrûkesi içerisinde birer dürr-i safâ olarak duran sevgiye dair dili tam olarak vermek mümkün olamamıştır. Burada kabımızın, onun sevgi denizinden aldıklarını sizlerle paylaşmış olduk. Yunus Emre’nin dediği gibi:

*Biz sevdik âşık olduk sevildik mâşuk olduk
Her dem yeni doğarız bizden kim usanası.*

III. OTURUM

İSLAM AHLAKININ ESASLARI

Oturum Başkanı: Prof.Dr. Ali Yılmaz

Tebliğciler : Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu, Prof.Dr. Mehmet Bayrakdar, Doç.Dr. Mehmet Emin Özafşar

Müzakereciler : Prof.Dr. Sedat Murat, Doç.Dr. Halil Altuntaş, Doç.Dr. İbrahim Hatipoğlu

İSLAM ÇALIŞMA AHLAKININ ESASLARI

Prof.Dr. Ahmet TABAKOĞLU

başlayan Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu iş veya çalışma ahlakının; işverenlerle işgörenlerin ahlakı olduğunu ifade etti.

Ahlakın temelinde insan, dolayısıyla emek olduğunu belirten Tabakoğlu, “Ruhunu inkar eden insan sömürücü, esir edici ve kendi emeğinin eseri olmayı tüketici insandır. İktisadın bir din ve ahlak’a bağlanması insanlığı esirlikten kurtarabilir. Küçük sanayi içinde, iktisadın bir din ve ahlak hayatına bağlı olması medeniyetimizin önemli bir unsurudur. Bugün iş ahlakından ayrılmış olan bir iktisadi hayat kapitalist medeniyetin temelidir.” dedi.

Hörmet, hizmet ve merhametin, ahlak eğitiminin üç temel esası olduğunu söyleyen Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu, adalet ve eşitliğin ancak ahlaki duyguların toplumda yerleşmesiyle gerçekleşebileceğini, merhametin olmadığı yerde eşitlikten de söz edilemeyeceğine işaret ederek, “Kul hakkı kavramını önemseyen ve adalete dayanan sistemin dayanağı ahlaktır. Bu ahlakın esası maddi varlığımızla birlikte ruhumuzu da kurtarmaktır. Bunun ilk şartı da günümüzün teknik merkezli dünyasını insan merkezli hale getirmektir.”

Türkiye’de geleneksel iktisat zihniyetinin temelinde kul hakkını önemseyen toplumcu bir anlayış olduğuna vurgu yapan Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu bu zihniyeti “İslam iktisadı”nın özellikle bu topraklardaki uygulamasının bütünlediğini söyledi.

İş ahlakında merhamet, hörmet, hizmet, samimiyet ve tevazu gibi kavramların ne derece önemli olduğuna işaret eden Tabakoğlu, “İslam, sadece medeni bir nizam kurmakla kalmamış; aynı zamanda, insan inşa etmiştir. İslam’ın asıl kalıcı yönü de burası olmalıdır. Siyasi ve iktisadi çöküş dönemlerinde bile İslam eğer varlığını devam ettirebilmişse, bu, eğitilmiş insan unsurundan dolayıdır. İslam ahlakını derinliğine işlemeyi ve yaşamayı konu edinen tasavvuf, bu eğitimi sağlamıştır. Başka insanları kendine sağlamıştır. Başka insanları kendine tercih, merhamet, hörmet, hizmet, samimiyet ve tevazu gibi kavram ve haller, ahlak eğitiminin esasını oluşturmuşlardır.” dedi.

İslam'ın insandan istediği temel özelliğin güvenilir olmak olduğunu belirten Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu, “Bunun için, Hz. Peygamber risalet ve nübüvvetten önce de Araplarca ‘emin’ (güvenilir) olarak biliniyordu. Yine Hz. Peygamber bu özelliğini tacir olarak da göstermişti.” dedi.

İslam iktisadının sosyal yönüne, sosyal adaletin gerçekleştirilmesi esaslarına değinen Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu, “İsraftan uzaklaşma, adil gelir bölüşümü ile servet ve mülkiyetin yaygınlaştırılması, iktisadi istikrardır. Bu esaslar aynı zamanda ahlaki ilkelerdir. Çünkü israf; üretimin en önemli faktörü olan emeğe ve insana saygısızlık anlamına gelir. Aynı zamanda tabiata ve çevreye de saygısızlık demektir.” dedi.

İslam ekonomisinde sömürü değil hizmet anlayışının hakim olduğuna işaret eden Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu, “Bizim de mensup olduğumuz İslam geleneği toplum ve iktisat anlayışı nizam kavramına dayalı bir denge fikrini esas alır. İctimai ve iktisadi çelişkiler Batıda olduğu gibi denge unsurlarını oluşturmamıştır. Bu sistemde modelinde sınıflaşma değil işbölümü, emek-sermaye çelişkisi değil emek-sermaye işbirliği vardır. Sömürü anlayışı değil hizmet anlayışı hakimdir.

Bu düşüncenin en önemli unsurlarını insan sevgisi, merhamet, adalet ve kul hakkı gibi ahlaki ilkeler oluştur-

maktadır. Kişinin toplumun çıkarlarını kendi çıkarlarından üstün tutması bunun asgari şartıdır.” dedi.

Tebliğinin sonunda kul hakkını esas alan İslam ekonomisinin günümüzde varolduğunu söylemenin zor olduğunu ifade eden Prof.Dr. Ahmet Tabakoğlu, “Bu yüzden ‘İslam iktisadı’ çalışmaları gelir dağılımını olumlu yönde etkilemeyen kurumların teorisini yapmaktan çok, insanca bir hayat tarzı ve yeni bir uygarlık ile ilgili sorunları ele almalıdır.

Gelir dağılımının son derece bozuk olduğu İslam toplumlarında iş ahlakının ve iş barışının hatta toplum barışının sağlanması imkansızdır. Bu yüzden ortaya çıkan toplumsal gerginliklerin büyümemesinin temel sebebi aile, akrabalık ve komşuluk geleneklerinin hala varlığını sürdürmesidir. Modern kapitalizmin hor gördüğü bu tür gelenekler toplumlarımızdaki gerginlikleri azaltan en önemli faktördür.” dedi.

İSLAM'DA BİLİM AHLAKI

Prof.Dr. Mehmet BAYRAKDAR

Tebliğini iki kısımda ele alacağını belirterek konuşmasına başlayan Prof.Dr. Mehmet Bayrakdar, birinci

kısımda; Kur'an-ı Kerim'in ve Hz. Peygamberin sünnetinin bilim ve ahlak konusundaki öğretilerinin Müslümanlara olan etkisini ve iki temel kaynağın bilim ahlakı açısından önemini anlattı. Bayrakdar, ikinci kısımda ise bilim ahlakı ile ilgilenen Müslümanlardan örnekleri ele aldı.

Öncelikle bilim ahlakının ne olduğu üzerinde duran Prof.Dr.Mehmet Bayrakdar, “Bilim ahlakı genelde bilim ve ahlak veya bilim adamıyla ahlak arasında karşılıklı etkileşimin ve ilişkinin varlığını ve hatta herhangi bir bilim dalının kendisine has bir ahlakı olmasını farz eden bir disiplindir.” dedi.

Bilimsiz bir ahlakın olmasının sözü konusu olamayacağını ifade eden Bayrakdar, “Kur'an-ı Kerim'e baktığımızda, bilimin niteliğinden fazla

bilim-ahlak ilişkisinin ve bilimsiz sağlam bir ahlakın olmayacağına vurgulandığını görürüz.” dedi.

Tebliğinde; ‘Bilimsel Disiplin ve Meslek Ahlakı’ ve ‘Bilim Adamlığı Ahlakı: Bilim Zihniyeti’ konularını örnekleriyle detaylı bir şekilde anlatan Prof.Dr.Mehmet Bayrakdar, tebliğinin sonunda bilim ahlakının esaslarını şöyle sıraladı:

- İslam ahlakının genel esasları ve yasaları, bilim ahlakının da esasları ve yasalarıdır.
- Bilim ahlakının, her bilim dalına ve o bilim dalının uygulaması olan mesleklere has özel esasları vardır. Bunlar bilimin nihai amacına ve kullanımına ilişkin, doğruluk, güzellik ve faydalılık esaslarıdır.
- Bilim ahlakının doğruluk, güzellik ve faydalılık ölçütlerinin belirlenmesi Kur’an ve sünnet öğretilerine ve bilimsel görüşlere dayanmalıdır. Bir şey İslama göre doğru, iyi ve faydalı ise, bilmen de doğrudur, veya bir şeyin doğruluğu, iyiliği ve faydalılığı bilimsel olarak tespit edilmiş ise, o İslami olarak da doğrudur, güzeldir ve faydalıdır.
- Bilim yapma, bilimin hakkı için olacağı kadar, Allah’ın hakkı ve insanlığın hakkı için de olmalıdır. Bu haklar

esasen ayrı ayrı haklar değil aynı hakkın hak sahiplerine göre ifadesidir.

- Bilim hak ve hakikati aramak ve ahlak hak ve hakikati yaşamak olduğuna göre, nihai olarak düşünüldüğünde İslam bilim ahlakı, tabiatın yasalarının, aklın yasalarının ve Kur’an’ın yasalarının, hepsinin koyucusu Allah olduğu için bunların birbiriyle çelişkili ve karşıt olamayacağını esas alır. Hatta bu esas dikkate alındığında mantıklı akıl yürütmenin ve doğruluk kazanmış bilimsel verilerin Kur’an- ı Kerim’in ve Sünnet’ in önemli bir tefsir yolu olduğunu da kabul etmek gerekir. Kur’an-ı Kerim’de sıkça rastlanan “Ulu’l-Elbab” ifadesi bunun delillerinden bir tanesidir diye düşünebiliriz.

İSLAM'DA HABER KONSEPTİ ve İLETİŞİM AHLAKI

Doç.Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR

Tebliğinde; İslam’da haberleşme konseptini oluşturan temel

kavramlar ve iletişimin objektif ve ahlaki prensipleri üzerinde duran Doç.Dr. Mehmet Emin Özafşar, “Haber ve haberleşme insan türünün zaman içinde keşfettiği bir fenomen değildir; insanın sonradan kazandığı bir sıfat, bir yeti hiç değildir. “Haber’in tarih öncesi, tarihi de denilebilir, insanla başlar. Tarih öncesinin yegane bildirim kaynağı olan ilahi kitaplara bakıldığı zaman, insanın yaratılışını konu edinen fıkraların haber ve haberleşmenin tarih öncesine de ışık tuttuğu görülür. Kur’an-ı Kerim’de Adem’in ve insanın varediliş aşamaları en ince detayla-

rına kadar anlatılır. Ayrıca Yeryüzü macerasından önceki/zaman öncesi süreç ve gelişmeler de kaba hatlarıyla hikaye edilir.” dedi.

Allah’ın insanlara isimleri öğrettiğine dikkat çeken Özafşar, “Dil bilimcilerin ve antropologların araştırmalarından sarf-ı nazar edilerek, yine Kur’an’a bakılacak olursa, orada Allah’ın “İnsan” türüne “esma”nın dışında öğrettikleri cümlesinden olarak “Beyan” (Rahman 55/2) ve “Kalem kullanma”nın (Alak 96/4) zikredildiği görülür.” dedi.

Her varlık türünün kendi aralarında iletişim kurduğunu, ancak zikredilen bu iki hususun insanları diğer varlıklardan ayırdığını ifade eden Doç.Dr. M. Emin Özafşar, “Bu iki husus, insanı diğer yaratıklardan ayıran çok önemli birer özelliktir. Her varlık türünün kendi aralarında iletişim kurdukları ve haberleştikleri kadim zamanlardan beri bilinen ve bugün deneysel olarak da ispatlanan hususlardandır. Hatta ilahi kitaplar da dahil olmak üzere, çeşitli edebi yazınlarda hayvan türlerinin, bitki türlerinin, dahası cemâdat denilen cansız varlıkların dahi bildirişimlerine dair örnek metinler mevcuttur. Kur’an’da Süleyman peygamberle ilgili bölümlerde bunun en çarpıcı örneklerini görmek mümkündür.” dedi.

‘Haberciler/Elçiler’ konusuna değinen ve Kur’an-ı Kerim’deki “en-Nebe” suresinin haber anlamına geldiğine işaret eden Doç.Dr. M. Emin Özafşar, “Yine Rağıb’a göre bir Haber’in “Nebe” olabilmesi için mutlaka yalan’dan beri olması gerekir. Bu tür haberleri bildirene ise İslami literatürde “Nebi” denilmektedir. Nebi, haberci manasına gelmektedir. Aralarında fark bulunmakla beraber çoğu zaman eş anlamlı olarak kullanılan “Resul”de “Elçi” yani “haber getiren” anlamını taşımaktadır. Hz. Adem’den Muhammed’e (a.s) kadar geçen tarih kesitini “Kutlu Haberciler/Elçiler” çağı olarak kabul etmek yanlış olmaz.” dedi.

Tebliğinde ‘Haberler/ Kasas’ konusunu ele alırken Kur’an-ı Kerim’den örnekler sunan Doç.Dr. M. Emin Özafşar, “Musa ve Firavun’un gerçek haberlerinin tafsilatıyla anlatıldığı Kur’an surelerinden birisinin adı “el-Kasas”tır. Kur’an’da anlatılar/haberler babında kullanılan kelimelerden birisi olan “kıssa/kasas” çeşitli türevleriyle 26 yerde geçer. Kelime’nin sözlük anlamı; birşeyin izini takip ederek, arkasına düşmek demektir.” Buradan hareketle Türkçemizde : “ayıtmak” veya “ayırtmak” denilen takibe şayan bir haberi naklî hikaye etmek manasına gelir.” dedi.

‘Esâtîr/Efsane/Masal/Mitoloji’ kavramlarına da değinen ve Kur’an’ın “haber” semantiği içerisinde kendisine yer verilen “esâtîr” kelimesinin Kur’an’da dokuz yerde geçtiğini ve hep “esâtîru’l-evvelîn” yani “öncekilerin hikayeleri/masalları” şeklinde kullanıldığını belirten Özafşar, “Bu nitelime müşriklerin Kur’an’ı ve Allah’ın indirdiklerini tasvir için kullandıkları bir ifade olarak zikredilmektedir.” dedi.

İslam kültüründe bilgi iletişiminin temel normlarının bütünüyle ahlak temelli olduğuna dikkat çeken Doç.Dr. M. Emin Özafşar, “Haberin ve haberleşmenin kavramsal çerçevesini “enba”; “kıssa”; “esatir”; “haber”; “hadis” kelimeleri oluşturur. Bu çerçevede “sıdk”; “kizb”; “hak”; “ya-

kîn” kelimeleri ise, haberin ve haber verenin niteliği ile ilgili temel mefhumlar olarak zikredilir. Bütün bunlardan anlaşılan haberin gerçeği ve doğruyu yansıtır olması; haber verenin de doğru söylüyor olmasıdır. Bu itibarla Allah’tan kullarına haberler ve buyruklar getiren haberciler, yani Nebi ve Resuller en fazla”sıdk/doğruluk” ile nitelenmişlerdir. Güvenilir olmak da onların en başta gelen vasıflarındandır. Kutlu haberciler geleneğinin son halkası olan Hz. Peygamber’in en bariz vasfı da, hiç şüphesiz doğruluk ve güvenilirliktir. Onun hadislerinde yer alan temel ahlaki yönlendirmeler ise, inanmış kimselerin daima doğruluk ve dürüstlük üzere olmalarıdır.” dedi.

İslam fıkıh metodolojisinde haber mefhumunun sadece şekil bakımından değil, içerik ve mantık bakımından da değerlendirildiğini ifade eden ve bunu örnekleriyle açıklayan Doç.Dr. M. Emin Özafşar, “Benzer yaklaşımı hadisçilerde de görmek mümkündür..” dedi.

Tebliğinin sonunda haberi veren ve alan insanın sorumluluklarına işaret eden Özafşar, “İslam ilim geleneğinde, haber mefhumu etrafında ortaya çıkan değerlendirmeler, “Bilgi Çağında” iletişim teknolojisinin sunduğu imkanlarla yaşayan Yirmi birinci yüzyıl insanına, haberleri ve haber verenleri mutlaka tahkik etmeleri gerektiğini ihtar etmektedir; yalan ve yanlış haberde bulunmak kadar, bu tür haberleri kabul ederek onlar üzerine hüküm bina etmenin de ahlaki bir sorumluluğu bulunduğunu bildirmektedir; haberi veren kadar, alanın da vicdani ve manevi mesuliyetinin olduğunu vurgulamaktadır. Hz. Peygamber bu gerçeğe işaretle şöyle buyuruyor: “Kişiye, yalan olarak her duyduğunu söylemesi yeter.” dedi.

IV. OTURUM

İSLAM AHLAKINDA SEVGİ TEZAHÜRLERİ

Oturum Başkanı : Prof.Dr. Mustafa Öztürk

Tebliğciler : Doç.Dr. Osman Eğri, Dr. Selma Karışman, Prof.Dr. Ali Akpınar

Müzakereciler : Prof.Dr. A.Saim Kılavuz, Doç.Dr. Erkan Yar, Doç.Dr. Y.Mustafa Keskin, Doç.Dr. İsmail Köksal

ALLAH, PEYGAMBER ve EHL-İ BEYT SEVGİSİ

Doç.Dr. Osman EĞRİ

Genel olarak kültürümüzde, özelde ise Alevî-Bektâşî geleneğinde benimsenmiş ve deyimleştirilerek dile

yansıtılan “Hak-Muhammed-Ali” söyleminin, Allah, Peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisinin birbirinden ayrı tutulamayacağını en güzel şekilde ifade ettiğine vurgu yaparak tebliğine başlayan Doç.Dr. Osman Eğri, “Hak” kelimesinin tevhidin kaynağı olan Allahu Teala’yı, “Muhammed”in tevhid anlayışının tebliğcisi ve uygulayıcısı olan Hazret-i Peygamber’i ve “Ali”nin de tevhid inancını asırlar ve mekanlar ötesine taşıyan Peygamber mirası Hânedân-ı Ehl-i Beyt’i anlattığını belirterek, “Allah’a inanmanın ötesinde O’na sevgiyle bağlanarak, aşık ve sadık makamına yükselen mü’minler O’nun Habib’i (çok sevdiği) olan Peygamberini ve Ehl-i Beyt’ini birbirinden ayırmamışlardır.” dedi.

İlahi sevginin sınırlarının Hazret-i Peygamberi ve onun ailesini de kuşatacak bir şekilde genişletilmesinin iki şekilde açıklanabileceğine işaret eden Doç.Dr. Osman Eğri, Kur’an-ı Kerim’de Allah, Peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisini emir, tavsiye ve tespit eden ifadelerin bunun birinci delili olduğunu söyledi.

İkincisinin ise inancın sevgiyi diriltici etkisi olduğunu belirten Osman Eğri,, “Tevhid inancının inanan insa-

nın iç dünyasındaki sevgiyi diriltici ve çoğaltıcı etkisi, Hazret-i Peygamber ve O’nun Ehl-i Beyt’inden başlayarak bütün insanlığı ve eşyayı kuşatan bir sevgi taşmasına neden olmaktadır. Bu taşmanın temelinde Allah’a aşk ve sevgiyle bağlanma ve yönelme bulunmaktadır. Tevhid inancı, insanı derûnî ve psikolojik olarak zenginleştirmekte, onu sevgi üreten bir merkez, hayatın anlamını keşfeden anlamlı bir “özne” haline getirmektedir.” dedi.

Her türlü olumsuzluk ve kötülüğün çaresinin; aşk ve sevgi olduğunu belirten Doç.Dr. Osman Eğri, Hacı Bektâş Velî’ye göre, kişiyi aşktan alıkoyan yegane engelin dünya sevgisi olduğu ifade ederek “Hacı Bektâş Veli, dünya hakkında şunları söylediler: “Dünyayı zahmetle elde ederler ve hasetle muhafaza ederler; hasretle de ellerinden çıkarırlar.” Ona göre dünya, Müslümanların birbirleri ile mücadele etmelerine değmeyecek kadar değersizdir. Değerli olan bir

şey varsa o da, Allah ve Allah'ın yarattıklarına karşı sevgi duymaktır.” dedi.

Aşıkın, öncelikle Mâşûk'u olan Allah'ın Hz. Muhammed'e vahyettiği Kur'an'a çok düşkün olduğunu belirten Doç.Dr. Osman Eğri, “Kur'an aşığı olduğu Hakk'ın kelmeleridir. Hacı Bektâş Velî, Makâlât adlı eserinde; kalbi Allah aşkı ile dolu olanların, bir gün mutlaka Allah'a kavuşacaklarını ifade etmektedir. Fakat Allah'a kavuşmak için aşığın, gönlünü ve kulağını Kur'an-ı Kerim'deki mesajlara açması gerekmektedir.” dedi.

“Ölmeden önce ölme” sırrına eren aşığı bu dünyada Rabb'ine kavuşturacak ve mâşûku ile buluşturacak ye-

gane eylemin O'na kulluk ve niyazda bulunmak, ibadet ve münâcât etmekten geçtiğine işaret eden Osman Eğri, “Gerçek aşık, sevdiğine hizmette bulunup, isteklerine boyun eğmek, sevgilisinin yüzüne bakabilmek, sözünü işitip O'nunla konuşabilmek, her zaman O'nu beklemek, konuşmasını bitirdikten sonra, isteklerini yerine getirmesi için O'na yakarıp bulunmak ister.” dedi.

Hacı Bektâş Velî'nin; kalbi Allah aşkı ile dolu olanların, Allah'a kavuşacaklarını buyurduğunu ifade eden Doç.Dr. Osman Eğri, Dost yolunun sonunda varılacak yerin “aşk şehri” olduğunu söyledi.

Bektâşîlikteki yaygın din eğitimi faaliyetlerini etkili hale getiren unsurların en önemlisinin, Hz. Peygamber'e duyulan sevgi olduğuna değinen Doç.Dr. Osman Eğri, tekke ve dergahlarda verilen din eğitiminin, eğitime muhatap olan dervişlere “rol modeli” olarak sunduğu en önemli kişi; hiç şüphesiz İslam Peygamberi, Hz. Muhammed'dir. Temel Bektâşî kaynaklarının hemen hepsi besmele, hamdele ve salvele ile başlamaktadır.” dedi.

Tebliğinin sonunda, hesap ve kitaba gelmeyen, zaman ve mekana sığmayan nice güzelliklerin Allah, Peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisinin yaşandığı dönemlerde milletimizi ve insanlığı kuşattığına işaret eden Osman Eğri, “Hoca Ahmed Yesevî, Hacı Bektâş Velî, Hacı Bayram Velî, Mevlâna Celâleddin Rûmî, Yunus Emre, Şık Vîrânî ve Niyâzî Mısırî gibi Hak aşıkları bu gerçeği insanlara anlatmaya kendilerini adanmışlar, bu mesleğe ömürlerini vermişlerdir. Yazdıkları eserlerdeki aşk ve sevgiyi dile getiren cümleler, beyitler anlaşılmalı ve anlatılmayı beklemektedir.” dedi.

İNSAN SEVGİSİ: Kainatın En Temel Terkibi

Dr. Selma KARIşMAN

rışman, “İnsan sevgisi; iki kavramından birinin, üstelik de tamlayanının insan olduğu, kainatın temel terkiplerinden biridir.” dedi.

Tebliğinde; insanın kimliğı, ne için dünyaya geldiğı, dünyada hangi yol haritasını izlemesi gerektiğı sorularını soran ve bunların cevabı üzerinde duran Dr. Selma Karişman, “Sınırları vahyin ışığında belirlenmiş olan bu harita, nihai şekline, son kitap olarak Kur’an’ın düsturlarında kavuşmuş ve bu düsturlar yine son peygamber olarak Hz. Muhammed’in (s.a.v.) hayatında vücut bulmuştur.” dedi.

Tebliğinde; insan sevgisini; kulluk, sorumluluk ve ahlak bilinçleri zaviyesinden geniş şekilde ele alan Dr. Selma Karişman, Tebliğinin sonunda şunları söyledi: “Kur’an’ın hedefi olan ahlak ve eşitlilik esaslarına dayalı bir toplum düzeni, ticaretle uğraşan zamanın Mekke toplumunda hakim olan toplumsal ve ekonomik eşitsizlik şiddetle kınanarak ilan edilmişti. Kur’an işe, o toplumun aynı madalyonun iki yüzü olan birbirine çok yakın iki yönünü eleştirmekle başladı: Bunlardan birisi şirk veya toplumun bölünmüşlüğünün belirtisi olan çok tanrıçılık diğeri de aynı şekilde insanlığın bölünmüşlüğüne dayanan ve onu tehlikeli bir şeklide devam ettiren korkunç sosyo-ekonomik eşitsizlikti. Resulullah’ın bizzat şahsında namaz, dua, sabır ve tevekkülle karşı koyduğu bütün eziyet ve hakaretler, Ona, bu düzenin “iyiliğı emretmeyi ve kötülüğü önlemeyi” amaç edinen temel bir prensip tarafından değıştirilmesindeki ilahi görevinden dolayı reva görülmüştür. Onun ruhaniyetine günümüzde de reva görülen bir takım haksız tâ’rızlerin te-

melinde yine muhtemel ki aynı toplum düzeninin hakim kılmaya çalışan bir zihniyetin, İşlam’ın sevgi, adalet ve hoşgörü prensipleri karşısındaki kaygısı yatmaktadır.

Bu durum bir yandan Resulullah’a olan sonsuz ve sınırsız muhabbetimiz dolayısıyla İşlam topluluğunun bir ferdi olarak bizleri tek tek incitirken asıl endişemiz “iman etmedikçe cennete giremezsiniz ve birbirinizi sevmedikçe de tam iman etmiş sayılmazsınız” düsturunu hayatının her anında yaşatan bu sevgi ve isar Peygamberinin ve alemle-re rahmet olarak gönderilişindeki sırrın anlaşılamamasındandır. Son sözü yine bir dua olarak O’nun muhabbet izinden giden bir veliye bırakalım: Senelerce sadece insanlara değıl, kırık kanatlı kuşlara, kedilere ve sair hasta hayvanlara hizmet ettiğı bilinen Bahaeddin Nakşibendî hazretlerinin bir duası... “Halka, mahlûka, sevgiden gayrı kusur verme İlahi, kusur verme bana.”

HZ. PEYGAMBERİN AKRABALIK İLİŞKİLERİNDEKİ ÖRNEKLİĞİ

Prof.Dr. Ali AKPINAR

Tebliğine Yüce Allah'ın sevgi kaynağı olduğunu belirterek başlayan Prof.Dr. Ali Akpınar, "İslam dininin sahibi olan Yüce Allah'ın bir adı da Vedûd'dur. Vedûd, çokça seven ve sevilen anlamına mubalağalı ism-i fail kalıbıdır. Evet Yüce Allah sevgi kaynağıdır. Sevgiyi O yaratmış ve kendi ruhundan üflerken bizim özümze sevgiyi O yerleştirmiştir." dedi.

İnsanın özündeki bu sevginin söz ve fiillere yansımaları için Allah'ın kitaplar ve peygamberler gönderdiğini ifade eden Prof.Dr. Ali Akpınar, "Kendisi her bakımdan güzel olan, söz ve fiilleri hep güzel olan ve güzeli seven Yüce Allah, fitratlara sevgiyi yerleştirmiş, güzellik ve sevginin, söz ve davranışlara yansımaları sağlamak için sevgi yumağı peygamberler göndermiş, sevmeyi ve sevmeyi sağlayan ilkeler mecmuası kitaplar indirmiştir. Son olarak da sevgi kaynağı ve muhabbet pınarı Hz. Muhammed'i göndererek, birbirini yemede sırtlanları geçmiş olan insanlardan, birbirini seven, başkasını kendine tercih eden Müslümanlar yetiştirmiştir." dedi.

Tebliğinde Peygamberimizin akrabalarıyla olan ilişkilerinden geniş şekilde söz eden Prof.Dr. Ali Akpınar, "Hz. Peygamber yakınlarına ve ailesine düşkün bir ev kişiydi. Onun insanlık sevdalısı bir kişi olarak öncelikle akrabalarını uyarmakla işe başlaması ve aile bireylerini asla ihmal etmemesi bunun açık kanıtıdır." dedi.

Daha sonra Peygamberimizin aile reisliği ile annesi, süt annesi, süt kızkardeşi, eşleri, çocuklar ve diğer akrabalarıyla sürdürdüğü müstesna ilişkileri hakkında bilgi veren Prof.Dr. Ali Akpınar tebliğini şöyle bitirdi: "Çok yönlü bir insan olan Hz. Peygamber, yaşadığı hayatıyla her konuda olduğu gibi, akrabalık ilişkilerinde de en güzel örnekleri sunmuştur. O, örnek yaşayışıyla Yüce Allah'ın Kur'an'da belirlediği ölçülerin pratiğini göstererek onların nasıl uygulama sahasına konulacağını net bir biçimde ortaya koy-

muştur. Onun peygamber olmadan önceki hayatı da, sonraki hayatı da dün olduğu gibi bugün de insanlığı aydınlatacak güzelliklerle doludur.

Peygambere inanmak ve onu sevmek Müslümanlığın temel şartlarından biridir. Bir Müslüman olarak gerçek anlamda Peygambere inanmak, onu doğru bir biçimde tanımak, ona sevgi ve saygı göstermek, onu örnek alarak ahlakıyla ahlaklanmakla mümkündür.

Akraba ilişkilerinde de en güzel, içten ve canlı örnekleri biz, Hz. Peygamberin hayatında bulmaktayız. O diğer bütün insanlara olduğu gibi, kan bağı ve evlilik bağlarıyla oluşan akrabalarına da gereken ilgi, sevgi ve saygıyı her zaman göstermiştir. Onların maddi ve manevi yönleriyle ilgilenmiş, onlara yardım etmiş, onların doğru yola gelmeleri, iyi bir Müslüman olarak dünya ve ahiret saadetine erebilmeleri için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Hayatlarında olduğu gibi, ölümünden sonra da yakınlarını dua ve güzelliklerle anarak en güzel vefa örneğini sunmuştur.

O, vefalı bir eş, aile fertlerinin seviyelerine inen mütevazı ve sevecen bir baba, doğrularından asla taviz vermeyen kararlı bir şahsiyetti. O, yönlendirici söz ve davranışlarıyla örnek bir çocuk, örnek bir aile reisi/eş/baba/dede ve örnek bir akraba olarak bizlere ışık tutmaya devam etmektedir."

DEĞERLENDİRME

Oturum Başkanı : Dr. Muzaffer ŞAHİN

Prof.Dr. Saim Yeprem, Prof.Dr. Ali Yılmaz, Doç.Dr. Temel Yeşilyurt

Dr. Muzaffer ŞAHİN

Sempozyumun verimli geçtiğine işaret eden ve sempozyuma katılan tebliğci, müzakereci ve dinleyicilere teşekkür ederek konuşmasına başlayan Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Dr. Muzaffer Şahin “Sempozyum; İslam ahlak ve kültüründe Allah, Peygamber, insan sevgisini, İslam ahlakının temel değerlerini, ilim ve çalışma ahlakının esaslarını ve dolayısıyla Cenabı Peygamberimizin ebedi ve çağlar üstü mesajının önemini ve canlılığını anlamamıza medar olan verimli mesailerle geçmiştir. Sempozyumumuzda sunulan tebliğler, yapılan müzakere ve tenkitler, yeni atılım ve hizmetlerin inşallah başlangıcı olacaktır. Bu vesileyle kıymetli tebliğcileri ve müzakerecileri ayrı ayrı tebrik ediyor, kendilerine teşekkürlerimi sunuyorum.” dedi.

Doç.Dr. Temel YEŞİLYURT

Değerlendirmesini gül ve sevgi üzerine yapan Doç.Dr. Temel Yeşilyurt sevginin soyut bir kavram ile anlatılamayacağını belirterek “Sevgi, soyut bir kavram, sevgi anlatılmaz. Sevgi, aslında söze dökülemez. Sevgi, kelimelere

dökülerek ifade edilemez. Sevgi yaşanır, sevgi hissedilir, sevgi hal dilidir, sevgi insanlar arası iletişimde hissedilen bir sıcaklığın, bir duygunun, bir yakınlaşmanın, bir hissedişin adıdır aslında. Ama, sevgi, aynı zamanda bir siyasettir, bir davranış biçimidir; siyaset ahlakıdır, davranış ahlakıdır. Bir eksen oluşturmak, bir bakış açısı oluşturmak ve dünyaya o gözle bakmak, dünyayı o gözle görmek, dünyayı o gözle değerlendirmek. Bir sevgi eksen. Aslında, eksen olarak tanımlanmıştı Kenan Gürsoy hocamız; ama, hadisi şerif buna feraset diyordu, bakış açısı diyordu. Yani, yüzeysel kalmayan, derinine nüfuz eden, görebilen, yanılmayabilen, uyanık olan, dikkatli olan, titiz olan, sevgide yanan; ama, uyanık bir bakış açısını öngörüyordu. Feraset diyordu hadisi şerif. Bu açıdan bir eksen, bir sevgi, bir bakış açısydı gül.” dedi.

Sevginin, bir yönüyle baş kaldırışı da içerdiğini belirten Doç.Dr. Temel Yeşilyurt “Sevgi ile baş kaldırış paradoksal bir görünüm arz eder; ama, din, dini yaşayış, sevgi bir anlamda paradoksları eriten, anlama dönüştüren, anlamsızın ardındaki anlamı keşfe yarayan bir vesile, bir bağlantı değil miydi zaten. O açıdan, görünüşte paradoksu ifade ediyor ama, gerçekte bir isyan ahlakını da içeriyor. Bu da doğrudur, buna da katılıyorum yürekten. Neye isyandı; sevgisizliğe isyandı. Neye isyandı; sevginin tüketilişine isyandı. Neye isyandı; sevgisizliğe, daha doğrusu sevgi eksikliğine isyandı. O açıdan, sevgi zıtları birleştiriyordu, sevgi zıtları eritiyordu, sevgi aramızdaki ilişkilerde zıtlaşmaları yok ediyordu. Sevgiyle dolu bir bakış açısının çözemeyeceği bir zıtlık var mıydı bu dünyada acaba?” dedi.

Sempozyumda ben merkezli sevgiden bahsedildiğine değinen “Ben” in merkez alındığını ifade eden Doç.Dr. Temel Yeşilyurt “Denildi ki: Ben önemli... Doğrudur, ben üzerine kurulmuştur dünya. İfade ederken, anlatırken, cümlelerimizi dile getirirken ben’i kullanmadan kurabileceğimiz bir cümle

var mıdır; yoktur. Ben, temel referans noktasıdır çünkü. Ben, kendimizi tanımlar; ama ben, aynı zamanda ötekini tanımaya, ötekinin de ötesinde mutlaka ben’i tanımaya da bir vesiledir. Çünkü, ben, aynı zamanda aşkın bir karakter taşır. İçimizdeki mütaal bir gücü temsil eder. Bu yönüyle ben, bir anlamda benliği aşabilmenin önünde de önemli bir aracı olarak durur. Ben’i aşabiliyorsak ötekini hissederiz. Ben’i aşabiliyorsak evrensel ben’e ulaşırız, kozmik ben’de yaşarız. Onu da aşar, mütaal bir ben’le bir oluştururuz. Evrensel bir birlik oluştururuz, kainat bir olur, dünya bir olur, insanlar bir olur. Hepsı adeta evrensel bir dost oluşur. Bu açıdan diyorum ki, sevgi evrenselidir. Sevgi, bireysellik içerisinde tüketilemez. Sevgi, bana, sana, ötekine ait değildir; sevgi, evrensel bir karakter taşır.” dedi.

Allah ile insan arasındaki sevgi boyutunun önemine değinen Doç.Dr. Yeşilyurt “Eğer Allah ile insan arasındaki temel ilişki biçimi olan imanda sevgi boyutu ortadan kalkmışsa, iman da yok demektir, sallanıyor demektir, sarsıntıda demektir. Dolayısıyla aynı şeyi aile yaşantısı için de düşünebilmek, söyleyebilmek mümkün. Bu noktadan şunu ifade etmekte fayda var ki, bir anlamda insan evrene bakar, görüne bakar, görüneni anlamlandırır, görüneni sevdikçe, görünmeyeni severiz. Onu sevdikçe kozmik, evrensel bir sevgi ağı oluştururuz. Zaten sevgi, senin, benim, ötekinin tekelinde olan bir şey değil, evrensel bir boyut ifade etmez mi?!” dedi

Doç.Dr. Temel Yeşilyurt değerlendirmesinin sonunda “Dileğim, temennim toplum içerisinde sevgiyle yaklaşan, sevgiye dayalı bir felsefe, davranış siyaseti oluşturan, ahlak siyaseti oluşturan, daha da ötesinde sevgiyi hareket noktası yapan, başlangıç noktası yapan insanlar olabilmeyi temenni ediyorum.” dedi.

Prof.Dr. Ali YILMAZ

Kandil gecelerinin kültürel yönlerinin çok önemli yansımalarının olduğunu belirterek konuşmasına başlayan Prof.Dr. Ali Yılmaz bu bağlamda Kutlu Doğum Haftası'nın isabetli bir karar verilerek ihdas

edildiğini belirterek “Diğer haftalarımızın içine Kutlu Doğum Haftasının girmesiyle haftalarımız daha da zenginleşmiş oldu, daha farklı bir hafta ortaya çıkmış oldu. Bu bakımdan, Diyanet İşleri Başkanlığının, Türkiye Diyanet Vakfının bu haftayı başlatmış olması ve daha da yaygınlaşarak devam ettiriyor olması çok anlamlı bir şey.” dedi.

İslam Ahlakı ve Sevgi başlıklı sempozyumun konusunun çok anlamlı olduğuna vurgu yapan Prof.Dr. Ali Yılmaz “Şu anda insanlığın en çok muhtaç olduğu iki husus, sevgi ve ahlak. Sevgi, insanı insan yapar, hayatı anlamlandırır, canlandırır, değer verir, değer katar, birçok şey söylenebilir. Kişinin olgunlaşması, gelişmesi sevgiyedir. İnsanlar arasındaki ilişkilerin doğru dürüst olması, düzgün bir şekilde olması sevgiyedir. Birbirini seven insanların, birbirini gerçekten seven toplumların olduğunu düşünelim, toplum olduğumuzu düşünelim, bütün sıkıntılarımız sevmemekten, sevmemekten, sevilmemekten çıkıyor. Suç işleyen birçok kimseyi biraz değseniz, sevilmediği için o suçları işlediğini bulursunuz. Evinizde çocuğunuzu sevmediğiniz, evinizde çocuğunuza gerekli şefkati göstermediğiniz, evinizde çocuğunuzla arkadaş olamadığınız zaman çocuğunuz gidiyor dışarıda o sevgiyi arıyor, sevgiyi ararken de sevgisiz insanlarla karşılaşabiliyor. Bütün çektiğimiz sıkıntılar buraya dayanıyor.” dedi.

Ahlak konusuna da değinen Prof.Dr. Ali Yılmaz “Ahlakı da, izah etmeye gerek yok, ahlaklı olan insanların oluşturduğu bir toplum, her şeyi hakka, hakikate, doğruya, gerçeğe, hakka, hukuka uygun her şeyin yürüdüğü bir toplum düşünelim; ne suç olur ne kavga olur ne gürtlü olur ne haksızlık olur ne düşmanlık olur ne çatışma olur; hepsi güzel olur. Onun için, bu sene seçilen sevgi ve ahlak konusu çok anlamlı ve değerli” dedi.

Sempozyumda ahlak kavramları üzerinde durulduğunu ifade ederek, bu kavram üzerinde bazı açıklamalar yapan Prof.Dr. Ali Yılmaz “İslam ahlakının temel değerleri, İslam çalışma ahlakı, bilim ahlakı, iletişim ahlakı, bilim adına ahlaki davranmadıkları için güç sahipleri bilimi kendi menfaatleri, çıkarları için kullanıyorlar. İletişim ahlakı; günümüzde iletişimin ne kadar önemli ve yaygın hale geldiğini zaten yaşıyoruz, biliyoruz. Bu iletişimin ahlaki değerlerden uzak, soyutlanmış olarak kullanıldığı zaman ne gibi sonuçlar doğuracağını birçok örnekleriyle görüyoruz. İletişim yollarını, iletişim kanallarını, iletişim imkanlarını elinde bulunduranların ahlaki değerlere sahip olmasının ne kadar önemli olduğunu yaşayarak görüyoruz. İletişimle ve haberlerle insanların nasıl yanıltıldığını, nasıl yanlış yönlendirildiğini yaşıyoruz.” dedi.

Bu sempozyum sonucunda herkesin bir şeyler yapması gerektiğini belirten Prof.Dr. Ali Yılmaz “İnsanın sevgisini gösterebilmesi için sevdiği gibi olması, sevdiği gibi yaşaması gerekir. Onun için, ‘ben Peygamberi seviyorum, o halde şunu, şu işimi Peygambere benzetmeliyim’i kendimize ilke edinmemiz en büyük kazancımız olur. Peygamberi anmak yetmez, anlamak gerekir; anlamak da yetmez, yaşamak gerekir. Anlamak, anmak ve onu yaşayabilmek için de bilmek gerekir. Onun için, hemen kendi kendimize bir karar verelim, bir plan yapalım, şimdiden kitap okumaya başlayalım. Önümüzdeki Kutlu Doğum Haftasına kadar Peygamberi anlamak ve onu hayatıma yansıtmak için ne kadar okudum, önümüzdeki sene Kutlu Doğum Haftasında bir değerlendirmesini yapalım derim.” dedi.

Prof. Dr. Saim YEPREM

1989 yılında Türkiye Diyanet Vakfı tarafından Kutlu Doğum Haftalarının başlatıldığını belirterek konuşmasına başlayan Prof. Dr. Saim Yeprem “Ancak, Diyanet Vakfı gerek merkez, gerek taşra teşkilatı itibarıyla Diyanet

İşleri Başkanlığının kanunlarda öngörülen toplumu din yönünden aydınlatma görevinde ona maddî, manevî, bedensel, fikişsel destek sağlayan bir kuruluştur.” dedi.

1989 yılında Türkiye Diyanet Vakfının Bilim ve Yayın Kurulunun etkinlik olarak Kutlu Doğum Haftasını planlayıp düzenlediğini belirten Prof. Dr. Saim Yeprem “Şimdi bir vefa borcu olarak adını zikrediyorum; Prof. Dr. Süleyman Hayri Bolay Hocamız, bizzat büyük gayretler göstermek suretiyle il ve ilçelerin en ücra köşelerine kadar kimin ne konuşacağını, etkinliklerin nasıl yapılacağını planladılar ve uyguladılar. Her yıl geliştirmek üzere faaliyet gösterdiler. Tabîî, uygulama alanında Diyanet İşleri Başkanlığı yetkili ve sorumlu olan merciidir. Gerek organizasyonda gerek Başkanlığın kullanması gereken yetkilerde ve fiilen hizmetin yürütülmesinde Diyanet İşleri Başkanlığı üstlendi ve bugüne kadar geliştirildi. Arada bir inkıta döneminden sonra, Din İşleri Yüksek Kurulunun önemli katkısı, Diyanet İşleri Başkanlığının Din Hizmetleri Dairesi başta olmak üzere, bütün ilgili kuruluşları, başta Sayın Diyanet İşleri Başkanı olmak üzere, merkezde, illerde il müftülerimiz, ilçelerde ilçe müftülerimizin organizasyona sağladıkları büyük katkı ve faaliyetlerle gittikçe genişleyen, gittikçe yayılan, artık yurt dışına da taşan bir mahiyet kazandı.” dedi.

İslam edebiyatında gül, bahar ve rüzgârın hep beraber kullanıldığına dikkat çeken Prof. Dr. Saim Yeprem, şiirlerden mısralar okuyarak konuşmasını şu şekilde tamamladı:

“Esti nesimi nevbahar
Açıldı güller subhu dem”

İlkbaharın nesim denilen rüzgârı esti, sabahleyin güller açıldı...

Sabah, karanlıkların bittiği zamandır, çözüldüğü zamandır, karanlıkların ortadan kalktığı, artık açıklığın, berraklığın ortaya çıktığı bir zamandır. O zamana haber ulaştırır rüzgâr: “Ey badi sabah, uğrarsa ruhun eğer semti harameyne/tazimimi arz eyle o Resulü sakaleyne” Rüzgârla gönderiyor bakınız, sabah rüzgârıyla hem de. Sabah rüzgârı uyandırır. Kimi uyandırır; sadece karanlıklardan aydınlığa kavuşmuş olan âlemi değil, ölüleri de uyandırır sabah rüzgârı. Hem gül bahçesinde, artık üzerlerine ölü toprağı serpilmiş olanları da uyandırır:

“Subh dem, gülzar içinde çaldı bülbül ergunun,
Eyyühel uşşak kumu innekum la tesmeun”

Sabahleyin bülbül gül bahçesinde ergunun çalar, ey aşıklar, artık kalkın, uyanın çünkü iştmiyorsunuz, duymuyorsunuz...

Dünya İslam edebiyatında örnek birkaç mısrayla sözümü bitirmek istiyorum.

Güzel kokulu bir kil, hamamda sevgiliden elime geçti. Ona dedim ki: Sen misk misin, amber misin, gönül çekip götüren bu kokuyu taşıyorsun. Kil bana dedi ki: Ben, bir naçiz kilden ibaretim,

topraktan ibaretim, yalnız epey uzun bir süre güle beraber bulundum. İşte, beraber bulunduğum o gülün kokusu bana sindi, yoksa ben rastgele bir topraktan başka bir şey değilim...

O gülün hepimize sinmesi dileğiyle.”

TDV

Çağlar Üstü Örneklik: Hazreti Muhammed

Doç.Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

Alemlere rahmet olarak gönderilen, kutlu elçi Hazreti Muhammed'e salat ve selâm olsun.

Kutlu Doğum Haftası, Türk toplumunun seviyesine ve seciyesine uygun olarak ihdas edilen, güzel bir gelenek hâline getirilen, Mevlid-i Nebileri birer anma toplantılarından anlama toplantılarına dönüştüren bir etkinliktir. Peygamberimizin doğumunu kutladığımız, Kutlu Doğum Haftası milletimize ve bütün İslam âlemine yeni uyanışlar getirsün. İnsanlık ondan nasibini her zamankinden daha çok alsın.

Toplumumuzdaki derin peygamber sevgisi sadece bizim peygamberimize hasredilmiş değildir. İncancımızdan ve kültürümüzden kaynaklanan bir anlayışla bütün peygamberleri sevmek milletimizin şiarındandır. Bunun en açık örneği çocuklarımıza verdiğimiz peygamber isimleridir.

Bakara suresinin 285. ayetinde yer alan “Biz peygamberler arasında ayırım yapmayız.” ifadesi, Peygamberimizin Miraç hediyesi olarak insanlığa getirdiği evrensel bir mesajdır. Biz Müslümanlar bu mesajla, insanlığın yolunu aydınlatan, onlara huzur ve barış önderliği yapmış olan bütün peygamberlere iman ederiz ve onlara saygıyı imanımızın bir gereği sayarız. Yine “Biz peygamberler ana-baba bir kardeşler gibiyiz.” diyen Hazreti Peygamber, bü-

tün âlemlere rahmet olarak gönderildiği hâlde veciz bir benzetmeyle kendisini, Hazreti Adem ile başlayan peygamberler binasının eksik kalan bir tuğlası olarak nitelendirmiş, “İşte ben bu tuğlayım, peygamberlerin sonuncusuyum.” buyurarak engin tevazuunu bizlere miras bırakmıştır. Bundan ilham alarak ve Diyanet İşleri Başkanlığı olarak, Kutlu Doğum Haftasını sadece bu yıla mahsus olmak üzere “Hazreti Peygamberi Anma ve Peygamberlere Saygı Haftası” olarak kutlayacağız. Her yıl bu hafta vesilesiyle Peygamber Efendimizin, ülkemizin her köşesinde ilim adamlarımız tarafından halkımıza anlatılacak olması gerçekten heyecan vericidir. Bu heyecan, bu ülke insanının yüreğinden hiçbir zaman eksik olmamış ve olmayacaktır.

Hangi açıdan bakarsanız bakınız içinde yaşadığımız çağın, onun örnekliğine, manevî önderliğine ve ilahi rehberliğine son derece ihtiyacı vardır. Barış, adalet ve özgürlük gibi onunla anlam kazanan kavramlar onsuz anlamını yitirmektedir. Bizim de birey ve toplum olarak onun sevgisine, aşkına; onu okumaya, anlamaya ve yaşamaya çok ihtiyacımız vardır.

Yürekerimiz yolunu şaşırdı. Yürekerimizin, onun kılavuzluğuna ihtiyacı vardır. Boş bırakılmış gönül tahtını gelişi güzel kimselere bırakmış

insanların, onun sevgisine ve aşkına ihtiyacı vardır.

Hazreti Peygamberin en büyük özelliği, kin ve nefret toplumunu sevgi toplumuna dönüştürmüş olmasıdır. İnsanlığın en büyük sorunu sevgi açlığıdır. Onu sevmeye, onunla insanı ve kâinatı sevmeye her zamankinden daha fazla muhtacıdır.

Yüreklere tükenmiş insanların dünyasında yaşıyoruz. Tükenen bütün yüreklerin Hazreti Muhammed'in sevgi ve rahmet dolu soluğuna ihtiyacı vardır.

Milletimizin sevgi merkezli bir peygamber tasavvuru vardır. Bu tasavvuru düşünceye ve bilinçli davranışlara dönüştürmek için, bizim Hazreti Peygamberin rahmet yüklü mesajına çok, ama çok ihtiyacımız vardır.

Yunus Emre'nin dilindeki aşk peygamberini, Mevlâna'nın dilindeki rahmet peygamberini, Ahmet Yesevî'nin dilindeki hikmet peygamberini, Hacı Bektaş Velî'nin dilindeki eşsiz baba ve insan peygamberini yeniden keşfetmeye ve bu keşfimizi toplumun bütün katmanlarına açmaya ihtiyacımız vardır.

İnsana bakışımız çok değişmiştir. Onun rahmet yüklü bakışına ihtiyacımız vardır.

Tabiatı hoyratça kullanıyoruz. Onun âlem tasavvuruna ve tabiatı okşayan mübarek eline sahip çıkmaya ihtiyacımız vardır.

Toplumsal dokularımız çözölmeye başlamıştır. Onun, toplumu gergef gergef ören ilişkiler ağına ihtiyacımız vardır.

Bizim, milletçe iftihar ettiğimiz ve toplumsal varlığımızı borçlu olduğumuz en önemli müessese şüphesiz ki ailedir. Ancak üzülmeye belirtmek gerekir ki, bu müessese de yavaş yavaş çözölmeye başlamıştır. Onun, Hazreti Hatice validemizle dostluk ve arkadaşlık temeli üzerine bina ettiği; vefa-

tından sonra Hazreti Aişe ile sevgi, ilgi ve bilgi üzerine inşa ettiği aile yapısını; bu konuda ona saldıranların çirkin iftiralarına aldırmadan okumaya, bilmeye, öğrenmeye ve yaşamaya ihtiyacımız vardır.

Kısaca eş olarak eşi ile münasebetine, baba olarak çocukları ve torunlarıyla ilişkisine; dost, komşu ve arkadaş olarak bütün ilişkilerimizde, onun ortaya koyduğu örnek ilişkileri satır satır okumaya, teneffüs edip içimize çekmeye ve sonra da hayatımıza katmaya ihtiyacımız vardır.

Sormak gerekir; kollarını ve göğüslerini jilette parçalayan gençlerimizin gönül tahtında Sevgili Peygamberimize ihtiyaç yok mudur?

Hepimizin gözleri önünde bilgiye, kültüre, emeğe ve toplumların ürettiği en yüce felsefe olan aşka, sanata ve estetiğe uymayan diziler, filmler ve yarışmalarla zihinleri, gönülleri ve ruhları işgal edilen gençlerimizin yüreklerinde Sevgili Peygamberimizin kılavuzluğuna ihtiyaç yok mudur?

Madde bağımlılığı ile kararan ruhların, satanizm gibi çılgınlıklarla bireyin, toplumun ve insanlığın aleyhine bir tehdide dönüşen gençliğin, ilahi sevgiye, peygamber sevgisine ne kadar muhtaç olduğunu görmüyor muyuz?

Misyonerlik faaliyetlerine maruz kalan gençliğin, Hazreti İsa'nın bütün sahih öğretilerini, İncil'in bütün mesajlarını kendi öğretileri ve mesajları içinde bir nokta hâline getiren Sevgili Peygamberimizi tanımaya, sevmeye, anlamaya ve yaşamaya ihtiyacı yok mudur?

Yine sormak gerekir; yıllardır töre cinayetlerini tartışan toplumumuzun, Sevgili Peygamberimizin, kız çocuklarını diri diri toprağa gömmek gibi en hunhar, en vahşi töreleri kaldırırken giriştiği hikmetli mücadeleyi öğrenmeye ihtiyacımız yok mudur?

Hemen hemen her köşesinde sokak çocuklarının tinercilik illetine müptelâ olduğu bir ülkede, “Yetime sahip çıkan cennette benimle olacaktır.” diye haykıran Sevgili Peygamberimizin mesajlarına ihtiyaç yok mudur?

İş ve çalışma hayatında, “Yanınızda çalışanlarınız sizin kardeşlerinizdir; yediğinizden yediriniz, giydiğinizden giydiniz; emeklerinin hakkını alın terleri kurumadan veriniz.” diyen bir peygamber mesajına ihtiyaç yok mudur?

Nihayet ölümün öteki bütün yüzleri ile buluşan, kan, terör, intihar ve savaşların pençesinde inleyen dünyamızın; kin, nefret ve intikamı sevgi, muhabbet ve rahmete dönüştüren Sevgili Peygamberimizin sıcak soluğuna, rahmet yüklü mesajlarına ihtiyacı yok mudur?

Mekke’de iken her türlü kötülüğe engel olmak amacıyla erdemliler topluluğunda yer alışı, Mekke site devletinde hiçbir kötülüğe bulaşmadan haksızlıklarla mücadele ile geçen nezih gençliğini okumaya hiç ihtiyacımız yok mudur?

Yirmi beş yaşında iken Hazreti Hatice ile dostluk ve arkadaşlık üzerine kurduğu aile yapısını, vahiy geldikten sonra Allah’ın dinini insanlara ulaştırmak için giriştiği hikmetli mücadelesini okumaya ihtiyacımız yok mudur?

Ebu Kubeys dağından yaptığı çağrısı, cahiliye toplumuyla mücadelesini, Erkam’ın evindeki toplantılarını, muhasara altına alınmasını, Habeşistan’a hicretleri, Medine’yi arayışını, Taif’te taşlanışını ve yaralar içinde “Allah’ım onlara merhamet et, çünkü onlar cahil bir kavim.” deyişini hatırlamaya ve iliklerimize kadar hissetmeye ihtiyacımız vardır.

Medine’ye hicretini, hicretten önce kadınlı erkekli Akabe buluşmalarını, mescidi inşasını, Evs ve Hazrec’in yıllar yılı süren kavgalarına son verip, En-

sar ve Muhaciri birbirine kardeş kılışını anlamaya ihtiyacımız vardır. Ayrıca onun eğitiminden geçen ve her biri, insanlığı aydınlatan birer meşaleye dönüşen arkadaşlarını, ashabını, tanımaya öğrenmeye ihtiyacımız vardır. Hazreti Ebubekir’in dostluğunu ve sadakatini, Hazreti Ömer’in hikmetini ve adaletini, Hazreti Osman’ın iffetini, hayasını ve cömertliğini, Hazreti Ali’nin ilmini ve cesaretini bu çağa taşımaya ihtiyacımız yok mudur?

On yıl içinde dünyaya egemen iki medeniyeti dize getirecek örnek bir toplum oluşturmalarını okumaya ve anlamaya ihtiyacımız vardır. Krallara gönderdiği o muhteşem mektuplarını, her biri bir destan olan Bedir, Uhud, Hendek, Hayber ve Tebuk’u okuyup anlamaya ihtiyacımız vardır. Yahudileri de içine olan Medine Sözleşmesini, Necranlı Hristiyanlara Mescid-i Nebavi’yi ibadet mekânı olarak tahsis edişini, Hudeybiye’de sulh için gösterdiği çabayı, Mekke’nin fethinde Ebu Süfyan’ı, Hind’i ve amcası Hazreti Hamza’nın katili Vahşi de dâhil herkesi affedişini; Huneyn’de aldığı ganimetleri fakirlere dağıtışını, veda haccını, insanlık tarihine altın harflerle yazılması gereken Veda Hutbesini; “İnsanlar bir tarafın dişleri gibi eşittir. Hepiniz dem’densiniz, dem de topraktandır.” deyişini, “Kadınlara hayırla muamele edin, onların sizin üzerinizde hakları vardır.” diye haykırışını ve nihayet “En yüce dosta gidiyorum.” diyerek dünyaya veda edişini, veda ederken de “Gözümün nuru namazı bırakmayın.” deyişini hatırlamaya ve anlamaya çok, ama çok ihtiyacımız vardır.

Son söz olarak şunu söylemek gerekir. Ümmeti onun gönlünden hiçbir zaman eksik olmadı. Miracında gönlündeydi. Öyleyse o da bizim gönlümüzden, yüreğimizden hiçbir zaman eksik olmasın!

TDV

TDV 29 Mayıs Sağlık Kurumları İşletmesinden SAĞLIK TARAMASI

Diyamet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından ortaklaşa gerçekleştirilen Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle, Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Sağlık Kurumları İşletmesi Özel Ankara Hastanesi geçen yıl olduğu gibi bu yıl da vatandaşlarımızı sağlık taramasından geçirmek amacıyla ücretsiz sağlık taraması yaptı.

Ankara'nın Elmadağ-Hasanoğlan Beldesi, Çubuk'un Sirkeli Beldesi ve Polatlı'nın Temelli Beldesinde yapılan sağlık taramasında toplam 1853 vatandaşımız sağlık taramasından geçirildi. Bazı vatandaşlarımızın hastalıkları sebebiyle farklı farklı bölümlerde muayene edilmesi sonucunda, bu tarama neticesinde 366 çocuk, 829 dahiliye, 257 genel cerrahi ve 407 diş muayenesi yapıldı. Tarama esnasında 910 kan sayımı ve 6640 biyokimya çalışıldı. Bu taramada muayene bulguları tedaviyi gerektiren hastaların tedavi süreçleri 29 Mayıs Sağlık Kurumları İşletmesi Özel Ankara hastanesinde ücretsiz olarak tamamlandı.

Ülkemizdeki sağlık hizmetlerine destek vermek amacıyla 1997 yılında

kurulan Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Sağlık Kurumları İşletmesi; Özel Ankara Hastanesi, Özel İstanbul Hastanesi ve Üsküdar Tıp Merkezi olmak üzere üç şubede hemen hemen bütün branşlarda uzman doktorlar tarafından kaliteli sağlık hizmeti vermektedir. Bu yıl içinde Ankara'da tam teşekküllü, 100 yatak kapasiteli 12.700 m² kapalı alana kurulmuş, dördüncü hastanenin de hizmete açılması planlanmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Sağlık Kurumları İşletmesi bünyesinde bulunan hastanelerde, kuruluş amacına uygun olarak, hastalara son teknoloji ile yüksek kalitede, tıbbi gelişmeleri yakından izleyen uzman doktorlar ve güzel yüzlü personel ile en iyi ve en ekonomik hizmeti vermek ilke edinilmiştir.

TDV

Kadın Gözüyle Hz. Peygamber II

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle düzenlenen etkinliklerden biri de Kocatepe Camii Konferans salonunda gerçekleştirilen “Kadın Gözüyle Hz. Peygamber” konulu paneli.

Vakfımız tarafından daha çok kadınlara yönelik olarak düzenlenen panelin oturum Başkanlığı'nı Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Faaliyetleri Müdürü Ayşe Sucu'nun yaparken; panele konuşmacı olarak; M.Ü. İlahiyat Fakültesi Kelam Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Yard.Doç.Dr. Hülya Alper, G.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Fulya Bayraktar, Edebiyatçı-Yazar Leyla İpekçi ile İlahiyatçı-Yazar Dr. Hidayet Ş.Tuksal katıldı.

Panelin açış konuşmasını Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof.Dr. Ali Bardakoğlu yaptı.

Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU
Diyanet İşleri Başkanı
Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı

Kutlu Doğum Haftasının Hz. Peygamberi anma ve anlama haftası olduğunu belirterek konuşmasına başlayan Prof.Dr. Ali Bardakoğlu peygamberlerin insanlığın huzuru için gönderilmiş birer

*Bir hadisi
hep birlikte
hatırlayalım.*

*“İman
etmedikçe
cennete
giremezsiniz,
birbirinizi
sevmedikçe
iman
etmiş
olmazsınız.”*

kutlu elçi olduğunu ifade ederek “Hepimiz biliyoruz ki o yüce insanlar, o kutlu önderler ve onların Yüce Allah’tan getirdiği davet, biz insana bu dünya hayatında uzatılmış bir ilahi inayet, bir yardım eli. Yoksa ki o yardım eli olmasıydı, o ışık olmasıydı biz dünyanın bu kadar hengame-si arasında, bu kadar meşgalesi arasında, bu kadar cazibesi arasında doğru yolu, huzuru, mutluluğu ve kurtuluşu bulabilir miydik? Nitekim o ışığın azaldığı, zayıfladığı yerlerde insanlar hep bu meşgale içerisinde bencillikler, hırslar ve ihtiraslar içerisinde boğulup kalıyor. Böyle olunca da her zaman bil hassa toplumsal huzurumuzun sarsıntıya uğradığı, bir birimize güvenin, saygının zayıfladığı bu günlerde o yüce insanların, o kutlu önderlerin davetine, rahmetine, sevgisine çok daha fazla ihtiyacımız var.” dedi.

Hiz. Peygamberin sadece kadın haklarına önem veren ve onu öne çıkaran bir elçi olmadığına işaret eden Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “O bütün hakları, hakları geri bırakılan, hakları ihlal edilen herkesin rahmet elçisiydi. Böyle olduğu için de Peygamber Efendimizin kadın haklarıyla kadının, izzetiyle, ihtiramıyla, saygıyla ilgili bir çok sözü, uygulaması vardır. Ama yine o rahmet elçisinin toplumda ücretleri kısıtlanan işçilerin haklarını da savunun sözleri vardır. Yine o rahmet elçisinin ağır yükler altında inim, inim inleyen köleler hakkında rahmet elçisi olduğunu biz unutmuyoruz.” dedi.

Hiz. Peygamberin bir rahmet elçisi olduğuna vurgu yapan Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Hepiniz hatırlarsınız; davet için, kurtuluşa çağırmak için gittiği Taif’te onu taşladılar, mübarek ayaklarından kanlar aktı. Yine dua etti; Yarabbi bunlar bilmiyorlar, sen bunlara hidayet eyle buyurdu. Uhud’da yine kendisinden beddua etmesi istendi, dua etti, bunların sulbünden nice salih iyi insanlar gelecek dedi. Ben beddua etmek için değil, rahmet için gönderildim buyurdu. O rahmet elçisinin rahmeti çevreyi de, diğer cansız eşyayı da kuşatıyordu.” dedi.

İnsanlığın kuşatıcı sevgiye, kuşatıcı rahmete ihtiyacı olduğunu belirten Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Biz bu sevgiyi, bu rahmeti o yüce efendimizden öğreneceğiz. Keşke onun hayatını daha iyi bilseydik, onun hadislerini, sünnetini daha yakından tanısaydık, onun aydınlık yolunda daha iyi yürüyebilseydik.” dedi.

Toplumun kuşatıcı bir sevgiye ve rahmete ihtiyacının bulunduğunu ve herkesin birbirinin yokluluğu ile ilgilenmesinin gerektiğini belirten Prof.Dr. Ali Bardakoğlu “Bir hadisi hep birlikte hatırlayalım. İman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe iman etmiş olmazsınız. Aslında bu hadis, bu güzel söz evimizin duvarında değil, gönlümüzün duvarında asılı olması gereken, adeta bizim bir hayat rehberimiz. İnsanların sevgiyle birbirine bağlandığı, birbirini saydığı, birbirini sevdiği bir toplum, Hiz. Peygamberin özlediği bir toplum, hali vakti yerinde herkes, bütün insanları kuşatabiliyor isek, toplumda yüreğinde sızı, gözünde yaş olan her insana elimizi, gönlümüzü, kalbimizi açabiliyor isek, o yüce efendimizin yolundan gitmeye hak kazandık, onun ümmeti olmaya layık olduk demektir. Toplumun böyle kuşatıcı bir sevgiye, rahmete ihtiyacı var. Zaten öyle olduğu için de yüce rabbimiz Peygamber Efendimiz için biz seni alemlere rahmet olasın diye gönderdik buyuruyor. O rahmet peygamberine sadece İslam dünyasının değil, aslında bütün insanlığın ihtiyacı var. Bırakın ona elini uzatanlar, dilini uzatanlar, resimlerini uzatanlar, onlar kendi cahillikleri ile, kendi küstahlıkları ile, kendi

insaniyetten uzaklık tavırları ile başbaşa kalsınlar. Bize düşen, bu yanlışları sadece söylemek, buna karşı tepki göstermek değil, O Resulüekrem Efendimizi daha iyi anmak, daha iyi anlatmak ve Onun anlattıklarını günümüz diline çevirmek. Sadece tekrarlamak değil, sadece ezberlediklerimizi söylemek değil. O iki cihan güneşi efendimizin sünnetini, ahlakını, söz ve öğütlerini günümüz diline, günümüz insanının anlayacağı, yararlanacağı ve izinden gideceği bir kavrama, bir değerler dünyasına çevirebilmek.” dedi.

Leyla İPEKÇİ

Konuşmasında vahiy yollayanın, vahyi alanın ve vahyi izleyenin dikey bir ekseninde ‘bir’ oluş serüvenini kendi bakış açısından ifade edeceğini belirten Leyla İpekçi, İlahi Kelamın insanlara; bütün sözlerin Allah’a ait olduğunu, ‘konuşan’ın ancak O olduğunu söylediğini belirterek “Allah kimi ayetlerde Elçisine, kiminde kullarına hitap etmiş de olsa, siz ayetleri indirdiği şekilde tekrarladıkça, bir nevi O’nun dilinden konuşmaya başlarsınız. Allah’ın sözlü ve sözsüz ayetleri sizin dilinizde, bakışlarınızda karşılık bulmaya başlar giderek. Böylelikle vahyeden Allah, vahyi alan Peygamber (sav) ve sünneti uygulayan kul arasında bir ilahi zincir kurulur. Bu sevgidir. Kudsi Hadis’te denildiği gibi, “Allah sevdiği kulunun işittiği kulağı, gördüğü gözü, konuştuğu dili” olur böylece ve siz giderek O’ndan bağımsız bir göz, bir kulak ve bir dil olmadığınızı, olamayacağını idrak edersiniz. Artık Allah’ın kuluna duyduğu sevginin hep yeni olduğunu duyarsınız... Hep yenidir ama O’nun bizde tecelli eddiği aslında hiç kesintiye uğramaz. Bizim idrakimizdir, bizim algımızdır kesintiye uğrayan. Her an değişen.” dedi.

İnsanların; Allah’ın eşsiz ve benzersiz oluşunu, tüm noksan sıfatlardan münezzeh oluşunu tıpkı Peygamberimize inen ilk vahiyde dendiği gibi ‘okumak’la yükümlü olduğunu vurgulayan

Leyla İpekçi “Biz fark etmesek de, kainattaki her varlık Allah’ı tespih etmektedir. Allah’ın anılması, O’nun bilinmesi evet hiç kesintisiz sürmektedir. Tıpkı bir dua gibi. Çünkü Allah’ı bilmemiz, anmamız, kısacası O’na ibadet etmemiz için yaratıldık. Varoluşumuzu onurlandırabilmek için. Bu yaratılış hakikatini kendi iradesiyle seçmesi için de ilahi sır insana emanet edilmiştir. Biz bu durumda hem bilmekle hem de bilmediklerimize teslim olmakla yükümlüyüz.” dedi.

Yaratılmış her varlığın Allah’tan başka sığınacak yeri olmadığını belirten Leyla İpekçi “Oysa varmış gibi yaşıyoruz. Sanki biz yapmışız gibi bu dünyayı. Veya suyu, toprağı, ateşi bir kimyasal ya da simyasal bir formülle biz yaratmışız gibi yaşıyoruz. Tabiatın varoluşunda, yaratılış veya tekrar dirilişte ‘insan eli’ yoktur oysa. Bunu idrak ettikçe teslim olmaya başlarız. Bu aynı zamanda, kendi yarattığımız ilahlara bağlanmaktan da kurtarır bizi, özgürleşiriz.” dedi.

Allah’ın insanlara, rahmet, gazap, merhamet veya şefkatinde dolayı vahiyle kendisi hakkında bilgiler verdiğini belirten Leyla İpekçi “Ama bizi nasıl sevdiği, nasıl şefkat gösterdiği bizim için biraz meçhuldür bir bakıma. Örneğin sevgisinin oranı bilinemez. Gazabının da. İşte bu bilmeme hali bizi korku ile umut arasında tutar.” dedi.

Allah’ın dilediği her şeyin hayırlı olduğunu, ancak insanların bunu bilmediğini belirten Leyla İpekçi “Korkumuz ya da umudumuz ağır bastığında kolayca sapıveriyoruz zaten o yoldan ve birazcık saptığımızda kalp yolundan uzaklaşıp zihnimizdeki putlara tapmaya başlıyoruz.” dedi.

İnsanların, Allah’ın insanla hakim kıldığını, Allah için harcanmaması durumunda insanın sıkıntıya düşer olduğunu belirten Leyla İpekçi “Nasıl ki vahiy Peygamberimizin sünnetinden bağımsız telakki edildiğinde Sevgili’ye olan muhabbet azalıyor, kalp pas tutuyorsa, Allah’ın bizde hâkim kıldıklarını da O’nun için, O’nun adıyla harcamazsak nefsimizin kölesi oluyoruz giderek... Şahsi tecrübeleri, şahsi fikirleri veya kuramları ilahlaştırıyoruz.” dedi.

Sevgi ve itaat konusuna değinen Leyla İpekçi “İtaat ettikçe güvenir, güvendiğin itaat edersin. Biri diğerinden asla bağımsız değil. Tıpkı kaderine razı olmak gibi. Kaderine razı olmak demek onu seçmek, onu sevmek demektir. Beş dakika sonra ne olacağını bilmediğimiz için neyi seçeceğimiz bize bağlıdır. Bizim seçimimiz de asla kaderimizden bağımsız değildir bu durumda. Peygamberin sünnetine uymak da güvenmekle itaat etmeyi birbiriyle iç içe geçiyor işte. Boyun eğmekten değil, kendi iradenle seçmekten kaynaklanan bir itaat etme arzusu olmalıdır bu zaten. İnsan ancak kalpten güvendiğinde sorgulamadan itaat edebilir çünkü ve ancak o zaman bu zoraki değil, gönülden olur. Surette birbirinden ayrı olanın hakikatte bir olduğunu sezersiniz ki bu aslında yeni bir şey yaratmak değil, perdenin size araladıklarını keşfetmektir.” dedi.

Yard.Doç.Dr. Hülya ALPER

Yard.Doç.Dr. Hülya Alper Hz. Aişe'den nakledilen hadisler ışığında Peygamber Efendimizin hayatından kesitler sunduğu tebliğinde; Kur'an'ın, hem Peygamber'in hayata geçirdiği ahlakî prensipleri içermek, hem de onun çeşitli hallerini zikretmekle bir anlamda Peygamber'in sireti hakkında da birinci derece kaynak konumunda bulunduğunu belirten Yard.Doç.Dr. Hülya Alper "Sanki burada karşılıklı bir iletişim söz konusudur. Kur'an'ın ilkelerinin nasıl uygulanacağı sorusunun cevabını Peygamber'in hayatı ortaya koymaktadır. Ama Peygamber'in hayatı hakkında çok önemli bilgiler de Kur'an'da bulunmaktadır. Dolayısıyla Peygamber'i tanımak Kur'an'a, Kur'an'ı tanımak da Peygamber'e bağlıdır dersek sanırım doğru olur." dedi.

Hz. Peygamberin hanımlarına karşı tutum ve davranışlarından söz eden Hülya Alper Hz. Peygamberin hanımları için bir peygamber olmakla birlikte bir eş konumunda olduğunu belirterek "O diğer insanların yaptığını yapıyor, onlarla şakalaşıyor, muhabbet ediyordu. Hatta bir kez Hz. Aişe ile koşu yarışı dahi yapmıştır. Peygamber, hanımlarıyla tabii bir şekilde günlük hayatı birlikte yaşamış ve hayatın gereklerini üstlenmekten çekinmemiştir. Zaten Hz. Aişe günlük hayatta Peygamber'in evde neler yaptığını sorusuna şöyle cevap

vermiştir: "Elbisesini yamar, ayakkabılarını tamir eder, sizden biriniz evinde ne yaparsa onu yapardı." Sonra yine Hz. Aişe onun mütevazı bir hayatı tercih ettiğini, lüks bir hayat yaşamadığını hatta ailesinin Medine'ye geldikten sonra Peygamber'in vefatına kadar üst üste üç gece buğday ekmeği ile doymadığını belirtir." dedi.

Hz. Peygamberin temel bir prensip olarak kimseyi incitmemeye özen gösterdiğini belirten Hülya Alper, Hz. Peygamberin nezaketinden bahsederek "Onun nezaketi sadece müminlere yönelik de değildi. Herkese karşı yumuşak davranmayı severdi." dedi.

Hz. Peygamberin kendisine karşı yapılan zulüm ve haksızlıkları affettiğine vurgu yapan Hülya Alper "Hz. Aişe'nin hadisinde belirtildiği gibi, o kendi şahsına yönelik haksızlıklara hatta zulme varan davranışlara karşı daima affetme yolunu tercih ediyor. Ama topluma zarar veren herhangi bir konuda, İlâhi hukuk çiğnendiğinde adaleti yerine getirmekten de asla taviz vermiyor. Bu gün ise tersi bir durum hakim. İnsanlar kendilerine yönelik en ufak bir haksızlıkta tahammülsüzlük gösteriyor. Toplumun zarar görmesine ise aldırmıyorlar." dedi.

Hz. Peygamberin hiçbir zaman kendisinden çekinilen ve korkulan bir konumda olmadığına işaret eden Hülya Alper "Çünkü O ne bir hükümdar, ne bir kral gibi ne de bir ordu komutanı. Kendisini "ben kral değilim, ben Kureyş kabilesinden kurutulmuş et yiyen bir kadının çocuğuyum" şeklinde tanımlaması da bu yapısının en açık işaretidir." dedi.

Yard.Doç.Dr. Hülya Alper tebliğinin sonunda Hz. Peygambere duyulan sevginin tartışmasız bir gerçek olduğunu belirterek "İslam tarihinde erkeğiyle kadınıyla herkesin Peygamber'i çok sevdiği kendilerine yakın hissettikleri tartışmasız bir gerçek ve bu sevgi hayatın değişik alanlarına yansımış. Ama ona olan sevgimiz, onun bizim için örnek insan oluşunu gölgelememeli, aksine beslemeli diye düşünüyorum." dedi.

Dr. Fulya BAYRAKTAR

Erkek ve kadının insan olarak bir varlığın parçası olduğunu belirterek konuşmasına başlayan Dr. Fulya Bayraktar “İnsan, aynı bir varlığın kadın ve erkek tarafı olarak okunduğunda, onları birbiri için anlamlandırmak daha rahat olacaktır. İnsan varlığına baktığımızda, zaten aslında bunun böyle olduğunu görmek hiç de zor değildir. Zira insan, bu dünyada hep, diğer tarafını arar. Tamamlanmaya çabalar. Yani aslında, Kur’an-ı Kerim’de buyrulduğu üzere; “kadın erkeğin, erkek de kadının elbisesidir”. Felsefe ifade edecek olursak; öteki-ben’idir. tamamlayıcıdır.” dedi.

Hidayet Ş. TUKSAL

İnsanın bir yanını tamamlayarak, bir bütün olarak Allah’a ulaşma çabası içerisinde olduğunu belirten Fulya Bayraktar “Yani insan tamamlanmaya, tamam olarak Tanrı’ya ulaşmaya çabalar.” dedi.

Hz. Peygamberin örnek alması gereken bir insan olduğunu belirten Hülya Bayraktar “Hz. Peygamber, Tanrı değildir. O bir insandır. Ama o, insan ne demek ise, işte öyle insandır. Kendinde, insan olmanın ne demek olduğunu görebileceğimiz bir örnektir. Dolayısıyla o, aslında bakmamız gereken yegane “ayna”dır. O, kendinde ilahi güzelliği aksettiren bir aynadır. Bizler, o ilahi güzelliğin kendisinde en tam ve en güzel biçimde yansıdığı bir aynaya baktığımızda ise; aynı zamanda kendimize, yine o aynadan yansıyan görüntümüze de bakmış oluruz.” dedi.

Hz. Hatice’nin bir eş olarak Peygamber efendimize büyük destek verdiğini belirten Dr. Hülya Bayraktar “Unutmamalıyız ki, Hz. Peygamber de, Hz. Hatice ile Peygamberdir. Hz. Hatice’nin ona inanmasıyla beraber, o âna kadar kendi içinde Peygamber olan, şimdi artık bütün cihân için Peygamberdir. Bunun sembolik anlamı iyi değerlendirilmelidir. Bir kadının îmanını, Hz. Peygamber’in peygamber oluşunun tasdikidir. Bir kadın, vahyin elçisi karşısında bütün bir dünyayı temsil eder. Vahyin elçisi ise, bütün zamanlar ve bütün mekânlar için Peygamberdir ve yine bir kadının ifadesi ile; Hz. Ayşe’nin ifadesi ile tekrar tekrar fark ederiz ki: “Hiç şüphe yok ki O, herhangi bir insan değildir. O, bir peygamberdir.” ve dikkat ediniz, bu samimi ve içten ifade, bir eşin itirafıdır.” dedi.

Dr. Hülya Bayraktar konuşmasının sonunda Hz. Peygamberin evrensel bir örnek olduğunu belirterek “Hz. Peygamber, evrensel bir insân-ı kâmil örneğidir. Alemlerin kendisi için yaratıldığı, kendisi ise ancak âlemlere rahmet olarak yaratılan bir insandır. Tanrı’nın güzelliği onda akseder.” dedi.

Konuşmasında; Hz. Hatice’nin Peygamber Efendimiz ile evliliklerinin örnek bir yapı teşkil ettiğini belirten Hidayet Tuksal “İslam ve kadın konusundaki ezberlerimizi, özellikle Hazret-i Peygamber’in hayatına bir kere de kendi gözlerimizle bakarak gözden geçirmeliyiz diyorum. Mesela, ben, Hazret-i Peygamber’in Hazret-i Hatice ile evliliğini tanımlamaya kalktığımda, asla bunu bir itaat, hizmet ilişkisi olarak görmüyorum mesela. Benim gördüğüm şu: Dünyadaki, ya da erkek egemen toplumlardaki evlilik normlarının çok dışında bir evlilik. Bugün düşünebilir misiniz yani... Erkek egemen zihniyetin ya da alışkanlıkların dışında bir evlilik türü ve kendi döneminde de alışılmamış bir evlilik türü. Burada güçlü faktör olarak, Hazret-i Hatice ile Hazret-i Peygamber’in evliliğinde güçlü faktör Hazret-i Hatice’dir ve bu bütün kaynaklarca teslim edilen bir şeydir. Ona güç veren, onu maddi açıdan destekleyen, manevi açıdan destekleyen, ona rehberlik eden, hayatının önemli bir kısmında Hazret-i Peygamber’e rehberlik eden kişidir”

Hazret-i Peygamber'in hayatında en önemli hanımlardan birinin de Hazret-i Aişe olduğunu söyleyen Hidayet Tuksal "Hz. Aişe bizim için çok önemli, çünkü dinimizin yarısını gerçekten ondan öğreniyoruz, 2000 küsur hadisin ravisidir kendisi ve kendi dönemi, kendi sağlığında yayılan hadislerle karşı çok dikkatli bir politika izlemiştir." dedi.

Hazret-i Aişe'nin çok önemli ve bağımsız bir kişilik olduğunu vurgulayan Hidayet Tuksal "Hazret-i Peygamber ile Hazret-i Aişe'nin ilişkisi, sadece bir itaat, öğretmen öğrenci ilişkisiyle tanımlanabilecek bir ilişki değildir." dedi.

Hz. Peygamberin, ümmetinin ve oradaki kavminin, ashabının, sadece erkek üyelerini muhatap olarak görme-

diğini belirten Hidayet Tuksal, Peygamberin her zaman, kadın üyelerin de erkekler gibi bilgilenmesini, erkekler gibi bu işin üzerinde düşünmesini, ve kadınların Müslümanlaşma sürecine canı gönülden, aktif olarak katılmasını istediğini belirtti.

Hazret-i Peygamber'in vefatının üzerinden daha 100 sene geçmeden, fitne dönemi denilen bir dönem başladığını belirten Hidayet Tuksal "Yani, toplumsal ve siyasi karışıklıklar ortaya çıkmış ve bir sürü insan bundan etkilenmiştir. Bu etkilenmenin sonucu şu olmuştur: Alimler birçok konuda farklı görüşler üretmişlerdir. Bundan olumsuz etkilenenlerin başında da kadınlar gelmektedir." dedi.

Hidayet Ş. Tuksal konuşmasının sonunda kadınların özgüvene sahip olmaları gerektiğini belirterek "Bizler, Allah'ın en değerli kulu saydığımız Hazret-i Peygamber (S.A.V) karşısında, onun hanımlarının sahip olduğu özgüven, özgürlük, birey olarak kendilerine duydukları saygı, bütün bunları kuşanmak zorundayız." dedi.

Ayşe Sucu
TDV Kadın Faaliyetleri Müdürü

Küreselleşen dünyamızda kelimelerin, kavramların anlamlarının hızla tüketildiğini, hızla silinip yok olduğunu, yaşamdaki iyileştirici etkilerinin tükendiğini belirterek konuşmasına başlayan Ayşe Sucu "Hayata dair ne varsa kadın ve erkek olarak yaşantımıza hayat veren bu kavramları, bu olguları, yeniden, tekrar tekrar değerlendirmek ve anlamlandırmak zorundayız ki bu kavramların başına insanı almalıyız." dedi.

Panelde kadın bakışı üzerinden konuyu anlamaya ve anlamlandırmaya çalışılacağını belirten Ayşe Sucu "Zarif, narin, duygusal bir varlık olan kadının, dine,

peygambere ve bunların ışığında hayata bakışı, anlayışı ve anlamlandırışı farklılık arz edecektir. Allah böyle bir varlık yarattı ise, onda kendi sıfatlarından bazılarını (sevgi, şefkat, merhamet gibi) yoğun kıldı ise, kadından, kendi bedenine kendi ruhuna uygun davranışları sergilemesini bekleyecektir." dedi.

İlahi mesajı, peygamberimizin öğretilerini okuma, anlama, yorumlama ve aktarmada muhatap varlık olan insanın yani kadın ve erkeğin aynı sorumluluğa sahip olduğunu belirten Ayşe Sucu konuşmasının devamında Hz. Hatice ve Hz. Aişe'nin hayatlarından örnekler verdi.

Panelin sonunda bir değerlendirme yapan Ayşe Sucu panelistlerin konuşmalarını özetledikten sonra, kadının peygambere bakışı konusunda iki belirgin ucun öne çıktığını belirterek "İlki, İslam'ın esas ekseninden kaydırılarak yaşanmış, haksızlıklarla ve yabancılaşmışlıklarla dolu bir tarihe, kadınlık adına isyan. Bunun toplumsal hayatta nasıl bir yönde deva bulunabileceği hususunda tedirginlikler ve arayışlar ve O en yüce insandan istimdat. Diğeri, yine kadınlığın içinden, yaratılmışlığın temel sırrına vakıf olmaktan kaynaklanan bir tevhit arayışına gerçek hedef teşkil edercesine, alemlere rahmet olarak gönderilene naat. Belki önemli olan bu iki farklı temel görüşü, birini diğerine indirgemeksizin bütünleştirmektir. Böylece ne toplumsal gerçekliğe ve onu bir yara gibi derinliklerinde hissedenden insanın problemlerine bigâne kalınacak; ne de dini hayatın asıl hakikati olan derûnî, imani hayat ihmal edilmiş olunacaktır. Bu bütünleştirme eğer mümkün olursa Peygamber aşkını bütün boyutlarıyla yaşayan insanın, tarihe yabancılaşmaksızın nasıl toplumsal çözümler üretebileceğini de gözler önüne serecektir. Hele bu insan İslam adına üretkenliğini, yaratıcılığını, yeniden yakalayabilmiş Müslüman kadını ise..." dedi.

ADİYAMAN

Adıyaman'da düzenlenen Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri, Samsat İlçesi sınırlarında bulunan Sahbe Safvan b.Muttal Hazretlerinin türbesinin yanında; Adıyaman Milletvekili A.Faruk Ünsal, resmi daire amirleri, belediye başkanları, sivil toplum kuruluş yöneticileri, ilçe müftüleri ve 2000'in üzerinde vatandaşın katılımıyla başladı.

Törende bir konuşma yapan İl Müftüsü ve Türkiye Diyanet Vakfı Şube Yönetim Kurulu Başkanı Nimetullah Arvas, Hz. Muhammed (S.A.V.)'in hayatı, ahlakı, yaşayışı ve sahabeler hakkında bilgi verdi. Törende öğrenciler tarafından hazırlanan sahabe hayatından kesitleri anlatan kısa piyesler sunuldu.

Ayrıca şiir ve kompozisyon yarışmalarında dereceye giren ilk ve orta öğretim öğrencilerine hediyeleri verildi.

Hafta münasebetiyle il genelinde, konferanslar, paneler ve kermesler düzenlendi.

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Bekir Karlığa Besni ve Gölbaşı ilçelerinde "İs-

lam'da Allah, Peygamber ve Ehlibeyt Sevgisi", İl merkezinde de "İnsanlığın Peygamberlerin Rehberliğine İhtiyacı" konulu konferanslar verdi.

SAKARYA

Sakarya Müftülüğü ve Türkiye Diyanet Vakfı Sakarya Şubesi tarafından ortaklaşa düzenlenen Kutlu Doğum Haftası Atatürk Spor Salonunda muhteşem bir katılımı kutlandı.

Saygı duruşu, İstiklal Marşı ve Kur'an-ı Kerim okunmasıyla başlayan programa, Sakarya Vali Yardımcısı Nedim Özirmak, Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Duman, Merkez Belediye Başkanı Süleyman Dışlı, İl Milli Eğitim Müdürü Murat Yazıcı, daire müdürleri ve çok sayıda kalabalık katıldı.

Gecenin açılış konuşmasını yapan İl Müftü Vekili Fehmi Malakçı, Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.)'in hayatından örnekler sunarak, O'nun insanlığa bakış açısını anlattı. Vali Yardımcısı Nedim Özirmak da yaptığı konuş-

mada, dinin milleti millet yapan en önemli faktör olduğunu belirterek, Türk milletinin birlik ve beraberliğe ihtiyacı duyduğu zaman-

larda bu tip kutlamaların büyük anlam kazandığını söyledi.

Sakarya İlahi gurubu tarafından söylenen ilahiler salonu dolduran binlerce vatandaş mest etti.

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Ali Erbaş coşkun kalabalığa sunduğu tebliğinde insanlığın peygamberlerin rehberliğine olan ihtiyacı konusunu işledi.

Kutlu Doğum Haftası nedeniyle Ağa Camii İmam-Hatibi Ali Ömürlü ile cami cemaati kan bağıışı düzenledi. Kızılay Derneği Sakarya şubesinin desteği ile gerçekleşen kampanyada 100 ünitenin üzerinde kan bağışlandı.

ŞANLIURFA

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Kutlu Doğum Haftası Şanlıurfa'da muhteşem etkinliklerle icra edildi.

Kutlu Doğum Haftası açılış programı Şanlıurfa'nın tarihi Balıklıgöl civarındaki Amfi Tiyatroda yapıldı.

Açılış programına Şanlıurfa Valisi Yusuf Yavaşcan, Belediye Başkan Vekili Habip Arslan, Cumhuriyet Savcısı Haluk Kırca, Emniyet Müdürü Kutlay Çelik, daire müdürleri, ilçe müftüleri, sivil toplum kuruluşları ve kalabalık bir topluluk iştirak etti.

Programda bir konuşma yapan Vali Yusuf Yavaşcan Peygamber Efendimizi her kesimden insanın örnek almasının gerekliliği üzerinde durdu. Şanlıurfa Belediye Başkan Vekili Habip Arslan da yaptığı konuşmada, Peygamber Efendimizin örnek bir şahsiyet olduğunu, idarecisinden vatandaşına kadar herkesin örnek alması gerektiğine vurgu yaptı. İl Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Hıdır Bayrak ise yaptığı konuşmada Hz. Peygamberi örnek almanın, onun getirdiği yüce değerle sıkı sıkı sarılmanın insanı mutluluğa ve huzura götüreceğini ifade ederek, Kutlu Doğum Haftasına gösterilen yoğun ilgiden dolayı ilgililere teşekkür etti.

inanır ve saygı duyarız. Millet olarak bizler birer peygamber ailesiyiz. Çünkü bir çoğumuzun ismi hep peygamber isimlerine izafeden verilmiştir. O Resulü anmak için hayatını, mücadelesini, fikirlerini ve yaşantısını anlatan kitapları mutlaka okumalı ve çocuklarımıza okutmalıyız.” dedi.

Hafta münasebetiyle düzenlenen etkinliklerden bir diğeri de, il genelinde ilköğretim ve lise öğrencilerine yönelik “Allah ve Peygamber Sevgisi” konulu şiir ve kompozisyon yarışması idi. Yarışmada dereceye giren öğrencilerin ödülleri bir törenle kendilerine takdim edildi.

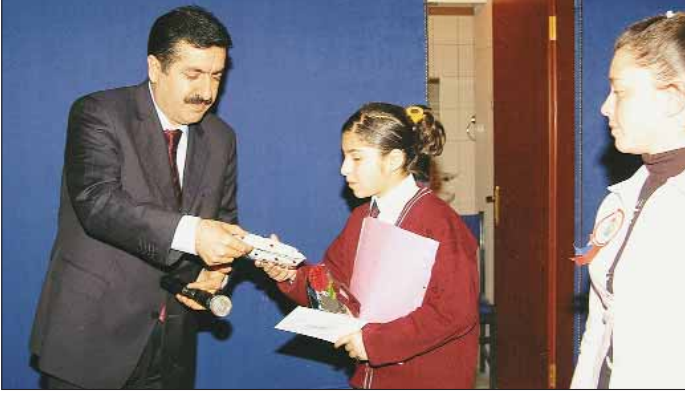
Şanlıurfa'da bir gelenek haline gelen mahalli tirit ziyafeti bu sene de düzenlendi. Hazırlanan Tirit yemeği Şanlıurfa'nın Sanayi ve Dergah camiinde halka ikram edildi. Şanlıurfa halkı ve esnafı tarafından finanse edilen tirit yemeğinde 20 adet büyükbaş, 170 adet küçükbaş hayvan kesilerek, 1500 kg. yoğurt, 1000 kg. limon, 500 kg. sarımsak ve 25.000 adet yufka ekmek tüketildi.

Şanlıurfa İl Müftülüğü tarafından Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri içerisinde; Şairnabi Kültür Merkezinde düzenlenen Kur'an ve Bilgi yarışması da yer aldı.

Bir diğer etkinlik de Şanlıurfa İl Müftülüğüne bağlı Kız Kur'an Kursu öğrenci ve üreticileri tarafından Balıklıgöl'de yardıma muhtaç öğrenciler yararına düzenlenen Kermesti.

Kutlu Doğum Haftasının son programı ise Şanlıurfa İl Müftülüğü personeli tarafından gerçekleştirilen kan bağışı idi. İl Müftüsü Hıdır Bayrak'ın kan vermesiyle başlayan Kan Bağışı Kampanyasına çok sayıda din görevlisi katıldı.

TEKİRDAĞ

Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri Tekirdağ'da vatandaşların büyük beğenisini topladı. 09 Nisan 2006 Pazar günü Merkez Eski Camide yatsı namazı öncesi İl Müftüsü Rıza Deniz'in sohbeti ve namaz sonrası hatim ve mevlit merasimi ile başlayan hafta etkinlikleri, 10 Nisan Pazarı günü resmi daire, huzurevi, hastane gibi kurumlar ziyaret edilip, çarşı esnafı gezilerek vatandaşlara gül ve Hz. Peygamberi tanıtıcı broşürler dağıtılarak devam etti.

Tekirdağ Müftülüğü tarafından düzenlenen etkinliklerden birisi de Belediye Kültür Merkezinde düzenlenen konferanstı. Konferansa Tekirdağ Valisi Aydın Nezir Doğan, Belediye Başkanı Ahmet Aygün, AKP İl Başkanı Mehmet Şık, daire müdürleri ve çok sayıda vatandaş iştirak etti.

Konferansın açış konuşmasını yapan İl Müftüsü Rıza Deniz Kutlu Doğum Haftasının önemini anlatarak Hz. Peygamberin bir kavme değil bütün insanlığa peygamber olarak gönderildiğini ve cehalete karşı savaş açtığını belirtti.

Konferansa konuşmacı olarak katılan Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Necip Taylan, konuşmasında İslam kültürü, din ve felsefe konularına değinerek Peygamberimizin örnek hayatından kesitler sundu.

GEREDE

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Gerede İlçe Müftülüğü ve Diyanet Vakfı Şubesi tarafından içerisinde konferans da olan bir program düzenlendi. Termal Düğün Salonu'nda gerçekleştirilen konferansa konuşmacı olarak Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Ali Erbaş katıldı.

Program, İsmail Pire'nin Kur'an-ı Kerim tilaveti ve İlçe Müftüsü Selahattin Cimitoğlu'nun açılış konuşması ile başladı. Programda, Prof.Dr. Ali Erbaş, "İnsanların Peygamberlerin Rehberliğine Olan İhtiyacı" konulu bir tebliğ

sundu. Ayrıca Büşra Duysal isimli bir öğrenci de, herkesi duygulandıran "Sen Yoktun" isimli şiir okudu. Konferans bitiminde konuklara Peygamberimi Öğreniyorum isimli kitap ile gül dağıtıldı.

DALAMAN

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Dalaman Müftülüğü ve Vakfımız Şubesi tarafından bir resepsiyon verildi. Resepsiyona Dalaman Kaymakamı Mehmet Yapıcı, Belediye Başkanı Dr. Beyhan Korkut, Cumhuriyet Başsavcısı Aziz Hüküm, Emniyet Müdürü Hakkı Özdemir, Milli Eğitim Müdürü Metin Engin ve daire amirleri katıldı.

Hafta münasebetiyle Türk Tasavvuf Musikisi konseri düzenleyen Dalaman Şubesi, 2000 kişilik lokma ikramında bulunup, 4000 adet "Hz. Peygamberin Çağımıza Mesajları" adlı kitap da dağıttı.

TİRE

Kutlu Doğum Haftası bu yıl Tire İlçemizde, Tire Müftülüğü ve Türkiye Diyanet Vakfı Şubesinin ortaklaşa gerçekleştirdikleri etkinliklerle kutlandı. Tire Müftüsü ve Türkiye Diyanet Vakfı Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Derin hafta ile ilgili şu bilgileri verdi.

07.04.2006 Cuma günü Tire Kaymakamlığı ve diğer kamu kuruluşları ile hastane, huzurevi ve cezaevi ziyaretleri yapılmış, 08 Nisan 2006 Cumartesi günü Cumhuriyet meydanında etli pilav ve süt şerbeti ikramında bulunulmuştur. Aynı gün Mehter konseri, Atatürk ve Gümüşpala caddeleri güzergahından, mehter eşliğinde, hal-

kımızla oluşturulan kortejle beraber “Kutlu Doğum Sevgi Yürüyüşü” düzenlenmiş, yürüyüş esnasında vatandaşlara gül takdimi ve çeşitli hediyeler verilmiştir.

Yürüyüşe İzmir Müftüsü İbrahim Acar, Tire Kaymakamı Dursun Balaban, Belediye Başkanı M.Sıtkı İçelli, Cumhuriyet Başsavcısı Veli Özdek, daire amirleri, siyasi parti temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve kalabalık bir topluluk katıldı. Yürüyüşü müteakip tören konuşmaları yapıldı. Aynı günün akşamında Ya-

vukluoğlu Camii ve külliyesinde Türk tasavvuf musikisi konseri ve sema gösterisi düzenlendi.

Hafta münasebetiyle düzenlenen bir diğer etkinlik Belediye Seha Gidel Kültür Salonunda düzenlenen konferanstı. Kayseri Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Zeki Duman'ın konuşmacı olarak katıldığı konferansın konusu “İnsanlığın Peygamberlerin Rehberliğine İhtiyacı” idi. Konferansın sonunda Tire Müftülüğü tarafından düzenlenen yarışmalarda dereceye giren öğrencilere ödülleri verildi.

Hafta münasebetiyle Tire Müftüsü ve Türkiye Diyanet Vakfı Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Derin tarafından bir çok yerde konferanslar verilirken, hafta boyunca vatandaşlara 2300 adet Kur'an-ı Kerim ve meali, 20.000 adet gül ve karanfil, 10.000 adet Kutlu Doğum broşürü, 10.000 adet hadis kartelası dağıtıldı. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarından 2500 adet “Model Şahsiyet Olarak Hz. Muhammed ve Hoşgörü”, 1500 adet “Gençlerle Söyleşi”, 1000 adet “Peygamberimi Öğreniyorum” adlı kitapların lise öğrencilerine ücretsiz dağıtımı yapıldı.

TERMAL

Yalova'nın kaplıcaları ve yeşil dokusuyla meşhur Termal ilçesinde Kutlu Doğum Haftası coşku içinde kutlandı. İlçe Müftülüğünün 13 Nisan 2006 Perşembe günü tertip ettiği Kutlu Doğum Haftası programı Termal halkı tarafından büyük bir ilgi ve beğeniy-le izlendi.

Programın açış konuşmasını yapan Termal Müftüsü Mürsel Türk, Hz. Peygamberi vasfedenden hilye kültürünün örneklerinden bahsederek Hz. Peygamberin müstesna güzelliklerini anlattı.

Yalova Müftüsü Muhittin Sarıkaya "İnsanlığın Peygamberlerin Rehberliğine İhtiyacı" konulu bir konferans verdi. Sarıkaya sunduğu tebliğinde, İslam dininin cehaletle bir arada bulunamayacağını, Hz. Peygamberin rahmet peygamberi olduğunu ve O'nun örnek alınması gerektiğini vurguladı.

Konferans sonunda ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen "Hz. Peygamber" konulu kompozisyon ve şiir yarışmalarında dereceye giren öğrencilerin ödülleri takdim edildi.

VEZİRKÖPRÜ

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Vezirköprü Müftülüğü tarafından bir dizi etkinlik gerçekleştirildi.

Etkinliklerden biri Erzurum Üniversitesi Öğretim Görevlisi Doç.Dr. Mustafa Ağırman'ın katılımıyla gerçekleştirilen "İnsanlığın Peygamberlerin Rehberliğine İhtiyacı" konulu konferanstı. İlgi ile takip edilen konferansta Hz. Muhammed (S.A.V.)'in hayatından örnekler anlatılarak, peygamberlerin rehberliğine duyulan ihtiyaç dile getirildi.

Konferansta, Samsun Dolunay İlahi ve Ezgi grubu tarafından sunulan Türk Tasavvuf Musikisi çerçevesinde Hz. Peygamber'i anlatan ilahiler ve ezgiler dinleyenlere duyulu anlar yaşattı.

Türkiye Diyanet Vakfı Vezirköprü Şubesi tarafından, öğrencilere yönelik düzenlenen yarışmalarda dereceye girenlerin ödülleri de düzenlenen törenle takdim edildi. Programa katılan davetlilere Prof.Dr. İsmail Lütfi Çakan'ın "Ashabın Dilinden Hz. Peygamberimiz" isimli kitaptan 1000 adet dağıtıldı.

Sahasının yegâne orijinal eseri

İSLAM ANSİKLOPEDİSİ'NDEN BÜYÜK KAMPANYA

30. Cilt
Çıktı

bize ve dünyaya kaynak

Hediyeli Abone Kampanyası

İSLAM ANSİKLOPEDİSİ
31-35. Ciltlere abone olan herkese
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Yayınlarından 5 Ciltlik
KUR'AN YOLU
Türkçe Meali ve Tefsiri

Hediye

TÜRKİYE DİYANET VAKFI Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

ABONELİK İÇİN BİZE ULAŞABİLECEĞİNİZ TELEFONLAR

İŞLETME MERKEZİ Tel: (0.312) 354 91 31 Faks: 354 91 32 • **ADANA YAYINEVİ** Tel: (0.322) 352 51 57 Faks: 352 69 18 • **ANKARA ŞUBE** Tel: (0.312) 354 91 31 Pbx Faks: 354 91 32
ANKARA / AŞTİ YAYINEVİ Tel & Faks: (0.312) 224 03 84 - 224 10 00 /15 18 • **ANKARA / SİHHİYE YAYINEVİ** Tel: (0.312) 229 73 36 Faks: 231 51 10
ANTALYA YAYINEVİ Tel: (0.242) 242 15 24 Faks: 243 28 09 • **AYDIN YAYINEVİ** Tel & Faks: (0.256) 213 50 49 • **BURSA ŞUBE** Tel: (0.224) 328 81 55 Faks: 328 81 56
ÇORUM YAYINEVİ Tel & Faks: (0.364) 213 37 26 • **DIYARBAKIR YAYINEVİ** Tel & Faks: (0.412) 224 40 91 • **ELAZIĞ YAYINEVİ** Tel: (0.424) 236 96 70 Faks: 236 99 08
ERZURUM YAYINEVİ Tel: (0.442) 234 36 96 Tel & Faks: 235 20 98 • **İSTANBUL / CAĞALOĞLU YAYINEVİ** Tel: (0.212) 511 44 32 Faks: 511 45 40
İSTANBUL I. ŞUBE Tel: (0.212) 518 46 04 - 518 06 11 Faks: 518 83 07 • **İSTANBUL II. ŞUBE** Tel: (0.216) 474 12 02 (3 Hat) Faks: 474 12 04
İZMİR YAYINEVİ Tel (0.232) 482 18 36 Tel & Faks: 441 82 04 • **İZMİR İRTİBAT BÜROSU** Tel & Faks: (0.232) 246 05 91 **KAYSERİ YAYINEVİ** Tel: (0.352) 222 51 95 Faks: 221 15 10
KONYA ŞUBE Tel: (0.332) 350 97 66 Faks: 353 09 75 • **SAMSUN YAYINEVİ** Tel: (0.362) 447 29 10 Faks: 447 29 15 • **TRABZON YAYINEVİ** Tel: (0.462) 326 17 47 Faks: 326 90 44